

VASA ÖVNINGSSKOLA

Årsberättelse för läsåret

2013-2014

INNEHÅLL

Läsåret 2013-2014

Administrationen

Lärare vid Vasa övningsskola

I pension

Verksamhet som omspanner hela skolan

Grundskolan

Gymnasiet

Elevförteckning, grundskolan åk F-6

Elevförteckning, grundskolan åk 7-9

Elevförteckning, gymnasiet

Studentexamen

IB-examen 2013

Årets deltagare i IB-studentskrivningar

Klasslärare

Ämneslärare

Fonder

Stipendiedonationer

Meddelanden

LÄSÅRET 2013-14

*En god lärare bjuder inte in er i sin visdoms hus,
utan leder er till tröskeln av er egen själ.*

Under läsåret har det funnits många anledningar till att reflektera över det goda lärarskapet. Khalil Gibran, den libanesiske författaren som för 90 år sedan akrev boken Profeten, presenterar i avsnittet om Undervisning en modell, som ännu är gångbar. Läraren som handledare och vägvisare lyfts allt tydligare fram såväl i skolvärlden som inom yrkesutbildning och arbetsliv. I vår tid av snabba förändringar är det viktigt att spana efter framtidens kompetenser, som kanske inte är desamma som du just nu besitter. Då Gibran talar om Barnen säger han att deras själar bor i morgondagens hus som vi inte kan besöka, inte ens i våra drömmar.

Som läsårets tema för Vasa övningsskola valdes Samtal för växande och lärande. I skolan förs samtal på olika nivåer, där kvaliteten på kommunikationen alltid är ytterst viktig och nödvändig att uppmärksamma. Att lyssna och lära av andra är centrala element i det goda samtalet. Att handleda och att ta emot handledning är en social färdighet som övas genom livet, i hemmet, i skolan, under studier och arbetsliv, ja, överallt där människor möts. Vid läsårsstarten i augusti introducerade jag GMG: Good Mood Guerilla, ett fenomen som kan illustreras med skyltarna på stängslet till en idrottsplats i centrala Chicago: förbud och regler OCH det uppmuntrande tilltalet: Du är vacker. För ett ögonblick talade texten direkt till mig!

Med detta läsår fylls 40 år av lärarutbildning i Vasa. Därmed kan Vasa övningsskola i höst fira 40-årsjubileum och ansluta sig till Pedagogiska fakultetens 40-årsfirande som sträcker sig över hela kalenderåret 2014. Åbo Akademis verksamhet i Vasa omfattar idag så mycket mer än lärarutbildning, men under jubileumsåret har kanske just denna verksamhet belysts mest mångsidigt och inte alla gånger i positiv anda. Den upplevda lärarbristen i huvudstadsnejdens skolor skapar hetsig debatt. Svensk lärarutbildning i Helsingfors har blivit ett mantra och en quick-fix-lösning som skapar splittring i vår minoritetsmiljö. Samarbete efterlyses mellan universiteten. Den vägen skall vi gå, men bristen på lärare är nog ett mera komplext problem än en fråga om VAR lärarutbildning bedrivs.

Läroplansarbetet som skall resultera i ny läroplan för förskolan och grundskolan 2016 har under läsåret varit inne i ett synnerligen intensivt skede. En tydlig förskjutning i synen på skolans uppdrag är att betoningen flyttas från VAD till HUR vi undervisar. Det innebär stora förändringar i lärarrollen. Vi har i Finland en forskningsbaserad lärarutbildning där rätt mycket fokus läggs på didaktik, det vill säga HUR man lär ut skolans ämnen, vilket naturligt nog betyder att just skolämnena, fakta och färdigheter är i centrum. Visst skall de

finnas med också i framtidens skola, men målen formuleras mera utgående från vilka kompetenser som förväntas vara viktiga då dagens skolbarn träder in i vuxenlivet.

Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen har redan i många år genomfört ett antal projekt för att ge impulser för läroplansarbetet på alla stadier. Gymnasiets läroplan förnyas i samma anda, men tidtabellen kommer att vara mycket snävare, om man alls skall kunna vara klar till 2016. Vasa övningsskola hade förmånen att kallas med i projektet Världsmedborgare i Finland för ett drygt år sedan. Projektets mål var att samla goda erfarenheter av globalt samarbete och fostran till internationalism från alla skolstadier.

I samma anda, men med fokus främst på studiesociala frågor i gymnasiet, har det treåriga projektet Finland Alberta Partnership gett möjlighet för gymnasister och deras lärare att ge liv åt frågan hur man skapar en god skola för alla. Sex studerande från Centennial High School i Calgary besökte Vasa under hösten. På bilden med gästerna står Victor Blomqvist och Laura Saha som också besökte deras skola. Då projektet nu avslutas finns många goda tankar dokumenterade både i en skriftlig rapport och på film.

Den kanske tydligaste erfarenheten av samarbetet är betydelsen av att lyssna till studerandes röst. Ungdomarna har diskuterat, lyssnat och lärt och lyfter speciellt fram den engagerade läraren som verkligen bryr sig om eleven och framför allt stöder elevens lärande.

Landets övningsskolor har tilldelats en betydande roll i läroplansarbetet genom att fungera som regionala inspiratörer för det lokala arbetet som inleds då de gemensamma grunderna fastslagits. Nu i maj har grundtexten lagts ut för offentlig kommentar, en världsunik process, där varje medborgare har möjlighet att påverka! Inom detta kalenderår kommer de slutgiltiga dokumenten att fastställas. Landets 11 övningsskolor har samverkat för att skapa ett inspirerande program i fyra moduler riktade till skoldirektörer och rektorer. Alla kommuner i Svenskfinland har varit med. Vasa övningsskolas kursdragare, grundskolans rektorstrio, har ordnat tillfällena i Vasa, Åbo och Helsingfors, i samverkan med Regionförvaltningsverket och CLL, Centret för livslångt lärande inom Åbo Akademi.

Det internationella intresset för den finska skolan håller i sig, trots att senaste Pisa-resultatet inte var helt uppmantrande för vår del. Till Vasa kommer besökande skolfolk: lärare, rektorer, skoladministratörer och forskare gärna från de nordiska länderna. Dels

beror det på språket, men också på många goda kontakter mellan Åbo Akademi och universitetet i Norden. I Sverige har man också varit mycket nyfiken på övningsskolans funktion, då minister Jan Björklund aviserat införande av övningsskolor inom den svenska lärarutbildningen.

Gruppen av utbytesstuderande inom lärarutbildning har vuxit stadigt under många år. De flesta är klasslärarstuderande och kommer från europeiska länder. De mest exotiska gästerna under många år, både utbytesstuderande och forskare, kommer från Osaka i Japan. Då Japans undervisningsministerium söker nya intryck för deras lärarutbildning sändes en grupp ut från vår samarbetspart Osaka Kyoiku University till Vasa och vår skola. Vid en konferens i slutet av juni runt deras projekt har jag fått inbjudan att föreläsa om Finlands lärarutbildning och det aktuella läroplansarbetet.

Övningsskolans viktigaste funktion är att fungera som lokal skola i centrala Vasa. Att vi är en övningsskola innebär dessutom att vi arbetar inom Åbo Akademi med att ordna handledd praktik för blivande lärare. Därtill anvisar ministeriet också andra uppdrag till landets övningsskolor. Vi skall vara aktörer i läroplansarbetet och delta i utvecklings- och forskningsarbete i samverkan med pedagogiska fakultetens forskare.

De projekt som engagerat flest elever, studerande och lärare under året är både stora och små till sin karaktär. Digitaliseringen inom skolan, där gymnasiets nationella Digabi, d.v.s studentexamens digitaliseringsprocess, fått mest uppmärksamhet innebär såväl ekonomiska som personalrelaterade utmaningar. Vasa övningsskola har redan tidigare förutseende engagerat en egen IT-pedagog som blir alltmera oumbärlig. Redan inkommande höst skall varje gymnasist som börjar ha en egen dator.

Inom projektet Läslust, också det ett nationellt projekt för att stimulera barns och ungas läsande, ordnades för skolans yngsta, hela gruppen från förskolan till och med årskurs två, en serie besök, där gästande "kändisar" berättade om en favoritbok från barndomen. Jag hade själv förmånen att presentera En gyllene bok om de glada djuren för ett fullsatt, entusiastiskt auditorium.

Det sägs att livet är mest vardag, underförstått då att vardagen är någonting tråkigt. Ett nytt uttryck i samma anda är att allt inte går som på Strömsö. Att jobba med 800 barn och ungdomar och ytterligare 100 engagerade vuxna blir aldrig tråkigt. Det är en färgstark miljö full av liv och faktiskt ofta lika inspirerande som den populära TV-produktionen.

Gun Jakobsson
Ledande rektor

ADMINISTRATIONEN

ledande rektor Gun Jakobsson
prorektor Ulla Granfors

Centralkansliet

Kyrkoesplanaden 11-13
ekonomisekreterare Christopher Larsson
personalsekreterare Malin Österholm-Liljendahl
studiesekreterare Maria Nisula,
skolpsykolog Gundel Niemi
skolkurator Maria Lingonblad
dataansvarig Gunnar Magnusson, Ulf Thors
It-pedagog Andreas Sundstedt

Grundutbildningen årskurserna F-9

Kyrkoesplanaden 11-13
rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki
prorektor Annika Lassus
prorektor Tommy Nordman
byråsekreterare Carita Öist, 7-9, deltid
expeditionsmästare Ralf Stolpe, 7-9
expeditionsmästare Tore Jakobsson, F-6
skolgångsbiträde Maria Lagström, 7-9
skolgångsbiträde Ann-Helen Omars, F-6
skolgångsbiträde Richard Lindroos F-6
biblioteksbiträde Helena Svarvar, F-6

Gymnasiet

Skolhusgatan 31
rektor Ulla Granfors
prorektor Stefan Røj
byråsekreterare Lena Engsbo
IB-byråsekreterare Sabina Salmi
expeditionsmästare Patrik Backholm

LÄRARE VID VASA ÖVNINGSSKOLA

Lärare med undervisning inom grundskolan årskurserna F-6

	Examen	Uppgifter
Ahlmark Kaj-Ove	PeM	gymnastik, finska
Ahlmark Stina	PeM	textilslöjd
Alin Jan	PeM	matematik
Backgren-Hortans Clary	SpL, PeM	speciallärare
Broman Lars	PeM	tjänstledig under läsåret
Collander Annika	PeM	tjänstledig under läsåret
Finell Maria	PeM	förberedande undervisning för invandrarelever , med Vasa stad
Friberg Henrik	PeM	klassföreståndare 5-6c
Hiltunen Kasper	PeM	teknisk slöjd
Holmsten Fred	PeM	klassföreståndare förskolan
Honga-Oksanen Hillevi	PeM	klassföreståndare 1-2EN
Kull-West Gun-Britt	PeM	klassföreståndare 3-4b
Lassus Annika	PeM	prorektor, finska, speciallärare
Långgård Annika	PeM	klassföreståndare 1d
Melin Ulla-Brita	PeM	klassföreståndare 6a
Mitts Ben-Erik	PeM	teknisk slöjd
Nyman Kerstin	KH	klassföreståndare 4a
Oksanen Heimo	PeM	klassföreståndare 5-6EN
Rimpilä Minna	PeM	klassföreståndare 2a
Räihä-Jungar Johanna	PeM	klassföreståndare 1-2c
Sandén Kerstin	PeM	klassföreståndare 3-4c klasslärarkoordinator
Siegfrids Bengt	KH	musik
Slotte Anna-Brita	PeM	klassföreståndare 3-4EN
Söderberg-Halttunen Tuija	GrskL, TxL	textilslöjd
Teir Jenny	PeM	klassföreståndare 5a
Valkeakari Pia	PeM	klassföreståndare 3a
Vestergren Lilian	SpL, PeM	speciallärare
Wilhelms Martina	PeM	klassföreståndare 1a
Wulff Anna	PeM	klassföreståndare 1-2b

Lärare med undervisning inom grundskolan åk 7-9 och gymnasiet

Ahlbom Anne	PeL	studiehandledning, deltid
Ahlmark Stina	PeM	textilslöjd och hälsokunskap
Ahlqvist Ann-Charlotte	PeM	huslig ekonomi, tjänstledig
Alin Jan	PeM	matematik
Backholm Pamela	PeM	elevhandledning
Backlund-Kärjenmäki Elisabet	PeM	rektor, textilslöjd
Barck Jennie	FM	historia och samhällslära, tjänstledig
Bernas Sandra	FM	modersmål och litteratur
Blomberg Satu	FM	engelska (IB)
Blumenthal Marc	FM	finska, vikarie
Blusi Diane-Christine	FM	engelska och tyska
Bonäs Johanna	FD	historia och samhällslära
Burman Lars	FM	matematik (med PF)
Crotts Frida	FM	franska och engelska
Domars-Brännkärr Katrina	FM	engelska och finska, ämneslärarkoordinator
Finne Alf	FM	religion och psykologi, deltid
Forsdahl Carina	FM	kemi och biologi
Frank Michael	FM	tyska
Fransén Anders	FM	historia och samhällslära, vikarie
Granfors Marcus		musik
Granfors Tom	FM	engelska och finska
Granfors Ulla	FM	rektor, modersmål
Hansen Jens Drud		economics (IB)
Hedvik Johanna	FM	matematik, fysik och kemi
Hellstrand Heidi	PeM	specialundervisning, tjänstledig
Hilli Charlotta	FM	samhällslära
Hofman Joachim	FM	biologi och geografi, tj.ledig period 1,2,5
Holmgren Ann-Louise	FM	modersmål och litteratur
Horn Elisabeth	FM	engelska och tyska
Håkans Heidi	FM	biologi och geografi
Härmälä-Braskén Ann-Sofi	FM	kemi (med PF)
Högnäsbacka Tina	FM	finska och engelska
Jansson Jan	MuM, PeL	musik, tjänstledig
Karlsson Hans	FM	finska och engelska
Keski-Nisula Anna-Lena	FM	modersmål, vikarie
Klingenberg Saija	PeM	specialundervisning
Kronholm Ann-Marie	FM	matematik, fysik och kemi
Ladvelin Moja	FM	modersmål och ruotsi (IB)
Lax Mikael	TM	religion, psykologi och filosofi
Lindgrén Henrik	FM	matematik och kemi
Lithén Hans-Olof	FM	biologi, geografi
Lustig Pia	PeM	studiehandledning, deltid
Långbacka Karl David	FM	historia och samhällslära

Mattila Markus	FM	matematik och fysik, vikarie
Mitts Ben-Erik	PeM	teknisk slöjd
Mitts Harry	FM	matematik
Myllylä Maria	GyM	gymnastik och idrott
Nikula Jouko	GyM	gymnastik och idrott
Nordman Ann-Kristin	PeM SpL	specialundervisning, tjänstledig
Nordman Tommy	PeM	huslig ekonomi, prorektor grundskolan
Norppa Timo	PeM	finska, tjänstledig
Norrback Anna	TD, SpL	religion, psykologi och livsåskådning
Norrby Markus	FD	fysik
Norrmén Elisabeth	DI	fysik och kemi, hälsokunskap
Nyman Margita	FM	biologi och geografi
Palmberg Niklas	FD	matematik, tjänstledig
Renlund Magnus	FM	historia och samhällslära deltid
Røj Stefan	FM	kemi o. matematik, prorektor i gymnasiet
Røj Urrutia Maj-Louise	KoM	bildkonst
Rönn Maria	SpL	specialundervisning
Salovaara Anne	FM	äidinkieli (IB)
Skjäl Kristina	FM	modersmål, tjänstledig
Storgård Joel	FM	matematik, fysik och kemi
Storthors Carina	Bildlärare	bildkonst
Sundman Jessica	FM	biologi
Sundqvist Johan	MuM	musik, vikarie
Söderback Camilla	FM	matematik, fysik och kemi
Thors Linda	PeM	huslig ekonomi o. hälsokunskap, vikarie
Uppgård Anne	FM	specialhandledning
Wallin Solveig	FM	matematik, tjänstledig
Vikström Johan	KoM	bildkonst
von Wright Jockum	FD	matematik och fysik, IB-koordinator
Åkerholm Katrina	FM	modersmål, vikarie

Övriga medarbetare

Skolhälsovård
 Bepising
 Fastigheter
 Städning

Vasa stad
 Fazer Amica Oy
 Finlands Universitetsfastigheter Ab
 JiKo Oy Siivouspalvelut

I PENSION

Då *Bengt Siegrids* i år avslutar sitt sista yrkesverksamma år som lärare i Vasa övningsskola F-6 har han 40 skolår bakom sig. Bengt är således "jämånrig" med VÖS då han varit med ända från starten 1974. Han utnämndes officiellt som lektor vid skolan 1979, till en början som klasslärare i åk 4-6 på skolan på Handelsplanaden och senare under 1980-talet på skolans utlokaliserade del på Berggatan. Tillbaka på Handelsplanaden igen inriktades hans arbetsuppgifter mer på ämnen som musik och slöjd och det som kallades "science", laborativ naturvetenskap eller 3U – undersöka, upptäcka och uppleva. Tidigt kom Bengt att bli en föregångare inom det som vi i dag kallar Grön Flagg – på skolans tak på Handelsplanaden hade han i demonstrationssyfte byggt upp ett eget litet vindkraftverk. Han har levt som han har lärt och inspirerat till sparande av energi, genom undervisningen och genom eget exempel.

Det skolämne som ändå stått Bengt närmast om hjärtat har varit musiken. Efter skolans flytt till Kyrkoeshplanaden år 2005 har Bengt haft tjänst som ämneslärare i musik för olika grupper i alla åldrar i klasserna 1-6. Han är en mångsidig och skicklig musiker, som behärskar många instrument och många genrer inom musiken. Lättmusik eller populärmusik, nutidsmusik eller dansbandsmusik, psalmsång och skolmusik – allt har han kunnat ta sig an och öva in beroende på vad som behövts och för vilket tillfälle!

Gitarrspel har Bengt säkerligen lärt ut till hundratals elever genom åren. Men också olika typer av rytminstrument har eleverna fått lära sig att hantera i gruppspel. Många skickliga trummisar har fått visa upp sina färdigheter på fester av olika slag under hans ledning. På ett suveränt sätt har han klarat av att på piano ackompanjera vad som behövts för tillfället!

Som kollega har Bengt varit humoristisk och lätt att umgås med, en fin samarbetspartner, en kollega och vän som alltid ställt upp då kolleger behövt hans kunnande eller hjälp. Vi kolleger tackar för alla de fina, gemensamma arbetsåren! Vasa övningsskola tackar för den 40-åriga lärargärningen och önskar lycka till med framtida projekt med musik och vindkraft eller andra ännu utforskade projektområden!

Ulla-Brita Melin

Gunvor Skåtar har fungerat som lektor i Vasa övningsskolas lågstadium under 30 år. Gunvor har så gott som hela sitt yrkesverksamma liv verkat vid Vasa övningsskola. Till skolan kom hon 1977 och har arbetat här oförtrutet fram till hösten 2007. Under alla dessa år har Gunvor verkat med hängivenhet och engagemang, med kraft och energi för att kontinuerligt utveckla sin egen pedagogiska skicklighet och sitt kunnande inom alla arbetsåren!

Gunvor har ständigt förkovrat sig genom att utbilda sig vidare genom kompletterande studier och kurser av olika slag - med nära koppling till färdigheter eller insikter som hon har kunnat använda sig av i skolarbetet med eleverna eller i samband med diskussioner med lärarstuderande i handledningssituationerna. I slutet av 1990-talet utbildade hon sig också inom specialpedagogiken till musikerapeut och på 2000-talet fick hon examen som bildkonstlärare. Bildkonsten har varit ett av de skolämnena som legat henne allra varmast om hjärtat under hela hennes yrkesverksamma liv. Gunvors ledstjärna för undervisningen med eleverna kunde kanske beskrivas som en strävan att överskrida gränserna mellan många ämnesområden, alltså integration och temaarbete – skapande och lärande genom ord och text, musik och bildkonst, drama och teater.

Man kan med fog säga att Gunvor har varit ”rätt kvinna på rätt plats i livet” – få har som hon kunnat inspirera elever, lärarstuderande eller kolleger till att göra sitt allra bästa, att använda sina gåvor och sina resurser på bästa sätt. Vi som har haft förmånen att vara kollega med Gunvor under tiotals år vet hur mycket hennes gedigna arbetsinsats och engagemang betytt för eleverna som hon har undervisat, för arbetsgemenskapen bland kollegerna, för utvecklandet av metodik och pedagogik och för lärarstuderandena som haft möjlighet att få lära av en av de mest engagerade lärare som vår skola haft eller har. Allt som Gunvor har gjort har hon gjort med själ och hjärta – och till och med krävt mer av sig själv än krafterna medgett. Hon drabbades måhända därför av sviktande hälsa och sjukpensionerades efter någon tid. Då Gunvor nu i år uppnått den officiella personliga pensionsåldern vill vi från skolans sida tacka för den verkligt långvariga, gedigna och professionella arbetsinsatsen vid Vasa övningsskola under 30 år! Vi vill alla i skolan – elever, kolleger och annan personal - tacka Dig Gunvor för allt du gjort Vasa Övningsskola till fromma!

Ulla-Brita Melin

VERKSAMHET SOM OMPÄNNER HELA SKOLAN

Grön flagg – integrerat tänkande i skolans vardag

Det är redan tredje året som Vasa övningsskola har rätten att kalla sig eko-skola och flagga grönt. Vår skola är alltså en del av det internationella projektet Grön Flagg och har uppnått hållbar nivå. Under åren 2008-2011 genomfördes olika teman enligt de anvisningar som utarbetas på nationell nivå, på svenska i Finland av organisationen Natur och Miljö. Efter uppnådd hållbar status kan skolan själv utforma årsteman som planeras och redovisas till den nationella koordinatören. Med Vasa som hemort förefaller det rätt naturligt att energi är ett genomgående tema för vår skolas miljöarbete.

Under höstterminen genomfördes en energi-enkät i hela skolan. Enkäten kommer att genomföras igen inom maj månad för att följa upp elevernas kunskaper och åsikter efter arbetet som gjorts under läsåret.

Några axplock belyser detta läsårs Grön Flagg-arbete i de tre stadierna, med början i **grundskolans lägre årskurser**. Arbetet med miljötankande är genomgående i alla årskurser. Inom lågstadiets uteskolverksamhet har vi helt frångått engångskärl och eleverna tar istället med egna kärl hemifrån. Detta gynnar miljön. Samma tanke gäller också vid skolutfärder, vi uppmanar eleverna att ta med egna kärl då vi får mat med från skolan.

För rastaktiviteterna har vi infört ett Lekotek för att minska svinnet och slitaget av uteleksaker. Eleverna ansvarar själva för ordningen och tar ett större ansvar över sakerna. Slitaget och svinnet har märkbart minskat under läsåret.

Elever från åk 3-6 deltog i en gemensam skogsdag i september vid Molnträskets skogsstig i Gamla Vasa. Arrangör var Österbottens Skogscentral. Klass 6a har också jobbat med temat Regnskogarna.

Hållbar utveckling vad gäller den egna livsstilen har aktualiserats som "punktinsatser" under hela läsåret, med temat "jag själv som konsument". Vardagliga händelser om skolmaten och hur mycket av maten som kastas bort har diskuterats. Likaså har konsumtion lyfts fram av media och tidningar med frågor som "Vad kostar kläderna och hur mycket får sömmerskan som sytt mina kläder?" Intressanta och tankvärda frågor som verkligen engagerat eleverna.

Röda Korsets traditionella hungerdagsinsamling vecka 37 gav oss orsak att reflektera över frågor som gäller mat och miljö globalt.

Grundskolans högre årskurser representeras av årskurs 7, som jobbade med En lysande idé! Lågenergilampan in och glödlampan ut! Under läsåret har alla elever i tekniska slöjden i åk 7, slöjdstuderande i avslutande praktik och slöjdlärarna genomfört ett projekt där den bärande tanken var att eleverna skulle lära sig att spara elektricitet med hjälp av den nya generationens lampor.

Eleverna fick ta del av information om hur lågenergilampor och LED lampor fungerar jämfört med glödlampan som levat ut sin tid. Vi gjorde uträkningar över hur mycket man sparar i euro men också hur mycket energi man sparar om man byter ut glödlampor och halogenlampor mot nästa generation av lampor. Ett annat diskussionstema var lågenergilampans nackdelar. Eleverna fick också kunskap om hur de tillgodogör sig den information som finns på lampans emballage.

Exempel på kriterier som är viktiga att känna till för val av rätt lampa och som man hittar på lampförpackningen: ljusflöde, medellivslängd, antal tändcykler, upptändningstid, dimbarhet användningsförhållanden (ute eller inne), mått, färgtemperatur, innehåll av skadliga ämnen (t.ex kvicksilver)

Därutöver ska eleverna efter att projektet är slutfört känna till grundläggande elsäkerhet och enkla elektriska kopplingar. Det skedde genom att de planerade och tillverkade en "stämningsslampan" för sitt eget rum; en lampan som speglar deras intresse och personlighet. Resultatet finns till påseende på vår skolas slöjdblogg som man hittar på skolans hemsida.

Gymnasiets Grön Flagg-grupp har varit aktiv under hela läsåret och mycket av det praktiska arbetet har utförts av eleverna Elinn Sanchez och Olajide Ogunyemi i 2B. Under höstterminen arbetade vi främst med skolans energikonsumtion och med energienkäten som genomfördes i november. November månad utsågs till en månad då skolan skulle försöka spara energi och konsumera mindre än november månad föregående år. Skolans förbrukning av elektricitet, värme och vatten har följts upp under hela året och jämförts med förbrukningen för motsvarande period år 2012-2013. Förbrukningen har presenterats månadsvis för skolan i form av grafer på den interna TV:n. Inför energisparmånaden gjorde dessutom bildkonstelever affischer som placerades ut i skolan för att påminna alla om att spara energi på olika sätt.

I början av februari ordnades en energitemaförmiddag i Estradan med inbjudna energiexperter. Robert Olander (Merinova) presenterade energiklustret i Vasa, Mikael Bentzen (Bemi Automation) berättade om energismarta lösningar för hemmet, Stefan Storholm (Katternö Kraft) presenterade energiförsörjningen i Finland idag och i framtiden och Patrik Holm (Mervento) berättade om förnyelsebar energi och vindkraft. Lärare Markus Norrby inledde förmiddagen med en introduktion till Finlands energiförsörjning och förmiddagen avslutades med en livlig paneldebatt där ledande rektor Gun Jakobsson fungerade som moderator.

I paneldebatten medverkade Stefan Storholm, Patrik Holm, Göran Ekström och eleven Christa Lundström som debattörer.

Vasa stad utlyste under våren en tävling på sin hemsida där man bad om tips och idéer för att Vasa skulle kunna spara energi och bli en mer energieffektiv stad. Grön Flagg-gruppen ville gärna bidra med skolans idéer efter ett år av energitänk i skolan. Under provveckan i period fyra samlades elevernas idéer in i samband med kursproven. Elinn Sanchez och Maral Hamedian sammanställde dessa till en text som överlämnades till Vasa stad i april.

Fred Holmsten, Ben-Erik Mitts, Jessica Sundman

Utvecklingsarbete kring IT i undervisningen

Såväl nationellt som internationellt pågår ett aktivt sökande efter pedagogiska och didaktiska modeller för hur ny digital teknik verkningsfullt kan implementeras i undervisningen. Vasa övningsskola vill ha en aktiv roll i detta utvecklingsarbete. Under läsåret har en stor del av arbetet inom IT-området i vår skola utförts med anknytning till projekt DiDiDi - Didaktiska Dimensioner i Digitalt lärande. Projektet är ett brett samarbetsprojekt med representanter från Åbo Akademi, Vasa övningsskola, Vasa stad och företagsvärlden. Mera information om DiDiDi-projektet finns på <http://www.dididi.fi> Även under detta läsår har många av skolans lärare, personal och indirekt skolans elever varit engagerade i olika delprojekt, undervisning, seminarier och aktiviteter i anknytning till DiDiDi-projektet.

Pekplattans Pedagogiska Potential

PPP projektet, som startade 2011, har även pågått under detta läsår och officiellt avslutats i mars 2014. Projektets huvudsyfte har varit att undersöka vilket mervärde pekplattan ger för undervisning och lärande. Syftet preciseras i flera frågor som springer ur tidigare forskning och belyser digitala lärmiljöer ur olika perspektiv; elevens, lärarens, organisationens och programutvecklarens. Under läsåret har flera subprojekt genomförts i främst förskolan till årskurs nio.

PPP projektet har genomförts i nära samarbete med Åbo Akademi vilket bl.a. har resulterat i tre stycken Pro Gradu-avhandlingar. Som avslutning på projektet har det också gjorts en film där lärare och forskare ger sin syn på användning av pekplattor i undervisningen och på projektet i stort. Mera information om projekt PPP, möjlighet att läsa och ladda ner Pro Gradu-avhandlingarna samt att se filmen finns på adressen: <http://dididi.fi/delprojekt/pekplattans-pedagogiska-potential/>.

Vasa övningsskolas gymnasium deltar för tillfället i utvecklingsarbetet kring lärmiljöprojektet Expertnätverk i Svenskfinland tillsammans med Karleby svenska gymnasium och Kronoby gymnasium. Projektet fungerar i nära samarbetet med Ekonomiska Informationsbyrån (www.tat.fi) som koordinerar Näringslivets Ungdomsprogram och som upprätthåller webbtjänsten. Syftet är att föra ungdomar, skolvärlden och arbetslivet närmare varandra genom att erbjuda studerande och experter möjligheter till dialog.

Under läsåret har den finskspråkiga webbtjänsten översatts till svenska och i Övningsskolan och de övriga projektskolorna har det jobbats på att engagera experter i nätverket. Målet har varit att testa och utvärdera expertnätverkets möjligheter och detta arbete fortsätter inkommande läsår. Vidare är målet med projektet att sprida expertnätverket till övriga svenskspråkiga gymnasier i Österbotten och Svenskfinland.

I korthet kan expertnätverket beskrivas som en webbtjänst, där lärare i gymnasiet kan söka efter och kontakta experter inom önskat område. På överenskommen tid gör experten ett virtuellt besök till klassrummet, berättar om ämnet och sitt yrke utgående från sitt eget arbete och sina egna erfarenheter, och svarar på studerandens frågor. På ett behändigt sätt kan ett expertbesök tillföra ny information, nya synvinklar och diskussionsämnen till lektionen. Via nätet kan ett besök på 20 minuter förverkligas på ett smärtfritt, effektivt och ekologiskt sätt.

Mera information på: www.expertnatverk.fi www.asiantuntijaverkosto.fi

Under läsåret har DiDiDi-projektets doktorand Charlotta Hilli, som jobbar vid Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi, och vår skolas IT-pedagog Andreas Sundstedt samarbetat kring en virtuell gymnasiekurs i samhällslära. Charlotta har fungerat som lärare i kursen SL2SL och den har genomförts tre gånger under läsåret med studerande från Vasa övningsskola och några andra finlandssvenska gymnasier.

Kursen har delvis genomförts i den virtuella världen Second Life. Detta har varit både intressant, inspirerande och utmanande. Charlotta har i anslutning till kurserna samlat material till sin doktorsavhandling som i dagsläget har rubriken "Lärande och motivation i Second Life. En kvalitativ studie på gymnasienivå inom samhällslära". Mera information om den finns på adressen: <http://dididi.fi/forskning/doktorsavhandlingar/>

En kort film som beskriver hur kurserna har genomförts finns på adressen: <http://korta.nu/sl2slvideo>

LUTO – Tulevaisuuden lukion avoin toimintakulttuuri

Under läsåret har Övningsskolans gymnasium fungerat som en av projektparterna i lärmiljöprojektet LUTO - Tulevaisuuden lukion avoin toimintakulttuuri. I projektet deltar alla övningsskolor i Finland och projektägare är Turun normaalikoulu.

En av projektets huvudmålsättningar är försöka jobba mot en öppen verksamhetskultur i övningsskolorna och gymnasierna där lärare på olika sätt delar med sig av erfarenheter och goda modeller från sin egen undervisning. Tyngdpunkten läggs främst på hur IT kan vara ett stöd för lärande och undervisning. Detta görs bl.a. genom projektets webbsida, blogg och webinarier samt genom att skapa möjligheter för de olika ämnesgrupperna träffas vid någon av Övningsskolorna. I april 2014 deltog tre av våra lärare i en träff för språklärare vid Viikin normaalikoulu i Helsingfors. Flera liknande ämnesgruppträffar planeras inkommande läsår.

Mera information om projektet finns på projektets webbsida: <http://luto.wikispaces.com/>

Andreas Sundstedt

Projekt Didactor.com inom hela Vasa övningsskola

Vasa övningsskola har fungerat som pilotskola för den digitala uppgiftsgeneratoren och lärplattformen Didactor nu i drygt tre år. Under den tiden har en massa saker och förändringar ägt rum både inom själva verktyget men också i skolans klassrum där verktyget använts. Datorerna och surfplattorna har på allvar gjort sig gällande som aktningvärda instrument då det gäller att främja och stöda individuell inläring. Alltid har det inte varit en dans på rosor – trots att den digitala revolutionen rosas av myndigheter och media finns det många gånger ett motstånd inte bara hos någon enskild lärare, även mången ung elev/studerande eller förälder tvekar i fråga om att lämna den gamla bekanta läroboken och förlita sig på att inläring kan ske även på andra sätt.

Trots allt kan vi konstatera att läsåret 2013-2014 inneburit ett genombrott för Didactor. Alla tiders rekord på registrerade elevresultat har slagits i och med att vi nått stolta 50,000 resultat innan läsåret är till ända. Även andra skolor, både inom grundutbildningen och i synnerhet i gymnasier, har blivit nyfikna på vad allt man kan göra med verktyget. Därför har skolan också på allmänhetens begäran anordnat workshops och kortare presentationer för huggade intressenter inom det finlandssvenska och finska skolväsendet, men även på internationellt plan – i februari för gymnasielärare från grevskapet Kent i England och i mars för gästande rektor från Bällstabergsskolan, Vallentuna kommun, Sverige. Gymnasier inom samarbetsringen Vi7 i Österbotten har nu alla registrerat sig som Didactor-skolor, vilket innebär att verktyget alltmer kan betraktas som ett seriöst instrument då det gäller att förbereda de digitala studentskrivningarna. Vasa övningsskola har även presenterat verktyget för de övriga finländska övningsskolorna och rönt uppskattning för sitt arbete.

Även inom lärarutbildningen har Didactor funnit sin givna plats. De språklärostudierande i främmande språk och speciellt engelska som i dagarna får sin lärarbehörighet bekräftad till pappers kan nästan mangrant uppvisa en gedigen förtrogenhet med att använda verktyget för att nå mångsidiga mål i fråga om språkinläring hos eleverna.

I och med årets verksamhet har Didactor slagit igenom som ett mångsidigt digitalt verktyg inte bara i språkundervisningen utan också i real- och naturvetenskapliga ämnen på alla stadier, dvs inom F-6, 7-9 och i gymnasiet. Inför nästa läsår har vi ambitionen att också presentera vårt utvecklingsprojekt på internationella mässor och konferenser förutom att vi satsar på en ännu intensivare intern fortbildning.

Elisabeth Horn

DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN F-9

Rötter och symboler

Vår skolas rötter går tillbaka till Vasa trivialskola som fanns i Gamla Vasa. Vi är stolta över att berätta vår historia. Vi har en egen logo som vi möts av på vår webbaserade hemsida (<http://www.abo.fi/vos/>) Logon avbildar kunskapens träd med tre grenar, grundskolans två stadier och gymnasiet. Trädet omges av en lagerkrans, som anger vår koppling till den akademiska världen, med kunskapens frukter. Vår logo finns också på skolans fana som finns med på alla större fester. Den bärs in då vi inleder skolåret och bärs ut vid vårfesten. Vi har också en alldeles egen lystringssång som sjungs vid våra fester.

Traditioner

Våra traditioner går långt tillbaka i tiden. Vi firar traditionella fester ss. Lucia, julkyrka, julfest, våravslutning, niornas självständighetsmottagning på stadshuset och niornas vårbal samt sexornas dansgala. Festerna arrangeras så att vi två gånger per läsår samlas hela skolan till gemensamma fester. Traditioner förnyas och förändras över tid. En rätt ny tradition är att vi uppmärksammar skolfreden <http://www.koulurauha.fi/> för hela skolan då läsåret inleds på hösten. Under webbadresserna <http://www.abo.fi/vos/f6> och <http://www.abo.fi/vos/79> kan ni bekanta er mera med våra fester och händelser från läsåret som gått i form av bildspel och berättelser. Skolornas stafettkarneval i maj på Olympiastadion i Helsingfors (<http://www.stafettkarnevalen.fi>) är en årlig manifestation där många av våra elever deltar, som idrottare eller som ”support” i skolans hejarklack.

Nutid och framtid

Finland har byggt upp ett utbildningssystem i världsklass som i stället för konkurrens och externt administrerade elevtest, fokuserar på att höja lärarnas professionalism, utveckla det pedagogiska ledarskapet och stärka förtroendet för lärare och skola. För att vi också fortsättningsvis skall vara ledande inom utbildning kan vi inte luta oss tillbaka och nöja oss med det som är. Vi behöver vara lyhörda för förändringar och trender i samhället. Vi behöver höra barnen och ungdomen och bättre uppmärksamma hur skolans formella lärande kan möta barnens och ungdomarnas informella lärande på deras arenor. Den digitala utvecklingen går så snabbt att de strategier vi idag ställer upp kan vara föråldrade i morgon. För att utveckla vår skolas pedagogiska och didaktiska digitala kompetens finns bland annat projekt DiDiDi som är ett samarbetsprojekt med bland annat pedagogiska fakulteten i Vasa, <http://didi.fi/>. Vasa övningsskola erbjuder barn och vuxna den spännande möjligheten att vara med, i främsta led.

En ny läroplan för grundskolan tas i bruk år 2016. Läroplanen är det verktyg med vars hjälp skolan utvecklas och undervisningen förnyas. Med ett väl förankrat läroplansarbete kan vi i skolorna nå djupa gemensamma uttolkningar av *värderingarna, målen, veksamhetskulturen* och elevernas *lärande*.

Som inspiration och stöd för det lokala läroplansarbetet ordnar övningsskolornas nätverk eNorssi utbildningshelheten *LPstöd 2016*. Utbildningens upplägg och innehåll har planerats gemensamt av övningsskolorna i Finland och genomförs i samarbete med Regionförvaltningsverket med finansiering från Utbildningsstyrelsen. I den finlandssvenska arrangörsguppen medverkar också CLL (Centret för livslångt lärande inom ÅA). Syftet med *”LPstöd 2016 – Inspiration för den lokala läroplansprocessen”* är

att inspirera och stöda det lokala läroplansarbetet och ge underlag för en lyckad läroplansprocess genom att ge ny kunskap, redskap och tillfällen för diskussion. På vår skolas hemsida finns aktuell information om det pågående läroplansarbetet som Vasa övningsskola ansvarar för i svenskfinland <http://ops-tyokalupakki.fi/vasa/>. Jag rekommenderar alla att besöka vår verktygsback som beskriver den förändring skolan står inför. Materialet som finns i verktygsbacken består av de aktualiteter som är på gång gällande läroplansarbetet. Det finns många fina intervjuer gällande skolans värdegrund, verksamhetskultur, multilitteracitet, framtida kompetenser och aktuellt inom förskolan i form av korta filminslag. Verktygsbacken har verkställts av främst rektorsgruppen inom den grundläggande utbildningen.

I dagens skola behandlas allt mer mångfacetterade frågeställningar vilket betyder att läraren inte längre kan agera med enbart ämnesmässig kunskap. Det här betyder också att läroämnenas innehåll och tyngdpunktsområden är i ständig förändring. I dag är läroämnenas innehåll starkt uppbyggda utifrån respektive vetenskapsgren och kommer att så förbli. I framtiden blir det ändå allt viktigare att också betona elevens tillväxt- och utvecklingsprocess med speciellt fokus på behovet av brett ämnesövergripande kunnande. Den nya läroplanen lyfter fram kunskaper och färdigheter som överskrider de traditionella ämnesgränserna. Flera av skolans lärare är med i det nationella arbetet då de medverkar i arbetsgrupper som skriver ämnenas läroplaner.

I skolan finns också en styrgrupp för det interna läroplansarbetet och gruppen har utarbetat en vägkarta för det interna läroplansarbetet. Styrgruppen fungerar också som stöd för det fortbildningsarbete skolan ansvarar för och samarbetar med stadens läroplansgrupper och föräldraföreningarna i skolan. Under följande länk kan man bekanta sig med skolans vägkarta för läroplansarbetet <http://ops-tyokalupakki.fi/vasa/?Uppl%C3%A4gg>.

Vår skola rymmer många vardagshjältar bland dem de lärare som arbetar för att eleverna skall må bra. I den nya läroplanen betonas starkt lärandets glädje och positiv pedagogik. Orsakerna till att man

lyfter fram välmåendet så starkt är de undersökningar som visar att våra duktiga elever inte alltid trivs i skolan. Då varje elev är lika viktig behöver vi i skolan arbeta för att upprätthålla allas motivation. Hur vi samarbetat och arbetat glädjefyllt kring vänskap och kring teman kan man bekanta sig med genom att ta reda på vad HajBo är, <http://svenska.yle.fi/artikel/2014/04/30/fiilisvagg-pa-vasa-ovningsskola>, och vår Hajbofiilisvägg som finns i gymnastiksalen. Vårens samarbetsdag då elever och lärare i grundskolan arbetade i åldersintegrerade grupper finns också beskriven på hemsidan.

Jag vill tacka alla medarbetare för ett givande läsår och önskar alla en riktigt god sommar!

Elisabet Backlund-Kärjenmäki Grundskolrektor

Elevvården och specialundervisningen

ELEVVÅRDEN

En god grund elevvårdsarbetet är samarbetet med hemmen. Allas bidrag, för att skapa en god skoldag genom att främja elevernas lärande och sunda tillväxt i en trygg och inspirerande lärmiljö, är viktigt. Hela skolans personal har ansvar för genomförandet av elevvården.

För ledning och planering av elevvården vid Vasa övningsskola finns tre olika yrkesövergripande team, alla med specifik funktion och specifikt ansvar. I samarbete med Vasa stad deltar medlemmar ur Vasa övningsskolas elevvårdsteam F-9 i en **yrkesövergripande områdesarbetsgrupp**. Gruppens uppgifter är att förverkliga den svenskspråkiga elevvården, förverkliga tyngdpunktsområden och följa upp områdets elevvård och tillgång på elevvårdstjänster. **Elevvårdsteamet F-9**, Elisabet Backlund-Kärjenmäki (grundskolerektor), Annika Lassus (ordförande, prorektor), Tommy Nordman (prorektor), Clary Backgren-Hortans (speciallärare), Lilian Vestergren (speciallärare), Maria Rönn (speciallärare), Saija Klingenberg (speciallärare) Pamela Backholm (elevhandledare), Gundel Niemi (skolpsykolog), Maria Lingonblad (kurator) och Karin Ågren-Hakala (skolhälsovårdare) arbetar för att utveckla, planera och utvärdera elevvården inom den grundläggande utbildningen. Uppmärksammande av aktuell litteratur och forskning har fungerat som stöd för arbetet inom gruppen. Mötena har även fungerat som forum för kompetensutveckling i form av fortbildningsredovisningar och diskussioner. **Elevvårdsteamet F-6/7-9** samlas varje vecka i två mindre grupper för att specifikt behandla stadietvisa ärenden. Dessa regelbundna möten är viktiga för att kunna ge stöd i ett tidigt skede, driva ärenden framåt, se utveckling och följa upp ärenden. Elevvårdsmöten skall också fungera som ett forum där skolpersonal får stöd i sitt arbete och kan delge sin oro.

En ny elev- och studerandevårdslag antogs i december 2013 och föreskrift om ändringen av grunderna för läroplanen gavs i mars 2014. Flera personer ur elevvårdsgruppen har deltagit i fortbildning kring lagens tolkning och tillämpning. Under april och maj har ändringar i skolans läroplan gjorts. Skolans läroplansarbete har föregåtts av ett tätt samarbete i flera tvåspråkiga yrkesövergripande arbetsgrupper inom Vasa stad. Lagen träder i kraft den 1 augusti 2014.

Specialundervisningen i F-6

Målet med specialundervisning på deltid är att främja elevens förutsättningar för lärande, att stärka de basfärdigheter som eleven behöver för lärandet och att förhindra att problem inom olika områden av lärandet uppstår. Specialundervisning på deltid kan ges som kompanjonundervisning inom den ordinarie undervisningsgruppen, i flexibla grupparrangemang eller som individuell undervisning utgående från elevens behov. Klassdiagnoser görs regelbundet och däri ingår 6-årskontrollen och KTI för förskolans elever och för eleverna i åk 1-6 bl.a. avkodning, läshastighet, läsförståelse, rättstavning och basfärdigheterna i matematik. Vid behov görs djupdiagnoser individuellt för att kartlägga eventuella läs-, skriv- eller matematiksvårigheter.

För att undvika svårigheter i framtiden är det förebyggande arbetet och regelbundna kartläggningar viktiga, speciellt i de lägre årskurserna.

Vid kompanjonundervisning har eleverna så långt som möjligt fått stöd inom klassens ram och en differentiering av undervisningen och flexibilitet vad gäller grupperingar har varit möjliga i högre utsträckning. Studerande har regelbundet involverats i arbetet. Kompanjonundervisning har prövats inom flera skolämnen och i olika årskurser.

Arbetet med att utveckla pekplattornas pedagogiska användning har fördjupats under året speciellt inom nybörjarundervisningen i modersmål och matematik. Även special- och klasslärarstuderande har varit involverade i utvecklingsarbetet under sina praktikperioder. Speciallärarna i F-6 har även deltagit i andra fortbildningar med aktuella teman under året:

- Arbetsminne i skolan
- SYN- mer än att bara se (Folkhälsan)
- Apparnas möjligheter (Datero)
- Besök på Folkhälsans Datatek (Vasa)
- Pekplattans pedagogiska möjligheter (Karleby)
- Nya elev- och studerandevårdslagen (Regionförvaltningsverket)

I april ordnades en morgonsamling med temat "Skolor ute i världen" inom specialundervisning och den förberedande undervisningen.

Specialundervisningen i åk 7-9

Under höstterminen har alla elever i åk 7 testats i matematiska färdigheter samt i läsförståelse, läshastighet och rättstavningsfärdigheter. Tyngdpunkten i år inom specialundervisningen i åk 7-9 har varit inom matematikundervisningen. Speciallärarna har samarbetat med ämneslärarna i matematik och deltagit i olika fortbildningar inom ämnet. Speciallärarna och ämneslärarna i matematik har samplanerat. Delvis har speciallärarna fungerat som kompanjonlärare i klass och delvis undervisat mindre grupper av elever. I modersmål och litteratur har en del elever fått träna studieteknik och lässtrategier. En av speciallärarna har deltagit i en språkstödsmentorutbildning och på så sätt tillägnat sig mer kunskap om hur språket kan stödas oavsett ämne. Ämneslärare har därmed också fått tillgång till handledning gällande språkstöd.

Pekplattor har blivit ett allt viktigare redskap inom specialundervisningen, inte minst i undervisningen av språk. Pekplattor ger oss möjlighet till en allt mångsidigare undervisning som även är motiverande för eleverna.

En av speciallärarna har i år ansvarat för läxläsningen i åk 7-9. Detta har gett eleverna tillgång till ytterligare stöd i olika ämnen. Allt fler elever har hittat till läxläsningen i år och speciellt inför prov har läxläsningen varit populär.

Skolfrånvaro är nationellt ett växande problem i de högre årskurserna. Speciallärarna i åk 7-9, elevhandledaren samt kuratorn har under läsåret deltagit i seminarier om skolfrånvaro. Social fobi och panikångest är vanliga orsaker till skolfrånvaro. Elevvårdens uppgift är också att bidra till att förändra frånvaro till närvaro. Istället för att fokusera på problemen är det viktigt att i ett tidigt skede föra dialog med de unga och förstärka deras självbild, kompetenskänsla och motivation. Samarbete med hemmet samt att tidigt uppmärksamma frånvarobeteenden är viktiga redskap i arbetet för att öka en elevs närvaro i skolan.

Övriga stödformer inom den grundläggande utbildningen

För att ytterligare stöda elevernas lärande och skolgång erbjuder skolan, vid sidan av den ordinarie specialundervisningen, nedannämnda stödformer.

Kompassen

Smågruppsundervisning har erbjudits elever i årskurserna 1-9. Undervisningen i Kompassen är individanpassad och kräver differentiering när det gäller organisation, innehåll, material, tidsåtgång och arbetsmetoder. Målet med smågruppsundervisningen i Kompassen är att elever som deltar också skall kunna fungera i social och pedagogisk interaktion med andra elever och vuxna.

Skolgångsbiträden

Grundutbildningens tre skolgångsbiträden har haft varierande arbetsuppgifter. De har bl.a. stött eleverna mot större självständighet, hjälpt elever med läxor och att strukturera lärostoffet i olika ämnen.

Skolpsykologen

Alla elever i skolan, från förskolan till gymnasiet hör till skolpsykologens arbetsområde. Under läsåret har testningarna varit en viktig del av arbetsuppgifterna. Testningarna görs för att få en bild av elevens starka och eventuellt svaga sidor och för att bedöma behovet av stöd i någon form i skolarbetet.

Enskilda terapeutiska samtal erbjuds eleverna på samma sätt som föräldrarna erbjuds samtal för råd och stöd.

Under läsåret har en uppgift varit att stötta lärarna inom nybörjarundervisningen och ett fortbildningstillfälle ordnades kring barns psykiska hälsa.

Skolkurator

Nytt för läsåret 2013-2014 är att elevvårdsteamet utökades med en skolkurator, Maria Lingonblad. Skolkuratorns uppgift är att stöda elevernas välmående, bland annat genom individuellt stöd, stöd i grupp, samarbete med hemmet och nätverksarbete i och utanför skolan. Under detta läsår har kuratorn fördelat sin tid mellan åk 7-9 och gymnasiet. Kuratorns verksamhet är ny på skolan och kommer att fortsätta utvecklas för att passa elevernas behov samt skolans övriga verksamhet.

Samtliga sjuor har blivit erbjudna ett enskilt samtal med kuratorn, samtalet har kretsat kring elevens välbefinnande. Via detta samtal har eleverna också kunnat få information om kuratorns verksamhet. Kuratorn har också besökt alla klasser för att informera om tillgängligt stöd samt deltagit i föräldramöten. Kuratorn har tillsammans med elevhandledaren ordnat flick- och pojkggruppsverksamhet. Under läsåret har även skolans handlingsplan mot rusmedel uppdaterats.

Skolhälsovården

Speciell vikt har under det gångna läsåret lagts på de omfattande hälsogranskningarna i åk 1, 5 och 8. Hälsogranskningen omfattar lärarens skriftliga utvärdering av eleven (i åk 1 förskolans observationsblankett), samt vårdnadshavarens på förhand ifyllda frågeformulär, där bl.a. familjens psykiska och fysiska resurser kartläggs. Den omfattande hälsogranskningen omfattar både ett besök hos skolhälsovårdaren och skolläkaren. Vårdnadshavare inbjuds till åtminstone ett av tillfällena. I de omfattande hälsogranskningarna ligger tyngdpunkten på en familjecentrerad verksamhetsmodell. Hela familjens välmående och situation kartläggs med hjälp av frågeformulär och diskussion med vårdnadshavare. Av de omfattande hälsogranskningarna har gjorts klassvisa sammandrag, där bl.a. följande faktorer

antecknats – mobbning, viktindex, tillräcklig sömn och motion, skärmtid, tandborstning, antalet rökande, resultat av rusmedels- och depressionsenkäter. Sammandragen har presenterats i elevvårdsgrupperna.

Förberedande undervisning

I samarbete med Vasa stad har förberedande undervisning ordnats för elever från olika språkliga och kulturella miljöer. Syftet med förberedande undervisning är att ge invandrarelever de språkliga, studietekniska och samhällsorienterande verktygen som krävs för att ta del av den allmänna undervisningen.

Annika Lassus, ordförande för elevvårdsgruppen

Att förebygga mobbning, KiVa skola programmet i åk F-9

KiVa Skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning. Med hjälp av programmet vill vi minska och förebygga förekomsten av mobbning i vår skola. I år har KiVa-skola programmet presenterats för eleverna under morgonsamlingar i både f-6 och 7-9. Lärarna har informerats om kiva teamets verksamhet under lärarmöten och föräldrarna har informerats under föräldramöten. I åk f-6 har vi kamratstödare bland eleverna i åk 3-6 vars uppgift är att hjälpa KiVa-teamet i deras jobb. I år har teamet i f-6 bestått av Minna Rimpilä, Kerstin Nyman och Henrik Friberg och i 7-9 av Sandra Bernas, Maria Rönn, Tommy

Nordman och Joel Storgård. KiVa teamet har haft regelbundna möten för att diskutera det mobbningsförebyggande arbetet i vår skola.

KiVa teamets uppgift

KiVa teamets huvudsakliga uppgift är att utreda mobbningsfall. KiVa teamet har följt programmets riktlinjer för hur det specifika utredningsarbetet med enskilda mobbningsfall skall skötas. Teamet inom f-6 har också sammankallat kamratstödarna en gång i månaden. Dessa elever har fungerat som ”informationskanaler” till KiVa-teamet. Under mötena har kamratstödarna upplyst KiVa teamet kring eventuella konflikter som har uppstått i deras klass eller bråk och tjafs mellan skolkompisar under rasterna.

Åtgärder i klassen

Inom KiVa skola programmet finns det färdiga lektionspaket som eleverna i åk f-6 har jobbat med under lektionstid med sina klasslärare, i åk 7-9 är det främst klassföreståndarna som har jobbat med KiVa skola programmet i sina klasser. Lektionerna har innehållit diskussioner, grupparbeten, kortfilmer om mobbning, värderings- och rollspelsövningar. Även flera ämneslärare jobbar kring frågor som stöder KiVa teamets arbete. Det kan gälla t.ex. gruppdynamik, känslor, kommunikation och självkänsla. Det centrala målet med arbetet på klassnivå är att påverka eleverna så att de istället för att stöda mobbaren ställer sig på den mobbades sida och visar att de inte godkänner mobbning. Det är möjligt att få slut på mobbningen då hela gruppens ansvarskänsla väcks och det sker förändringar i gruppnormerna.

Samarbete med Folkhälsan

Samarbetet med Folkhälsan har fortsatt även detta år. I årskurserna F-6 har vi aktivt använt oss av Röris materialet. Nybörjarenheten har Röris insatt på schemat som en gemensam aktivitet varje vecka. Årskurserna 3-4 har förutom Röris också Chillat. Majblommor och Luciamärken har sålts flitigt och många klasser deltog i årets rörelsekvart. Det här året deltog många lärare i Folkhälsans anordnade lärarnätverksträff. Lärare från Österbotten träffas och tar del av Folkhälsans nyheter och aktuellt material. Vi har även detta läsår haft några mor- och farföräldrar via ”farfar i skolan” projektet som varit till stor hjälp, speciellt i de lägre klasserna. I årskurserna 7-9 har Folkhälsan och Indigo samarbetat för rastaktiviteter. Vi har fått låna Folkhälsans Wii-spel och sällskapsspel som våra elever fått använda.

Pia Valkeakari

Vårt gemensamma skolbibliotek, Biblican, F-9

I januari 2014 togs äntligen det nya boklåneprogrammet i bruk. Detta innebär att vårt skolbibliotek nu är ihop kopplat med Vasa stadsbiblioteks databas, men i en sluten enhet. I och med att vi nu är anslutna till Stadsbiblioteket så görs alla boklån elektroniskt med ett och samma bibliotekslånekort.

Under året har eleverna i F-6 haft regelbundna bibliotekstider. Åk 7-9 har besökt Biblican vid behov.

Förutom boklåneverksamheten är Biblican involverad i det nationella Läslustprojektet. Biblioteket bistår med litteratur som väcker läsintressen hos eleverna.

Under året har det ordnats temautställningar om bland andra följande författare: Martha Sandwall-Bergström och Barbro Lindgren. I skrivandets stund planeras en längre utställning om Tove Jansson och hennes Muminböcker.

Detta läsår har det också varit möjligt att boka bibliotekstid elektroniskt via skolans hemsida. Boknyheter för 7-9 uppdateras på facebook.

Helena Svarvar, Biblioteksansvarig F-9

Elevkåren

Årskurserna F-6 Varje klass har demokratiskt valt en representant till att representera den egna klassen. Syftet med elevkårsverksamheten är att väcka elevernas intresse för att utveckla den egna skolan. Representanten ska framföra den egna klassens åsikter och diskutera i klassen aktuella ärenden som behandlas i elevkåren. Som representant i elevkåren tränar eleven sin förmåga att representera sin klass samt samarbete. Under läsåret sätts fokus på trivseln i skolan och att utveckla händelser som förstärker ”vi-andan” i skolan.

Den uppskattade ”Kom som du är dagen” ordnades på hösten igen på begäran av eleverna. Eleverna uppfattar att sammanhållningen i klasserna och i skolan stärks när man på skoltid får spexa till det lite. På vändagen bjöd elevkårsstyrelsen klasserna på glass vilket uppskattades.

Elevkårsstyrelsen F-6

1a–Linus Knutar	2a – Sara Koskela	4a – Ellen Nordlund
1-2b – Anna Olme1-	3a – Julia Enlund	5a – Alex Häyry
2c- Tove Siegfriids	3-4b – Teemu Heittola	5-6c- Lumi Storm
1-2en LauraBorgmästars	3-4c – Isak Klockars	5-6 en – Frida Koskela
1d - Aron Salonen	3-4en – Harald Jungar	6a – Amanda Rösgren

Nybörjarenheten F-2

Med glädje kan vi konstatera att vår enhet bara växer! Detta läsår har vi haft 111 elever i förskolan och årskurs 1-2. Under läsåret har "Läslust" varit ett gemensamt tema för alla nybörjare. Vi inledde "läslust-projektet" med en morgonsamling där lärarna presenterade sin egen favoritbarnbok. Därtill presenterades olika genrer. Efter det har en läslogg sammanställts och eleverna har läst allt från skyltar, reklam och ritningar till klassiska sagor.

De klassiska sagorna har varit ett tema i många klasser och det utmynnade i ett besök på Wasa teater där vi såg pjäsen Askungen -aska och fjädrar. Inom läslust har vi även haft några gemensamma morgonsamlingar där olika kändisar presenterat sin favoritbarnbok, rektor Gun har haft sällskap av Mikael från köket och fotbollsspelaren Sebastian Strandvall. Eleverna blev inspirerade och det ledde till att eleverna i flera klasser har presenterat sina egna favoritböcker för sina klasskamrater.

Traditionsenligt inledde vi läsåret med en lekeftermiddag på Kaserntorget. Målet var att alla elever skulle få lära känna de lärare som jobbar på nyb-enheten. Eleverna rörde sig klassvis och lekte olika lekar med olika lärare. Lekeftermiddagen följdes upp med friidrottsdag på Karlsplan. Årets första grupp av avslutande praktikanter ledde aktiviteterna under den dagen. Eleverna fick prova på olika friidrottsgrenar under lekfulla former.

Under hösten hade vi Nils Karlsson Pyssling som ett gemensamt litteraturtema. Alla klasser fick en egen bok och jobbade med den på sitt eget sätt. Vi avslutade med att se pjäsen Nils Karlsson Pyssling på Vasallen.

I januari 2014 var enhetens lärare på mattebiennial i Umeå. Vi fick bl.a. ta del av ny forskning, intressanta föreläsningar och fräscha undervisningsmaterial. Besöket gav oss många goda idéer för en fortsatt utveckling av vårt eget Matteland.

Vinter OS hölls i Sotji men också i Botniahallen för nybörjarnas del! Bristen på snö gjorde att enhetens vinter OS flyttades inomhus. Trots det fick eleverna prova på lite modifierad curling, skidskytte, ishockey, skeleton, isdans och freestyle!

I slutet på april avslutades ”undervattenstemat” som också pågått under detta läsår.

Eleverna har tillverkat produkter i anknytning till hav och vatten under läsåret.

Arbetet kulminerade i en Undervattenstemadag som hölls på skärtorsdagen. Under dagen tillverkade eleverna produkter inom ämnena slöjd och bildkonst på sju olika stationer. Alla alster ställdes sedan ut i skolans aula och utställningen invigdes den 26.4 med en morgonsamling för samtliga elever i åk F-6.

Martina Wilhelms, Anna Wulff, Johanna Rähä-Jungar, Hillevi Honga-Oksanen, Annika Långgård, Minna Rimpilä,

Påbyggarna 3-4, läsåret har präglats av läslust

E-twinning

Vi har samarbetat med en skola i Norge i Tromsø kring ett litteraturprojekt utifrån boken Gummi-Tarzan, skriven av Ole Lund-Kirkegaard. Detta samarbetsprojekt har gjorts via E-twinning, som är en interaktiv samarbetsplattform för lärare i hela Europa. I denna plattform kan lärare dela med sig av sina erfarenheter, idéer och ge tips åt varandra. Man kan samarbeta kring gemensamma projekt, delta i fortbildningar och seminarier. Samarbetsprojektet med Norge resulterade i två ljudböcker som finns på nätet. Dessa ljudböcker är illustrerade och inlästa av norska respektive våra finlandssvenska elever.

Surfplattan i undervisningen

I år har vi använt oss av surfplattan i modersmålet på flera olika sätt. Vi har använt oss av olika appar och gjort bland annat serier, filmer, böcker och dockteatrar. Här följer ett utplock på några appar vi använt oss av i modersmålsundervisningen; Bookcreator, Sockpuppets, Comicliflife, Storykit, Videolicious och många fler. Vi har refererat böcker genom att ha en blogg. I bokbloggen ger eleverna tips på bra böcker och skriver korta referat om böckerna. Eleverna har fått handledning i användningen av bloggen och har klarat av att göra detta även hemifrån.

Kura skymning

En mörk kväll i sena november samlades alla elever i årskurserna 3-4 i skolan för att inspireras till läsning. Lärarna hade gjort det mysigt genom dämpad belysning, levande ljus och myshörnor. Eleverna delades in i grupper och under några timmar fick de lyssna på spökhistorier, läsa serier under filter med ficklampor, lyssna på sagor, skapa egna docksagor och serier med hjälp av ipads och så avslutades tillställningen med pepparkakor och saft. Tillställningen var mycket omtyckt bland eleverna, det var spännande att få vara i den mörkklagda skolan på kvällen.

Fadderläsning

Under läsåret har vi haft vänklasser som vi läst tillsammans med varje vecka. Vi har gått till biblioteket tillsammans och parvis valt böcker och läst för varandra. Vi har också jobbat med ritsagor och gått på teater tillsammans med våra läspar. En del av eleverna har läst skönlitteratur tillsammans med elever i åk 8. De har diskuterat bilder och texter i anslutning till det nordiska temat. Sköna stunder högläsning, mycket kreativitet och ett gott samarbete mellan klasslärare och ämneslärare.

Språkpiloter

Under höstterminen deltog två av enhetens lärare i den nordiska Språkpilotutbildningen så nu är tre av enhetens lärare utbildade Språkpiloter. De nordiska länderna behandlas i åk 3-4 och därför är det lämpligt att lärarna utöver kunskaper om ländernas geografi även fokuserar på grannländernas språk, litteratur och kultur. En Språkpilot har under en veckas lång kurs fått inblick i material och metoder samt utvecklat metodik för att organisera undervisningen.

Läsa film

Precis som med texter i en bok är film beroende av att någon läser och tolkar den. Det är först i mötet med publiken/läsaren som filmen blir till. Under året har vi bearbetat några

nordiska kortfilmer i samband med att vi behandlat våra nordiska grannländer. Filmerna har gett gemensamma utgångspunkter att konkretisera och samtidigt väckt lust till eget skapande och stimulerat till kritiskt tänkande. Då man läser film händer något i mötet mellan läsaren och filmen. Via filmen kan man såväl spegla vardagen som få syn på den verklighet som finns utanför klassrummet. Barnen har fått gestalta de upplevelser filmerna gett upphov till genom bild-, text- och gestaltungsarbete.

Autentisk litteratur på engelska

Läslusten har inom årskurserna 3-4 betonats och lyfts fram inom ett flertal ämnen. I 3-4E har engelsk barnlitteratur utgjort en grundsten och använts som läromedel i ämnet engelska i stället för de läromedel som används i den vanliga språkundervisningen i andra klasser.

Den autentiska barnlitteraturen används som utgångspunkt och inspiration för såväl formella språkaspekter som andra delområden inom språkundervisningen både på engelska och svenska.

“Children who are not spoken to by live and responsible adults will not learn to speak properly. Children who are not answered will stop asking questions. They will become incurious. And children who are not read to will have few reasons for wanting to learn to read.”

(Gail R. Haley, 1971, i Saxby, 1997, s. 173)

Gemensamma litteraturupplevelser

Två böcker, som bland annat legat till grund för några av våra litteraturprojekt detta läsår, har varit *Vinden vänder på Trollskär* och *Tonje och det hemliga brevet*. *Trollskär* är en finlandssvensk bok, skriven av Carina Wolff-Brandt. Handlingen är förlagd till en ö ute i den yttersta skärgården, där den gamle fiskargubben Elis lever sitt liv ensam på naturens villkor. Det är lätt att leva sig in i livet på *Trollskär* och följa Elis göromål. Samtidigt lär vi oss en hel om hur fiskarlivet kunde te sig ett sekel bakåt i tiden. *Trollskär* är ett ypperligt komplement, när vi behandlar Finland i miljö- och naturkunskap. Möjligheterna till integration med till exempel slöjd är stora.

Tonje och det hemliga brevet hör i hop med Norge. På samma gång som boken är en spännande berättelse, ger den oss en god inblick i norskt vardagsliv. Boken är skriven av Maria Parr, som rentav beskrivs som Nordens nya Astrid Lindgren. Teman såsom vänskap, sårbarhet och besvikelser, försoning, lyfts fram och ger oss möjligheter till goda samtal.

Kan vi då utifrån litteraturupplevelser samtidigt undersöka språkets formella sida? Ja, det låter sig göras. Vi gör språkiakttagelser, upptäcker lagbundenheter och analyserar författarens stil. Också grammatik kan vara roligt och underhållande.

Allt handlar ju om att läsa mer. I Sverige talar man om att ”läsa för livet” när det gäller vägen fram till det nationella läsluftet. Vi här i vår skola försöker dra vårt strå till stacken och på olika sätt uppmuntra till läsning.

Pia Valkeakari, Gun-Britt Kull-West, Kerstin Sandén, Anna-Brita Slotte, Kerstin Nyman

Temaområden S- A- I- L med åk 5 – 6

Samverkan: Att växa som människa

Skolans övergripande tema för läsåret var ”Samtal för växande och lärande”. Inom åk 5-6 har vi i olika grad i de olika klasserna jobbat med temat under läsåret, inom enskilda ämnen eller inom flera olika ämnen. Att växa som människa och kunna samverka på ett positivt sätt med andra kan inte tas för givet, utan är en sådan färdighet som förutsätter att barnen ges möjligheter till dialog, diskussion, samtal och personliga möten.

Redan i augusti utlystes skolfreden. *Skolfredsdeklarationen* - som påminner om att alla i skolan har rätt till en trygg och jämlik miljö – har varit synnerligen viktig att arbeta med på olika sätt under läsåret, i olika omgångar och på olika sätt. Under läsåret 2013–2014 låg betoningen på att uttrycka egna åsikter och att uppskatta olikheter hos andra. Det allra viktigaste har ändå varit att förebygga mobbning i skolan.

Temat lämpar sig väl inom alla ämnen, men speciellt väl inom religionsundervisningen där det också är naturligt att diskutera etiska/moraliska frågor. Någon av klasserna har relaterat de tio budorden till ”de moderna dödssynderna” – såsom de finns beskrivna av barn i ”Stora syndaboken” och därför också lätt förstås av barn. Folkhälsans arbetsmaterial mot mobbning ”Vi mobbar int” och KiVa skolas material har i olika grad använts av de olika klasserna. Så kallade kamratstödare finns i alla klasser, och dessa sammankallas till regelbundna möten med lärare som leder mötena.

Ansvar: Att växa i ansvar

Under detta läsår fick samtliga av våra elever i åk 5-6 för första gången vara deltagare i studiehelheten ”Företagsbyn” – en slags samhällsorientering för eleverna om vad företagsamhet i arbetslivet innebär. Studiematerialet omfattade 10 lektioner som utgjorde bas för besöket på företagsbyn och alltså hölls i skolan innan själva besöket i Företagsbyn den 6 november 2013.

Projektet ”Yrityskylä”/ Företagsbyn är en inlärningsmiljö om samhället där företag och olika yrken inom privata eller offentliga sektorn presenteras. Själva upplägget

koordinerades av informationsbyrån TAT och var riktat till åk 5-6 och genomfördes en dag vid Strömberg park. I Företagsbyn övade eleverna att administrera ett företag och ansvara för det. Eleverna arbetade i ett eget yrke, fungerade som konsument och medborgare som en del av samhället i företagsbyn. Eleverna fick lära sig att ta ansvar för sitt arbete i företaget, och de lärde sig också begrepp gällande ekonomi och arbetsliv. Utbildade tutorer handledde eleverna under dagen.

Identitet: Förankring i kultur och tradition

Redan i början av skolåret.(3.9.2013) fick eleverna möjlighet att ta del av en s.k. tidsresa med temat "Ofärdsåren", året var 1902.

Österbottens barnkulturnätverk BARK stod som arrangör och platsen var Kasernområdet i Vasa. För och efterarbete gjordes i klasserna.

Det egna landets historia behandlas alltid i åk 5 eller 6. I slutet av vårterminen har vi därför valt att göra utfärder till platser som anknyter till viktiga historiska händelser i vårt lands historia. I år avslutade vi vårterminen med en vårutfärd och ett studiebesök till Oravais, där Kimo bruk fick stå som ett exempel för järnbruken i Finland sedan 1700-talet. Våra

lärostuderande guidade eleverna vid olika "stationer"- eleverna fick genom olika aktiviteter lära sig om bruksmiljön, om järnbruk, om vattenkraften vid bruken och om hur bruken omvandlades till kvarnar och sågar. Den gamla, vackra bruksmiljön i Kimo bjöd också på naturupplevelser och möjligheter till att vandra i skogen där.

År 2013 var också jubileumsår för hantverk och vi besökte under året ett par hantverksutställningar eller konstutställningar som ordnades på Loftet, Tikanojas konstmuseum och Österbottens museum. De olika klasserna tog del av olika saker.

Klass 6a var i år i tur att åka på lägerskola, som på traditionsenligt sätt gick till Ammarnäs en vecka i september. Där fick klassen ta del av samiska hantverk och samisk kultur.

Skolåret var också utlyst som "Europeiska medborgaråret 2013". Lärandet har inriktats på aktuella händelser i Europa i dag, EU-medlemsländerna i dag och det mångkulturella Europa. Studerande från olika länder i Europa och även från andra delar av världen har också vistats vid vår skola under läsåret, huvudsakligen i klass 5.6E. Under ett par dagar under läsåret har vi samtliga klasser i åk 5-6 traditionsenligt tillsammans med studerandena ordnat "*International Christmas Day*" i slutet på höstterminen och "*International Culture Day*" i slutet på vårterminen i april. Det har varit uppskattade och

roliga aktiviteter på italienska, spanska, tyska, franska, japanska och kanske ännu flera språk där eleverna försökt att förstå vad läraren berättat med kroppsspråk, bilder, lekar, sånger, danser o.dl.

Livsstil och ansvar

Temat har aktualiserats på många olika sätt under året, med olika betoning inom de olika klasserna.

Genom Powerclub har olika vardagliga elevnära problematiska frågor i den egna vardagen lyfts fram - vad gäller den egna livsstilen, frågor som gäller hälsa, livsstil och droger (tobak, alkohol, droger).

En temadag om den egna hälsan och motion ordnades också i februari i Botniahallen i Smedsby, Korsholm.

Hållbar utveckling vad gäller den egna livsstilen har aktualiserats som ”punktinsatser” under hela läsåret, med temat ” jag själv som konsument”. Vardagliga händelser om skolmaten och hur mycket av maten som kastas bort har diskuterats. Likaså har konsumtion lyfts fram av media och tidningar med frågor som ”Vad kostar kläderna och hur mycket får sömmerskan som sytt mina kläder?” Intressanta och tänkvärda frågor som eleverna gärna också tagit del av.

Röda Korsets traditionella hungerdagsinsamling vecka 37 gav oss orsak att reflektera över frågor som gäller mat och miljö globalt.

Grön flagg lyfter fram hur vår egen livsstil påverkar miljön. Detta läsår satsade vi i åk 5-6 på skogen som tema. En gemensam skogsdag fick vi alla ta del av torsdag 26 september vid Molnträskets skogstig i Gamla Vasa. Arrangör var Österbottens Skogscentral. Klass 6a har också jobbat med temat Regnskogarna.

Ulla-Brita Melin, Jenny Teir, Henrik Friberg, Heimo Oksanen

Engelska linjen

Läsåret har kännetecknats av traditionsenliga aktiviteter för engelska linjen. På hösten traskade vi runt Degerträsk under ”Walk in the woods”-dagen. Vädret var bättre än det brukar vara och humöret var på topp. Läsfaddrarna i klass 5-6 gick med sina små läsebarnt i skogen. För de små eleverna kändes skogen stor. Alla njöt av gemenskapen och den goda matsäcken.

Våra utländska studerande ordnade ”International Christmas” för eleverna. I årskursblandade grupper fick eleverna lära sig om jultraditioner i olika länder. I huvudsak presenterades jultraditionerna på i frågavarande lands språk.

I julveckan samlades föräldrar och elever i Dragnäsbackes kyrka för att tillsammans sjunga ”Christmas Carols”. Eleverna i klass 1-2 en agerade när Heimo läste julevangeliet. Sedan bjöd föräldrarna på glögg och pepparkakor.

”Winterday in the woods” uteblev i år på grund av utebliven snö...

Under "Culture- and Language-Day" lärde sig eleverna om kulturen i de utländska studerandes hemländer. Både "International Christmas" och "Culture- and Language-Day" ger eleverna värdefull och intressant kunskap om andra länder och våra utländska studerande får en viktig undervisningserfarenhet.

Inför sportlovet var det dags för engelska linjens fest, som i år hade temat "At The Zoo". Auditoriet var igen fullt med publik och många av gästerna var utklädda till djur eller andra passande figurer. Programmet handlade om djuren på zoo inbakat med frimärkstema, sång, drama och dans. Föräldrarna bjöd på kaffe och kakor efter festen.

I april åkte sexorna på besök till vår vänskola, Great Rollright Primary School.

I maj kom 12 elever och 4 lärare från vår engelska vänskola på besök och campade i skolan. Alla elever på engelska linjen fick vara med om delar av programmet.

Engelska linjens lärare vill igen en gång tacka alla föräldrar för ett mycket gott samarbete under året!

Hillevi Honga-Oksanen, Anna-Brita Slotte och Heimo Oksanen

Projektresa till England

Vänkolverksamheten mellan engelska linjen och Great Rollright CE Primary School i England fortsätter med full kraft. I april besökte engelska linjens sexor sin partnerskola. Detta var den sjätte gången elever från vår skola besökte vänskolan. Åtta elever och tre lärare hade möjlighet att träffa sina vänner i England. Besöket följde traditionellt mönster med skolbesök och studiebesök i omgivningen. Resan var fullspäckad med upplevelser. Vi besökte Oxford och London. Vi såg på tavlor på National Gallery och kände igen tavlor som vi själva hade målat av under våra bildkonstlektioner. I London såg vi bl.a. London Eye, Buckingham Palace, Big Ben, Westminster Abbey och Tower of London. I Woodstock, nära Oxford, fick vi guidning på Blenheim Palace där Churchill är född. I Stratford upon Avon såg vi huset där Shakespeare är född. Dessutom råkade vi vara i Stratford mitt i Shakespeares 450-årsfest så där var danser och drama på gatorna

Vi fick igen uppleva olikheterna. Vänstertrafik, lavoarer med skilda kranar för kallt och hett vatten, vägguttag som var annorlunda, morgonmål som var annorlunda och pengar som var annorlunda. Vi åt också Yorkshire pudding på en pub. Vi var glada åt allt som var annorlunda – det är ju det som gör det så intressant att resa. Vädret var engelskt. Sol och regnskurar men i bra proportioner. Vår vänskola håller just på att få den hundrade eleven. Skolan är så liten att vi inte kan bo där utan hyr in oss i grannbyns skola. Rektor Anne och lärarna hade ordnat massor med upplevelser för oss

.De engelska eleverna ville gärna lära känna oss och vi planerade för deras svarsvisit i maj. Då skall de få vara med om annorlunda saker hos oss. Vi skall besöka Stundars, grilla korv och slöjda. De engelska kullarna byts ut mot den Österbottniska slätten och de slingra vägarna mot en fartfylld båttur i skärgården.

Vi blev också i år hembjudna till familjer i England för att äta engelsk middag (fast de kallar det för ”tea”). Vi får senare visa vår gästfrihet och ta hem engelska elever till oss.

En resa som denna kräver mycket arbete och energi. Lärare, elever och föräldrar har arbetat med att sälja kokosbollar och julblommor. Vi har ordnat lotteri och påskbasar med internationell mat. Tack vare aktiva föräldrar och ett stipendium från Svenska Kulturfonden klarade vi årets resa med planerad budget. Vi arbetar redan med nästa års resa.

Internationella studerande och assistenter

Under läsåret har ett stort antal utländska lärarstuderande gjort sin praktik vid övningsskolan. Länder som varit representerade i år är: Norge, Tyskland, Schweiz, Österrike, Italien, Belgien, Spanien, Frankrike, USA och Japan. De flesta klasser har kommit i kontakt med dessa studerande som berättat om sitt hemland, undervisat på sitt modersmål eller lärt eleverna sånger och danser från sitt hemland. De utländska studerande har

också tillsammans ordnat olika ”Culture Days” där eleverna fått bekanta sig med de olika ländernas kultur och språk. Eleverna får genom dessa studerande autentiska situationer att öva olika språk. Med stolthet får vi läsa i de rapporter som studerande lämnar in efter avslutad praktik, hur imponerade de är av vår skola, våra elever, den arbetsro och det arbetsklimat som råder.

Under läsåret har vi också haft förmånen att ha två spanska assistenter hos oss. I oktober-december var Victoria Masid assistent hos oss och under vårterminen har Anna Garcia Hernandez handhaft uppgiften. De har båda undervisat olika grupper i spanska. Vi har ordnat spanskaklubb även för åk 1 och 2 i år. Victoria och Anna har dessutom hjälpt till i olika ämnen.

Klubbverksamheten i F-6

Skolans klubbverksamhet har igen varit omfattande och varierande.

För de yngsta eleverna är behovet av klubbar inte lika stort eftersom de har möjlighet att delta i eftisverksamheten i skolan. Eleverna i nybörjarundervisningen har fått ta del av tre klubbar; finska, spanska och idrott (endast åk 2).

I finskaklubben har deltagit ca 25 ivriga elever. De har spelat spel, lekt och sjungit på finska för att öka ordförrådet och lära sig att våga använda finska i vardagen.

Eleverna som deltagit i klubben i spanska har fått ta del av och lära sig genom olika typer av aktiviteter. De har fått lära sig några populära lekar, flamenco dans, spanska sagor, hantverk samt färger, siffror, djur m.m. Detta har varit en oförglömlig upplevelse och erfarenhet som kommer att finnas kvar i deras minnen.

För eleverna i årkurs 3-6 har klubbbutudet varit stort. Skolan har ordnat klubbar där eleverna har fått lära sig tyska, bollsporter, kreativ matematik, spela i band, om rymden, idrott, slöjd samt att springa stafett inför Stafettkarnevalen.

I slöjdklubben har temat varit ”fyr i sikte”. Inom temat fick eleverna en inblick i vår skärgård och livet på en fyr. Eleverna hade i uppgift att planera och tillverka en personlig fyr med utgångspunkt i en berättelse som de själva skrivit. Vem jobbade på fyren? Bodde fyrväktarens familj på ön eller bodde han ensam? Vad gör en fyrväktare på sin fritid på sin lilla ö? Var förvarade de all sin mat? Frågorna var många och fyrarna blev personliga. I arbetet ingick grundläggande elektronik, bearbetning av trä och naturmaterial.

I bollklubben har ca 15 elever deltagit. Eleverna har provat på allt från badminton

till rugby. Ibland har de till och med varit inspirerade av Gladiatorerna och anpassat utmaningarna till klubben och dess innehåll.

Kreativ matematik var, som de flesta andra klubbar, väldigt populär och därför blev gruppen delad så att teorierna hade klubb på hösten och fyrorna på våren. Det har varit flera ledare för klubben, vilket har bidragit till att innehållet i klubben har varit väldigt varierande. Kreativitet, lek och utmaning har varit ledord för klubben. Mattelandet har förstås fungerat som inspirationskälla för klubben.

I musikklubben har de rockat och övat in olika låtar som eleverna själva valt att spela. De har testat på alla instrument och lärt sig nya ackord och låtar. Målet med klubben var att väcka intresse för band spel och de som deltagit i klubben har utvecklats otroligt mycket som band och grupp. Viktigt är också att skratta och ha roligt när man musicerar. Det har de minsann gjort!

Rymdklubben för elever i åk 3-4 samlade 11 deltagare och träffades tio tisdagar från december till februari. Som avslutning på klubben ordnades ett uppskattat besök för barn och föräldrar till observatoriet Meteorian på Söderfjärden där de fick kika på stjärnor, planeter och månar.

Utöver skolans klubbverksamhet så har Föräldraföreningarna för F-6 också ordnat kortare klubbar som pyssel, foto, Mindstorms, zumba och bakning.

Man kan konstatera att klubbarna har varit mycket populära och omtyckta. Utnyttja gärna möjligheten att via vår hemsida (<http://www.abo.fi/vos/klubbar>) gå in och utvärdera klubbarna samt ge förslag på ny klubbverksamhet!

Föräldraföreningen för F-6

Föräldraföreningen för F-6 har aktivt verkat för att främja samarbetet mellan hem och skola och för att stöda elevernas fritidssysselsättning. Föreningen har arrangerat ett antal olika klubbar främst för klass 3-4, ordnat en mycket omtyckt vändagsfrukost för föräldrar och barn och medverkat till utvecklandet av skolans gård.

Klasslärarstuderandes praktik läsåret 2013-2014

Inom klasslärarutbildningen utgör praktiken minst 20 studiepoäng av hela innehållet om 300 studiepoäng. Praktiken utgör en väsentlig del av de blivande lärarnas kvalificering till professionella lärare. Praktikperioderna är fördelade på *Inledande praktik* (5 sp), *Grundläggande praktik* (5 sp), *Ämnespraktik* (5 sp) och *Avslutande praktik* (5 sp). Dessutom erbjuds möjlighet att inom valfria studier avlägga *Valfri praktik* om 5 sp. Tre av praktikperioderna är förlagda till Vasa övningsskola.

Praktikperioderna är uppbyggda som en helhet med klar progression. Praktik och teori integreras så att praktikperioderna har en koppling i teoretiska kurser vid Pedagogiska fakulteten. Under praktikperioderna har målsättningen varit att stöda den blivande lärarens professionella utveckling. Studerandena har fått bekanta sig med läraryrkets hela arbetsbild samt tidsenliga sakfrågor under de seminarier som ordnats i anslutning till praktikperioderna. Läsårets rubriker för seminarierna har bland annat varit: Konflikt hantering och kommunikation i skolan, Ny teknik – nya möjligheter i undervisningen samt Mångkulturalitet och flerspråkighet i klassrummet. Under läsåret har Vasa övningsskola medverkat i det riksomfattande programmet Läslust och därför behandlade ett av temaseminarierna just hur man som lärare kan främja barnens mångsidiga läsande. Studerande har även involverats i det pågående läroplansarbetet inför LP 2016. Under professor Kennert Orlenius ledning deltog såväl verksamma lärare som studerande i fortbildningstillfället 'Värderingsfrågor i pedagogens vardag' som anordnades i november.

Redan under det första studieårets hösttermin och före den första praktikperioden bekantar sig alla studerande med Vasa övningsskola inom kursen Lärararbete. Under fem skoldagar gör de bland annat iakttagelser i klass och deltar i temadiskussioner vid vår skola. Den praktiska delen av kursen Lärararbete är förlagd till såväl F-åk 6 som åk 7-9.

Inför höstterminens första praktikperiod i augusti ordnades ett gemensamt möte för handledarna vid VÖS och PF. Eftermiddagen resulterade bland annat i att K-ledningsgruppen beslöt att utarbeta ett 'Underlag för handledning' som utprovats under läsåret. Biämnepraktiken hade i år omvandlats till en Ämnespraktik med nytt upplägg. I april samlades alla handledare för att tillsammans diskutera och utvärdera det nya upplägget.

Under läsåret har drygt 200 studerande gjort praktik i F-åk 6. Praktiken är en viktig del av lärarutbildningen och utgör en betydelsefull del av skolvardagen i vår skola. Det är en stor tillgång för eleverna att få bekanta sig med inspirerande unga vuxna från hela Svenskfinland som under sin praktik deltar i skolans utvecklingsarbete.

Grundskolan årskurserna 7-9

Under läsåret har vi i många grupper i **modersmål och litteratur** målmedvetet jobbat med *portföljmetodiken*. Eleverna har, med undantag av 7a, inte haft egna läroböcker eller arbetshäften utan i stället samlat allt arbetsmaterial i arbetsmappar. Under året har eleverna dessutom loggat i loggböcker, där de utvärderat sitt arbete, beskrivit vad de upplevt och lärt sig på lektionerna och i de olika sekvenserna samt funderat på vardagen under såväl skoltid som fritid. Vid läsårets slut har materialet i arbetsmappen sedan omarbetats till portföljer, renskrivits och utvärderats. Eleverna har tematiserat sina portföljer och i formgivningen strävat efter att uttrycka sin konstnärlighet, skapandelust och sina personliga intressen.

Under läsåret har eleverna i årskurs 8 sett teaterpjäsen "Fighting Star" på Wasa teater. Pjäsen har bearbetats på lektionerna i modersmål och litteratur i samarbete med Wasa teaters dramapedagog. Årskurserna 7 och 8 har i april sett monologen "Anne Frank", då Unga Scenkompaniet gästade skolan. Pjäsen har behandlats i undervisningen i historia och modersmål och litteratur.

Studerande från Vasa Yrkehögskolas scenlinje har under hösten hållit *dramaövningar* med eleverna i årskurs 7 och 8 som en del av sin praktik. Under lektionerna i modersmål och litteratur arbetade eleverna med temat Identitet.

Under året har skolans elever deltagit i och utmärkt sig i två större *skrivtävlingar*. I Österbottens försvarsgilles årligt återkommande uppsatstävling belönades *Ronja Karvinen*

(8c) ett motivationsprispris i klassen för svenska högstadieelever för sin text ”Vi har makten”. Priset mottog hon vid en högtidlig ceremoni i Vasa stadshus under försvarsgilletts årsfest. En omarbetad version av texten framfördes av Ronja på Vasa övningsskolas temafest på svenska dagen, den 6 november.

Fyra elever i klasserna 7b och 7c deltog i den nationella och mångspråkiga lyriktävlingen Runonmaa i november. Hela 559 bidrag skickades in till tävlingen och inget av våra tävlande bidrag belönades, men en haiku av *Emma Forsman* (7c) utvaldes till den antologi som sedan publicerades elektroniskt av tävlingsarrangörerna.

Alla åttondeklassister besökte i år Vasabladets redaktion i samband med arbetet med massmedier och dagstidningar. Vi fick gå på rundvandring på redaktionen, träffade en journalist som berättade om sin arbetsdag och om hur ett nytt nummer av dagstidningen kommer till och så bjöds vi på kex och lemonad. Vi förärades även med maskotdjuret Lofus som nu sitter på utkik i modersmålsrummet B321.

För första gången utförde en ämneslärarstuderande från Linköpings universitet, Evald Holmström, sin lärarpraktik vid Vasa övningsskola 7-9. Holmström skuggade modersmålslärare Sandra Bernas under en månads tid i månadsskiftet september och oktober. Dessutom handledes Holmström under fem övningslektioner av Sandra Bernas och även Moja Ladvelin på gymnasiet.

Rektor Bo Östenius från Vallentuna åhörde modersmålslektioner med Sandra Bernas den 12 mars och förhörde sig om arbetet med digitala verktyg i undervisningen.

Den 9 oktober gästade den finlandssvenska *författaren Maria Turtschaninoff* Vasa. Klasserna 8a och 8b, som hade jobbat med Turtschaninoffs roman ”Arra. Legender från Lavora” under årskurs 7 samt klass 8c, som hade jobbat med Turtschaninoffs ungdomsroman ”Underfors” under höstterminen, fick träffa henne och ställa frågor kring romanens tillkomst. Hon berättade om sitt arbete som författare och hur hon kommit på idéerna till sina romaner. Fotografier som Turtschaninoff beundrande tog av elevernas grupparbeten och vägglanscher publicerades därefter på hennes blogg.

Som en del av programmet på Vasa littfest den 8-9 november gästade den rikssvenske barn- och ungdomsförfattaren Ulf Stark vår grundskola. Efter att han hade träffat elever på f-6 samlades klasserna 8c, 9a och 9b i auditoriet för att höra Stark berätta om sitt författarskap och lyssna när han läste ur en av sina texter. Eleverna kände bäst till hans ungdomsroman ”Låt isbjörnarna dansa”, som vi arbetat med i årskurs 7, men även hans TV-berättelse ”Kan du vissla, Johanna?” var bekant för många av oss.

Vasa övningsskola, Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi, Centret för livslångt lärande CLL och Vasa stad (Gerby skola) är några av de samarbetspartner som under ledning av professor Ria Heilä-Ylikallio samlats kring ett forskningsprojekt kring pekplattor och deras pedagogiska potential. Sedan starten 2010 har olika seminarier

ordnats och ett antal undervisningsprojekt tagit sin form på olika stadier. För modersmål och litteratur på Vasa övningsskola 7-9 innebär forskningsprojektet att vi haft möjlighet att regelbundet arbeta med 25 stycken pekplattor i klassrummet. Vi har bland annat läst och bloggat kring ungdomsromanen "Underfors" av Maria Turtschaninoff som e-bok och även arbetat kring den grafiska romanen "Ankomsten" av Shaun Tan. Både Sandra Bernas och Katrina Åkerholm har presenterat de båda projekten vid olika seminarier. Pekplattorna har kommit till användning i andra sammanhang i modersmålsundervisningen under året.

Klasslärare Gun-Britt Kull-West på Vasa övningsskola f-6 och modersmålslärare Sandra Bernas har under året deltagit i fortbildning och initierat till fortbildning inom vår egen grundskola kring det *nationella programmet Lukuinto-Läslust*. Under året har finländska skolor fokuserat speciellt på läsning bland barn och ungdomar, och man har genom pilotprojekt velat uppmuntra till läscentrerad undervisning i Finland under det läsår som gått. Programmet är initierat av Undervisnings- och kulturministeriet och lett av forskare på Uleåborg universitet och det kulminerar under året 2014. Vi har på Vasa övningsskola även haft samarbete mellan åk 3-4 och åk 8 inom ämnet, så att elever träffats och läst och skapat texter tillsammans, allt under rubriken Läslust.

Eleverna i årskurs 9 deltog under oktober i *ett nationellt utvärderingsprov i modersmål och litteratur* där deras språkkännedom och textskrivningskompetens testades. Vissa klasser skrev provet mer traditionellt på papper under en eftermiddag, medan en klass genomförde provet i digital form i datasalen. Resultatet utgör grunden för utvecklingen av de nationella prov i modersmål och litteratur som ska genomföras i framtiden.

Ämnesgruppen **finska och främmande språk** har ett innehållsrikt och spännande läsår bakom sig både vad gäller traditioner och nytänkande. Bland annat har följande didaktiska grepp varit centrala för läsåret.

Satsningen på skrivprocesser och ordinlärning har varit primär för alla årskurser i alla språk, medan man i årskurs 8 även har utprovat utbildningsstyrelsens språkportfölj för att stöda och stärka medvetenheten hos eleverna om de egna inlärningsstrategierna. Digitala verktyg har fått en allt tydligare roll i elevernas inlärandeprocesser och bland annat i årskurs 7 och 9 har vissa elevgrupper uteslutande använt sig av lärplattformar och digitala verktyg i stället för traditionella läromedel.

Mediakunskap är helt avgörande i all språkundervisning för att stärka och utveckla de fyra språkfärdighetsområdena läsa, skriva, tala och lyssna, så även hos oss. Årets satsning på läslustprojektet fick sin höjdpunkt i samarbetsdagen den 2 maj, då hela grundutbildningen F-9 samverkade kring olika litterära temaområden.

I fråga om språklig och kulturell identitet har flera tillfällen med inbjudna gäster och studerande med erfarenhet av studier i annan miljö inspirerat till diskussion och förstärkt

motivationen hos studeranden att lära sig nya språk och förkovra sina existerande språkkunskaper. Här har samarbetet med F-6 i fråga om utbytesstuderande inom klasslärarutbildningen varit till stor nytta och glädje. Även de internationella projekten på gymnasiet har gynnat 7-9-elever i det att de kunnat ta del av de erfarenheter och visuella intryck de äldre studerandena hämtat med sig tillbaka.

Språkveckan där alla språk jämte modersmålsundervisningen samverkade genomfördes även i år under vecka 8, och språkundervisningen överlag har strävat att betona ”vett och etikett” inom de olika kulturerna.

Läsåret har fört med sig många olika fortbildningstillfällen, både allmänt sett men kanske främst i fråga om IKT i undervisningen, och även detta har genomsyrat undervisningen i skolan och i språkundervisningen. Vi ser med tillförsikt och förväntan på framtiden och inser att vi är en god bit på väg i fråga om förnyelse av undervisning och inläring utan att för den skull skrota det som är bra med de traditionella undervisningsmetoderna.

Vi har betonat årets teman inom **biologi och geografi** på båda stadierna genom att i undervisningen utöka andelen diskussioner under lektionerna. I diskussionerna har såväl lärare som elever tydligare formulerat tankar och åsikter som direkt kan kommenteras av andra i klassrummet. Temat läslust har fått större aktualitet inom de naturvetenskapliga ämnena genom att vi läst populärvetenskapliga artiklar. Vi har också rekommenderat skönlitterära verk som belyser teman inom såväl biologi som geografi.

Energifrågor har aktualiserats i samband med diskussioner om hållbar utveckling, speciellt på det lokala planet där Vasa har profilerat sig som ett innovationscentrum. Temat har aktualiserats främst i anslutning till kursen skogens biologi men även inom de delområden inom geografin som berör infrastruktur och välmående. Energiframställning och energikonsumtion har kopplats till en ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling.

Umgängesfostran har betonats inför studiebesök, exkursioner, fältkurser, museibesök och liknade situationer utanför skolan.

Inom biologin har vi fortsatt med att öka kunskapen om de växt- och djurarter som finns runtom oss i syfte att stärka den lokala identiteten. Inom grundutbildningen har vi bl.a. besökt Terranovas (Österbottens Museum) utställning om Kvarkens skärgårdsområde och där närmare bekantat oss med de fisk- och fågelarter som är karaktäristiska för området. En mindre grupp elever i årskurs 7 deltog därefter, i maj, i en fågelexkursion ledd av Hans-Olof Lithén. Eleverna i årskurs 8 har även samlat in växter i vår närmiljö som därefter identifierats och sammanställts till gemensamma mini-herbarier. Gemensamma besök i Kvarkenskärgårdens världsarv har också bidragit till att stärka den lokala identiteten för grundskolan, gymnasiet samt lärarstuderande inom biologi och geografi. Till följd av att ämneslärarstuderandena från Helsingfors universitet har en mycket kort tid

vid övningskolan hade vi ett friluft- och utvärderingsmöte redan den 24 april längs vandringsleden i Björköby.

I högstadiet läser eleverna **historia** i årskurs sju och åtta. Nedan följer ett plock ur vår verksamhet i historia i högstadiet under läsåret.

I årskurs sju har eleverna bland annat arbetat med grupparbeten om finländska personer med koppling till nationalromantiken. Eleverna har även flitigt övat sig i bildanalyser och övningar i historisk empati. En storsatsning var den teaterföreställning om Anne Frank som elever både i årskurs sju och åtta fick möjlighet att se. Ämnet historia har även samarbetat med ämnet modersmål gällande temat emigrationen.

Eleverna i årskurs åtta har under läsåret fått besöka utställningarna Slottets skatter på Tikanojas konsthem och FRED på Kuntsi. I maj fick åttorna även möjlighet att delta i en tidsresa På Stundars i samband med utfärdsdag. I årskurs åtta läser eleverna 1900-talets historia. En av åttorna har aktivt arbetat med det rikssvenska undervisningsmaterialet *Spelar roll*, som tar avstamp i människors passivitet som den största orsaken till att grymma brott mot mänskligheten kan försiggå. Syftet med undervisningsmaterialet är att eleverna ska förstå att enskilda individers handlande spelar roll.

Samhällslära Det faktum att regelbundet riksdagsarbete i Finland har firat 150 år under läsåret har uppmärksamats genom att riksdagsledamöterna Lars-Erik Gästgivars, Ulla-Maj Wideroos, Miapetra Kumpula-Natri och Peter Östman besökte grundskolan i januari. Hela 7-9 medverkade. Frågor som diskuterades var bland annat EU, invandring, arbetslöshet och homoäktenskap. Årskurs nio har även gjort flera studiebesök under

läsåret till viktiga samhällsinstitutioner i Vasa med omnejd.

Årstemat "Samtal för växande och lärande" har beaktats i **religion** undervisningen på olika sätt. Ett dialog- och diskussionsbaserat sätt att undervisa har tillämpats i alla kurser i religion, särskilt i årskurs 9 etikdelen där eleverna fått forska i olika etiska dilemman. Religiösa konflikter i både dåtid och nutid samt deras följder har diskuterats under åk 8. Eleverna i åk 7 har gjort presentationer om olika världsreligioner.

Vi har haft förmånen att ha ovanligt många lärarstuderanden som har bidragit till mångsidigheten och flerstämmigheten i klassrummet.

Samarbetet och kommunikationen inom **gymnastiken** på 7-9 har mestadels fungerat väl. Elevansvar och-engagemang får gott betyg. Gången vi spelade "Quidditch" på initiativ och under ledning av några elever i åk 8 tillval glöms inte i första hand. Flera grupper har även fått njuta av det senaste inom "streetdansen" ledda av sina årskurskompisar.

I år har vi haft aktiva gymnastiklärarstuderanden som bl.a. prövat I-pads som informations- och inspirationskälla både i redskapsgymnastikens modernare variant, Parkour samt i alternativa bollspel

Förutom på Stafettkarnevalen så har tyngdpunkten inom skolidrotten legat på individuella grenar som simning och orientering i 7-9. Skolan har igen en skolidrottsmästare i orientering från höstens tävlingar, som heter Miika Nurmi (åk 8). Tillsammans med Juho Tiukkanen lyckades Miika därtill placera sig på en fin fjärde plats i parstafetten. Simtävlingarna avgörs i maj på hemmaplan i Vasa med positiva förväntningar av ett taggat simlag bestående av både flickor och pojkar. Karnevalen har i år på 7-9 väckt ett rekordstort intresse, dit vi åker med ett positivt och löpplatt gäng. Kanske bidrar fjolårssegern samt senaste karnevalers framgång i pojkarnas gatustafett som inspirationskälla för årets elever.

Inom gymnastiken har årets nyckfulla klimat satt käppar i hjulet för genomförandet av skidundervisningen samt vintersportdagen, som bägge inhiherades. Vi hoppas och önskar att denna vinter blir ett undantag för vintersport piggar nog upp knoppen och härdar kroppen på 7-9 elever.

Under detta läsår har vi inom ämnet **huslig ekonomi** satsat mycket tid för olika projekt där eleverna har kunnat utnyttja modern teknik i undervisningen. Inom ämnet strävar vi efter att beakta alla elevers olika förutsättningar gällande inläring och kunskap. Genom att ge eleverna olika praktiska och teoretiska projektuppgifter kopplade till olika temaområden så möjliggör det att eleverna skapar sig en större helhetsbild gällande matkultur, näring, konsumtion och hälsa.

Temat för detta läsår: Samtal för växande och lärande har gett både lärare och lärarstuderanden en ypperlig möjlighet att fokusera och utgå från elevernas tankar kring deras egna förhållningssätt till vardagliga fenomen som berör hushållet. Det kan gälla allt från val av livsmedel, konsumtion transport, miljö och näring. Detta innebär att vi under

läsåret lyft fram de affektiva målen i undervisningen genom samtal med eleverna t.ex. under matlagningen och vid måltiden.

Vårterminen 2014 deltog vi i Maria Feldts fortbildning som ordnades av CII vid Åbo Akademi i Vasa. Hon har fördjupat sig i didaktik samt studerat hållbarhetsfrågor utifrån ett mat- och hushållsperspektiv. Fortbildningen gav inspiration för vidare arbete kring hur man i undervisningen kan lyfta fram globen, ekonomin och miljön.

Kvalitet i vår livsmiljö är en väsentlig del av undervisningen eftersom det är en del av det mångfacetterade ämnet huslig ekonomi. Under läsåret har även målet varit att i alla årskurser medvetengöra eleverna om hur de med små förändringar i vardagen kan skapa hållbar utveckling i den egna livsmiljön. Inom ämnet huslig ekonomi arbetar eleverna kontinuerligt i mindre grupper/familjer vilket naturligt möjliggör träning i samarbete och kommunikation.

Undervisningen i **bildkonst** i årskurserna 7-9 stod inför nya utmaningar när läsåret påbörjades i augusti. Den nya bildkonstsalen på tredje våningen var ännu inte klar att ta i bruk eftersom byggarbetet pågick för fullt. Under augusti och september fick lärare och elever möjligheter att pröva nya undervisningsformer och arbetsätt i lärmiljöer utomhus och genom flera workshopliknande aktiviteter i konst- och kulturmuseernas lokaliteter. I takt med att den nya bildkonstsalen färdigställts har lärare och elever tillsammans arbetat med att skapa en fungerande och kreativ arbets- och lärmiljö i det nya undervisningsutrymmet. Elevernas idéer och önskemål har beaktats i lösningar gällande t.ex. arbetsbordplacering och materialförvaring.

Läsårets tema *Samtal för växande och lärande* har varit riktgivande för bildkonstundervisningen. Under läsåret har särskild tonvikt lagts på ett av läroplansgrundernas temaområden, *Kommunikation och mediekunskap*. Särskild tonvikt har satts på läsårets nyckelbegrepp *kommunikation* som i bildkonstundervisningen innebär att vi betonat kunskaper och färdigheter i multimodal kommunikation och multimodala uttrycksätt. Eleverna har utmanats att i sitt lärande producera och presentera arbeten där bilder, muntligt berättande, skrivna texter, ljud, musik, och filmklipp samverkar. Skolans pekplattor, datorer samt elevernas mobiltelefoner har gett ökade möjligheter att arbeta med digitala läresurser i kollaborativa och individuella läroprocesser. I detta sammanhang har bildkonstämnet medverkat i projektet *PPP (Pekplattans pedagogiska potential)* inom forskningsprojektet DiDiDi.

Under detta läsår har eleverna aktivt få ta del av kulturutbudet i Vasa genom deltagande i olika kulturutställningar, utställningar och ungdomsprojekt som arrangeras av kulturinstanserna i Vasa med omnejd samt deltagit i olika nationella konstprojekt och "tävlingar" som erbjudits skolorna. Under augusti och september deltog eleverna i skriv- och berättelsetävlingen "Osipows ärtsoppa" som arrangeras av Kuntsis museum för nutidskonst. I samband med den nationella museiveckan 7-13 oktober besökte samtliga

elevgrupper konsthändelsen "Vi går till museet". Vid Österbottens museum fick två elevgrupper från åk 9 pröva att göra konstgrafik under ledning av en grupp konstgrafiker. Under höstterminen deltog eleverna i årskurs 8 i Österbottens museums Kulturbyggnadsprojekt som går ut på att förändra och planera byggnader i närmiljön. Kulturkarnevalen i Lovisa 2013 var en uppskattad happening eftersom eleverna fick delta i konstworkshops som inte erbjuds inom ramarna för skolornas ämnesundervisning. Inom området design och föremålskultur besökte vi del av Hantverk i livet – Jubileumsår för handarbete 2013, som hölls på hantverksateljé Loftet. Inom bildkonstens fotoundervisning fick eleverna möjlighet att skicka egna foton till De ungas Akademis fototävling "Tänk om".

Under projektet "Gör någon glad" var målet att eleverna i årskurs 7 i **textilslöjden** skulle tillverka något som är till glädje för någon annan okänd person som har ett behov. Sjuorna var uppdelade i fyra grupper och i alla fyra grupper tillverkades produkter för någon annan. Tre grupper tillverkade produkter som via Hoppets stjärna kommer att

skickas till barn i Lettland och Litauen. I två av dessa grupper virkade eleverna mössor medan eleverna i den tredje gruppen stickade nallar.

Eleverna fick information om hjälporganisationen Hoppets stjärna och bekantade sig mest med deras hjälparbete i Lettland och Litauen. Hoppets stjärna skickade bilder från tidigare hjälpsändningar som vi diskuterade tillsammans i klassen.

Det här gjorde att eleverna fick en förståelse för hur situationen kan se ut i de områden dit hjälpsändningarna sänds och på så vis kände de att det de tillverkat kommer att komma till användning.

Vid ett gemensamt tillfälle för de tre grupperna kom en representant från Hoppets stjärna och berättade lite mer om

verksamheten och tog emot elevernas produkter.

Den sista gruppen av sjuor tillverkade katter och hundar i Tildatekniker som de sen skulle ge till åldringarna på Bruksgårdens äldreboende på Brändö. Eleverna fick själva välja om de ville göra en katt eller en hund.

Tanken med projektet var att eleverna skulle tillverka produkter för åldringar för att på så sätt ge eleverna en bättre bild av åldringarna och deras behov av närhet och att få värna om något, i detta fall ett mjukisdjur.

Eleverna var själva med och överräckte produkterna i samband med vändagen. Besöket till Bruksgården resulterade i en artikel i Vasabladet 14.2.

Skogsnöten

Tävlingen i skogskunskap i årkurs 9 är en nationell tävling som i år ordnades för 33 gången.

I årets tävling deltog 392 högstadier runt om i landet. Ungefär 26 300 elever och 666 biologi- och geografilärare är engagerade i tävlingen.

Skogsnöten testar elevernas kunskap i aktuella frågor. Teman i årets tävling är nya produkter från skogen, trädens ekosystemtjänster och skötseln av en rovfågels häckningsområde i en ekonomiskog. Frågorna är anpassade till elevernas kunskapsnivå.

Metsä Group, UPM, Stora Enso och Forststyrelsen verkar som faddrar för Skogsnöten och ger som priser till eleverna produkter gjorda av inhemskt virke.

En arbetsgrupp som utsetts av Biologi- och geografilärarnas förbund BMOL har sammanställt frågorna. Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio deltar också i arrangemangen. Finska Forstföreningen är huvudarrangör.

I Vasa övningskola hade Simon Byggningsbacka i klass 9a det bästa resultatet och belönades med en kåsa i masurbjörk samt diplom över prestationerna. I klass 9b hade Mathias Junttila och i klass 9c hade Casper Liavåg de bästa resultaten.

Elevhandledning

Eleverna i årskurs 7 har i huvudsak jobbat med studieteknik. Genom olika övningar och experiment har eleverna fått möjlighet att upptäcka olika sidor i sitt eget lärande. Detta har i sin tur kopplats till hur eleven själv där hemma kan repetera stoff från olika ämnen i skolan för att underlätta provläsning.

På årskurs 8 har vi stiftat bekantskap med näringslivets branscher och yrken. Eleverna har genomfört olika intresse- och yrkesvalstester. Vecka 11 var eleverna på sin första praktiska arbetslivsorientering (PRAO). Detta gav en mer nyanserad bild av arbetslivet. Efter prao veckan följde praoseminarium i klassen då varje elev fick berätta om sina erfarenheter.

I elevhandledningen har eleverna i åk 9 börjat förbereda studieövergången på olika sätt. Utöver individuell handledning, har alla i åk 9 haft elevhandledning i klass 1 ggr/ vecka under perioderna 1-4. Under lektionerna har eleverna fått information om andra stadiets utbildningar. Vi har jobbat med både lärarledda lektioner samt projektarbeten, där eleverna själva sökt fram information om olika yrkesutbildningar, gymnasieutbildningar, folkhögskoleutbildningar och 10:e året. Vi har även gjort studiebesök och fått besök av representanter från ovan nämnda utbildningar.

Övriga saker som vi gjort för att förbereda eleverna inför valet av utbildningar har varit:

- Prao v 37 och 47
- Deltagande i utbildningsmessa KNOW HOW 21.11.2013 i Botniahallen
- Studiebesök till Vasa yrkesinstitut
- Studiebesök till Yrkesakademin
- Studiebesök till Vasa Gymnasium
- Studiebesök till Vasa övningsskolas gymnasium
- Fria kristliga folkhögskolan besökte skolan och informerade om sina linjer
- Övning inför Gemensam Ansökan
- Genomföra GEA i skolan v 10 och v 11
- Handledning inför eventuella urvalsprov v 15-20
- Information av Föregångarnas verksamhet maj-månad

Vänelevsverksamhet i åk 7-9 läsåret 2013-2014

Vänelevsverksamheten i våra Finländska skolor är ett initiativ av Mannerheims barnskyddsförbund. Verksamheten inleddes året 1972 i Helsingfors och Esbo. Idag har 90 % av våra skolor vänelevsverksamhet. Vänelevernas uppgift i skolan är att hjälpa och stöda nya elever (vanligtvis på årskurs sju) att bli bekanta med skolan genom olika gemenskapsstärkande verksamheter.

Vänelever väljs på frivillig basis. Verksamheten varierar i skolor, men följande punkter belyser det gemensamma:

- Vänelever hjälper nya elever, sjuor och övriga nykomlingar, att lära känna sina klasskamrater och bli bekanta med skolan,
- Verksamheten är förebyggande och skall finnas till för att bland annat motverka mobbning och utanförskap
- Väneleverna är med och planerar, informerar om och ordnar olika tillställningar.

I april 2013 samlades alla elever i åk 7 för information om vänelevsverksamhet. Under detta tillfälle fick samtliga sjuor fylla i ett frågeformulär där de bland annat hade möjlighet att anmäla intresse för att bli vänelev. Även de elever som inte valde att ställa sig till förfogande fick möjlighet att motivera varför de inte kan ställa upp. Samtliga sjuor fick också rekommendera elever som de ansåg passa bra för uppdraget.

Följande 15 elever i årskurs 7 vid Vasa övningsskola har utbildats för vänelevsuppdraget läsåret 2013-2014:

Alex Norrgård, Eddi Koistinen, Ronja Karvinen, Ville Toivari, Ronja Borgmästars, Tommy Enlund, André Matrtinez, Emely Bendtsen, Adam Stefansson, Oskar Ågren, Emma Pukkinen, Robert Fogde, Emma Raitila och Sarah Broman

Väneleverna träffades första gången i april 2013, då riktlinjerna för verksamheten drogs upp. Fem gånger under april och maj 2013 träffades väneleverna för utbildning. Utbildningspassen var allt från 1 timme till 3,5 timmar. Utbildningen och kontinuerliga träffar fortsatte under hösten.

Vänelevsutbildningen tar fasta på följande:

- väneleven som rollmodell
- Ansvar och överenskommelser
- Kommunikation och självkänsla
- Ledarskap och hur hantera utmaningar
- Hur hantera mobbning och utanförskap

Väneleverna har under läsåret planerat och varit aktivt med när:

- elevhandledaren i årskurs 7-9 presenterat högstadiet för 6:or,
- när 6:or varit på ”bekanta dig med högstadiet”-dagen, våren 2013
- fungerat som guider möte för vårdnadshavare till nya 7:orna våren 2013
- Ordnat en ”lära känna dina klasskamrater”- dag för nya sjuor vid skolstarten hösten 2013
- Deltagit på 7:ornas klasstimmar och dragit samarbetslekar i september 2013
- Ordnat filmkväll/maskerad med halloween-tema i oktober 2013
- Ordnat julpysssel i december 2013 (avbokades p.g.a. ingen anmäld)

- Ordnat filmkväll i februari 2014
- Varit med och stött de nya väneleverna april 2014
- Avslutning och diplomutdelning maj 2014
-

Klubbverksamhet i skolan åk 7-9

Syftet med klubbverksamheten har varit att skapa positiva fritidssysselsättningar och ge eleverna möjligheter till en positiv växelverkan med andra vuxna och barn.

Klubbverksamheten har erbjudit aktiviteter med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

Deltagandet i klubbarna har varit frivilligt för eleverna.

Följande klubbar har ordnats för elever i åk 7-9

• Klubb i kinesiska	• Innebandyklubb/bollklubb
• Nybörjarkurs i spanska	• Fotoklubb
• Spanska som modersmål	• Julpyssel
• Nybörjar kurs i Italienska	• Mindstorms (robotteknik)
• Matlagning med italienska recept	• Mode och stilkubb inför vårbalen
• Dans/Zumba	• Hejarklacksklubb

Klassföreståndarna i åk 7-9

Klassföreståndarna har under läsåret mötts i olika konstellationer både inom den egna årskursen och som hel grupp. Under året har även samarbetet med enhetsrepresentanterna i de lägre årskurserna intensifierats. Ett resultat av samarbetet var samarbetsdagen den 2: a maj. Eleverna i f-2 var tillsammans med åk 7, åk 3-4 med åk 8 och åk 5-6 med åk 9. Temat för dagen var läslust.

Vasa övningsskola deltar i läslust som är ett treårigt program som finansieras av undervisnings- och kulturministeriet och som genomförs av humanistiska och pedagogiska fakulteterna vid Uleåborgs universitet.

Något som blivit ett årligt inslag vid starten av läsåret i årskurserna 7-9 är de så kallade introdagarna. I höstas hade nya sjundeklassisterna

introdagar med eget program. Under dessa dagar bekantar sig eleverna sig med den nya skolmiljön och lär känna sina klasskamrater både i den egna klassen och i

parallellklasserna. Nytt för detta läsår är att vi åter infört traditionen med vänelever. Vänelevsverksamheten är ett stödsystem som fungerar i den grundläggande utbildningen och bygger på tanken om stöd från den egna gruppen. Väneleven är en vanlig, frivillig elev som vill göra en insats för skolsamfundet och hjälpa andra elever. Väneleverna får utbildning och för verksamheten ansvarar en vuxen handledare som arbetar i skolan. Under detta läsår har Pamela Backholm och Maria Rönn fungerat som handledare för verksamheten.

Under den mörkaste tiden på året blev åk 9 med klassföreståndare, gymnastiklärarna och rektor bjudna till självständighetsmottagning som stadsdirektören traditionsenligt ordnar varje år för alla elever i Vasa. Det är en mycket fin tradition som ger ett minne för livet för våra ungdomar.

Istället för den traditionella sportdagen i Simpsiö i mars så ordnande vi en Futsalturnering. Dagen avslutades med lekar och korvgrillning på Sandö. Detta är ett axplock av det vi gjort tillsammans under läsåret. Detta är aktiviteter som förstärker sammanhållningen och vidgar lärmiljön i den grundläggande utbildningen.

I skrivande stund har programmet för de sista skoldagarna blivit klart och ännu hinner vi umgås och njuta av varandras sällskap utanför den ordinarie skolvardagen. Det som väntar är vårbal för åk 9, Stafettkarnevalen och olika aktiviteter och utfärder. Slutligen återstår konsert på gymnasiet innergård där elever som har musik som tillval i åk 8 och 9 uppträder.

Under året har klassföreståndarna fortsatt sitt arbete med KiVa-skola materialet. KiVa Skola är ett åtgärdsprogram mot mobbning, som utvecklats som ett samarbete mellan ämnet psykologi vid Åbo universitet och Centrum för inlärningsforskning, med finansiering av undervisningsministeriet. Sammanlagt har ca 2500 finländska skolor registrerat sig som användare av KiVa Skola-programmet. Målet är att öka samhörigheten i klasserna och naturligtvis förebygga mobbning.

Klassföreståndarna utgör en mycket viktig länk mellan hemmet och skola. Klassföreståndarna har ett viktigt uppdrag tillsammans med alla lärare när det gäller att följa med elevernas skolgång och välmående. Jag vill därför tacka alla för det läsår som gått och ett gediget utfört arbete.

Föräldraföreningen vid Vasa övningsskola åk 7-9

Föräldraföreningen vid Vasa övningsskola åk 7-9 r.f. verkar för att sänka tröskeln i dialogen mellan hemmen och skolan. Under läsåret har Anna Jeanne Söderlund fungerat som ordförande, Nina Fjellström som sekreterare och Milla Ala som kassör. Kirsi Louhi-Timmerbacka, Triinu Varblane och Anna Smirnoff är övriga styrelsemedlemmar.

Vi började läsåret med att i slutet av september uppmärksamma den nationella Hem och Skola-dagen genom att bjuda eleverna och deras föräldrar på frukost i skolan. Det var nu andra året som vi ordnade frukosten och tillställningen lockade ännu fler deltagare än året innan. Vi tror att det här definitivt är en tradition som är värd att fortsätta.

Föreningen har också haft som tradition att ordna föreläsningar kring aktuella och intressanta teman. En kväll i april bjöd vi in föräldrarna att lyssna på mentala coachen Christoph Treier, som talade om hur placeringen i syskonskaran påverkar oss. Temat var av allt att döma intressant – uppsluppningen var stor och en bra diskussion föddes efteråt.

Föreningen har under året också samarbetat med skolan kring arbetet med den nya läroplanen. Styrelsen behandlade utkastet till en enkät som hemmen skulle fylla i för att utreda deras syn på skolans värdegrund. Vi gav feedback på hur vi ansåg att enkäten bäst borde utformas.

Föreningen har i samarbete med skolan tagit initiativ till en hejaklacksklubb för Stafettkarnevalen. Tack vare beviljade medel har vi kunnat sponsra klubben ekonomiskt, medan skolan har tagit hand om det praktiska.

En annan uppgift som föreningen skött i flera år är att välja det företag som tar skolfotona. Verksamheten har finansierats med medlemsavgifter från familjerna och med stipendier.

Elevkåren 7-9

I år har EKS satsat på att göra roliga saker för eleverna. Vi har ordnat en innebandyturnering, först mellan klasserna i högstadiet (och ett lärarlag) som slutade med att 9c vann. Sedan ordnade vi BÖK-innebandy, mellan Övis, Borgaregatans skola och Korsholms högstadium där Korsholm segrade. Vi har också ordnat ett disco för åk 4-6 som blev lyckat och drog in mycket pengar, det var även roligt för medlemmarna i EKS.

EKS har uppmärksammat både julen och alla hjärtans dag. I december delade vi ut en polkagris till varje elev och på alla hjärtans dag lade vi hjärtan i några elevers skåp och så fick de hämta choklad från Glassican. Glassican har fungerat fint i år och vi har sålt mellanmål på rasterna, vi har även hyrt ut pingisracketar och bollar. Vi har också gjort små saker som en könsbyardag och bidragit med pengar till en TV i åttornas aula.

Elevkåren har verkat riktigt bra detta läsår. Vi har haft representanter i ungdomsfullmäktige, fått besök av FSS (Finlandssvenska skolungdomsförbundet) föreläst för lärarstuderanden och jobbat för att förbättra skolan. Vi kan vara stolta över allt vi åstadkommit och jag hoppas att EKS fortsätter lika bra nästa år!

Edit Rosenblad

Gymnasiet inledde sitt 40:e verksamhetsår med 352 studerande. IB - linjen startade med 89 studerande och bildkonst- och musikprogrammet samlade 98 studerande. Under vårterminen gick vi in i vårt jubileumsår som kommer att kulminera nästa höst och vi kan samtidigt konstatera att året 2014 fyller Lyceumbyggnaden 150 år.

Sätt människan i centrum, nå resultat, kommunicera målen så säger kulturvetare Gillis Herlitz. Vi valde detta läsår att fokusera på nätverkandet i miljön och rubricerade temat för året *Samtal för växande och lärande*. Herlitz betonar att kommunikation är det viktigaste arbetsredskapet för att skapa en god arbetsmiljö. En hel skola kan blomma när alla som finns där upplever samhörighet, när alla får visa sina styrkor. Vi lär oss på ett bra sätt när vi tar ansvar för oss själva. Om vi mår bra gör vi också bra saker. Att våga växa och lära sig nytt gör man genom att samtala.

Kulturen svämmar över av ord, bilder, tankar och åsikter. Alla överröstar varandra. Brus fyller varje vaken stund och utrymme. För att kunskap ska uppstå och frodas krävs att båda parter förstår vikten av och hur man gör för att mötas halvvägs. Vi behöver balans. När talet och individen står i centrum, istället för lyssnandet och gruppen, får man bara kunskap om det man redan vet, men inte riktigt förstår. Om vi lyssnade mer skulle vi få kunskap även om sådant vi inte visste fanns. Med stöd i sådan, ny kunskap, kan man reflektera vidare på egen hand. Vi som lärt oss lyssna är dessutom bättre på att uttrycka våra frågor och får därför bättre svar, samtidigt som vi också blir bättre talare. På det sättet skapas en positiv spiral.

När vi inledde året valde jag ordspråket *Tala i relationen inte om den*, dvs. vara närvarande, visa äkta omtanke i ett möte, lyssna. Jag läste upp en text ur *Kampen om tiden* där Momo var en så god lyssnare: ”Hon lyssnade så bra att obeslutsamma människor eller folk som inte visste någon levandes råd plötsligt visste precis vad de ville och hur de skulle göra. Eller så att en blyg och försagd människa plötsligt kände sig djärv och fri. Eller så att olyckliga och betryckta blev trygga och glada”. Jag hoppas att vi, var och en av oss detta läsår varit litet mer lik Momo och lärt oss att vara närvarande och ge alla den uppmärksamhet de förtjänat.

I en arbetsmiljö som skolan finns många olika individer. Var och en av oss har betydelse för helheten och för den stämning som skapas i våra möten. Jag vill tacka alla som bidragit till positiva möten och för att den helhet som skapats känns positiv. Till denna stämning har gymnasiekören under ledning av Johan Sundqvist bidragit extra mycket detta läsår.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att de faktorer som gynnar vårt välmående är att vi finns i ett sammanhang där vi trivs och Skolfredens tema för året kommer väl till pass som avslutningsord: *Vi behöver få uttrycka våra egna åsikter och vi behöver uppskatta varandras olikheter.*

Ulla Granfors
Gymnasirektor

The International Baccalaureate

The IB programme has been offered at Vasa övningsskola (in cooperation with Vaasan lyseon lukio) since 1992. It is a part of a global network of over 1800 schools in more than 130 countries offering a challenging and rigorous academic program to young people to help them prepare for further studies.

The numbers of applicants to the IB Programme has been on the rise, and the IB Section had 80 students in 2013-14, including a Canadian Rotary exchange student (Brittany Dorland) and a short-term exchange student from Germany (Paul Klopp).

The year began with the Diploma Ceremony on Friday, 30 August 2013 when 16 graduates received their white caps and diplomas.

During the school year 2013-2014, IB students have been active in the TOK (Theory of Knowledge) exchange with our partner school Midgårdsskolan in Umeå, and they have organised CAS (Creativity-Action-Service) events. In October, three Polish IB teachers visited us for a week on a EU-funded Teacher Shadowing project. In May, a group of seven international students presented their home countries and culture to 9th-graders at the International Day at Borgaregatans skola. The second-year (IB1) students ended their school year with a two-day visit to Jyväskylä, where there did a joint science project with the IB1 class of Jyväskylän lyseon lukio.

Parts of the IB courses in Economics, Chemistry and Physics was offered to students in the National System, attracting a total of some 10 students. At the Final Exams in May, three students did an exam in a subject that they had studied online for two years (Spanish or Mandarin Chinese).

Jockum von Wright
IB Coordinator

CAS

An important part of the IB students' education is CAS; Creativity, Action, Service, something that is done outside school hours and that serves as a counterbalance to the academic pressures encountered in school. The ultimate aim of CAS to foster engaged and responsible individuals that help make the world a better place.

Many of this year's activities are similar to those done in previous years, e.g. teaching immigrants Finnish (an ongoing project together with the local branch of UN Women), helping primary school students with their homework, visiting people in elderly homes giving the inhabitants a fresh breath of the outside world, participating in the Vaasa youth council, helping visually impaired people, donating blood, and many other things. During this year some students participated in a course where young people from different cultures get to know each other, share experiences and help each other. We also had several students getting an official "Friendship card", meaning that they got instruction for how to act as a friend and help to a disabled person, and some continued by regularly meeting with an assigned disabled friend. Some students also taught children to cook and to exercise in different ways, and we also saw tutoring of immigrants in e.g. Mathematics. The school's Green Flag committee had IB students as participants, and they also welcomed and assisted the school's new students far into the fall. The aim of the service part of CAS is to help someone who is in a worse position than the student himself/herself, and in most cases serves as a very good eye-opener.

Many new sports have also been tested, activities that probably would not have taken place without CAS. We can mention e.g. Taekwondo, yoga, dancing and jogging amongst many others. Creative activities have been things as photographing, painting, drawing, writing creatively, knitting (many for charity), e.t.c.

All IB students had a common CAS day in January, a day when they arranged an activity day for kindergarten kids in the school's gym. The day was hugely appreciated by the children and their teachers, and many of the IB students did learn quite a lot about planning events as well as about dealing with children. It was a good day for all involved.

All in all CAS serves as a base for reflection and inner growth, and reading the students' reflections one cannot but say that CAS really fulfils its aims to educate the whole person.

**Understödsföreningen för IB-linjen vid Vasa övningsskola rf.
Vasa övningsskolan IB-linjan tukiyhdistys
The IB Support Association at Vasa övningsskola**

This association is made up of people involved in various aspects of the IB Diploma Programme at Vasa övningsskola — parents, teachers, and students. The goal, as the name suggests, is to support the IB Diploma Programme. Since February 2014, the Association is a registered association.

This is done primarily through the financing of various events that happen throughout the year. Among other things, the Support Association donated books to the school, and sponsored the traditional TOK Seminar in May, where students from VÖS and from Midgårdsskolan in Umeå meet in Vaasa for two intensive days of school work. Money is gathered through an annual membership drive, inviting all parents of IB students to become members.

Board members (March 2013 – March 2014):

Sonja Haga-Eriksson, chairperson
Christina Forsell-Eerola, deputy chair
Carina Storhannus, secretary

Jockum von Wright (IB Coordinator),
treasurer
Anna-Lisa Björk, member

Bildkonst och musikprogrammet

Läsåret 2013-2014 har vi inom bildkonst- och musikundervisningen strävat efter att ta avstamp i den multimodala kommunikationen genom digital-, auditiv- visuell- samt verbal kommunikation.

I undervisningen har vi aktivt tagit del av Vasa stads kulturutbud i form av utställningsbesök och körfestival.

Redan i augusti höll vi en tvådagars workshop på Klippan i Monäs för bild- och musiktreorna. Detta som en start på årets musikalprojekt och bildkonstdiplom. Dramahandledare Malin Olkkola processade tillsammans med musikgruppen fram riktlinjerna i musikalen och skapade en god grund för projektet tillsammans med musiklärare Johan Sundqvist. Bildkonst eleverna påbörjade även en kurs i grafik och linoleumsnitt, inspirerade av det vackra landskapet.

30 augusti var det dags för IB Diploma Ceremony där 2CM uppträdde med Alexander Nyman, 3CM som pianist. Sångkoncert blev det i Runebergssalen 26 september, både 1CM och 2CM uppträdde. Samtidigt hade bildtorna en utställning med målningar från sin första bildkurs och bildtvåorna ställde ut fotografier i R-byggnaden. Understödsföreningen för bildkonst och musikprogrammen, UFFBOM, stod för serveringen.

9 oktober uppträdde 2CM på öppningen av "Företagsbyn" i Vasa. På skolans gemensamma höstfest 6.11 uppträdde gymnasiekören och Alexander Nyman med pianosolo.

Ett samarbetsprojekt med Jyväskylä lyseon lukio som startade redan vårterminen 2013 fortsatte 2-5 oktober då en grupp bildtvåor reste till Jyväskylä och bl.a deltog i en Aalto-workshop tillsammans med elever därifrån. Under ledning av Aalto-museets pedagog byggde de studerande i blandade grupper fasader

inspirerade av Alvar Aaltos arkitektur. Vi besökte även Säynätsalo kommunhus för att samla inspiration. De studerande bodde i värdfamiljer och höll även i en del av Jyväskyläskolans temadag då de stod för det svenskspråkiga inslaget i "café lingua".

Premiär 29.11 kl 19
Vid Vasa övningsskolas gymnasium

3CM presenterar musikalen
**Genom
mina ögon**

Föreställningar:
2.12 kl 19 Pris: 4 € / 8 €
3.12 kl 19 Bokning:
4.12 kl 19 www.korta.nu/genomminaogon
5.12 kl 19

29 november hade 3CM:s musikal "Genom mina ögon" premiär i Rotundan. Sammanlagt blev det sju välfyllda föreställningar, den sista 12 december.

Tillsammans med resten av skolans tvåor bjöd musiktvåorna på stämmingsfull luciamorgon. Musikprogrammet och kören uppträdde även på julfesten 14.12 och i julkyrkan 20.12

Årets bilddiplom gjordes av 12 studerande och ställdes i två veckor ut på Vasaesplanaden 15 där vi med understöd av Uffbom hyrde en liten lokal. Vernissagen hölls 20 januari. Detta år hade rubrikerna "Förhållandet mellan fotografering och målarkonst", "Mat kost och förädling", och "Den viktiga sömnen" fångat de studerandes intresse.

Bildkonstprogrammet vid
Vasa övningsskolas gymnasium 21-30.1.2014

POP-UP UTSTÄLLNING

Vasaesplanaden 15, Vasa Må-Fre kl. 13-18 Lø-Sön kl. 11-15

I början av vårterminen var det dags att marknadsföra bild- och musikprogrammet för niondeklassister. Vi besökte Korsholm, Vörå, Närpes och Borgaregatans skola. Vi tog emot alla nior från Vasa övningsskola och Borgaregatans skola samt intresserade nior från Jakobstad, Vörå, Petalax och Korsholm.

Faddergalan 4 februari blev en sång och musikupplevelse som lockade stor publik. Följande konsert hölls av 2CM i Rotundan med temat musikal och filmmusik.

Gymnasiekören höll konsert tillsammans med kören vid Vörå samgymnasium i Vörå 23.4, dagen efter hölls samma konsert i Runebergsalen. På skolans valborgsfest uppträdde 1CM och 2CM samt kören.

15-16 maj besöktes kulturhuvudstaden Umeå av 40 bild och musikstuderanden samt lärare. Vi besökte bla Norrlandsoperan, musikalakademin vid Strömbäcks folkhögskola, Bildmuseet, konst- och designhögskolan, Västerbottens museum, Umeå skulpturpark och Lilla galleriet. På färjan över kvarken ställde bildeleverna ut fotografier.

Skolåret avslutas traditionellt med konsert på skolgården 30 maj samt musikuppträdanden vid Studentdimissionen 31 maj.

Samarbetet med UFFBOM, understödsföreningen för bildkonst- och musikprogrammen, har fortgått under året och vi är mycket tacksamma för deras arbete. De ställer bla upp och ordnar serveringen under musikalföreställningarna och konsertkvällar samt söker stipendier för att kunna förgylla skolvardagen för bild och musikklasserna. Bla har UFFBOM detta år till stor del sponsrat kulturreisan till Umeå och workshop på Klippan.

Understödsföreningen för bildkonst- och musikprogrammet vid Vasa Övningsskola (UFFBOM)

UFFBOM är en förening som generellt understöder studerandes aktiviteter inom bildkonst- och musikprogrammet vid Vasa övningsskola. På musikprogrammet kan föreningen bidra med ekonomiskt stöd vid t.ex. anordnande av musikalen. På bildkonstprogrammet kan föreningen understöda vid anordnande av utställningar. Bidrag kan även ges för studiebesök. Föreningen kan även stöda specialkurser, studieresor, föreläsningar och dela ut stipendier.

Under läsåret 2013-2014 har UFFBOM handhaft serveringen under höstens musikkonsert, där musiklinjens första och andra års studerande uppträdde och bildkonstlinjens första och andra års studerande hade konstutställningar. Föreningen har även skött serveringen under musikalkvällarna där tredje årets studerande stod för programmet.

Föreningen ansöker om anslag från stiftelser och fonder. Av föreningens medel har anslag använts till att ge bidrag till rekvisita samt ljudåtergivning vid årets musikal. Till bildkonstlinjen har understöd getts för hyra av utställningslokal.

*Äventyrsbanan på Klippan stärker gruppernas sammanhållning och uppmuntrar till samarbete.
Ett par dagar utanför skolmiljö ger inspiration och nytänk inför slutproduktionerna.*

UFFBOM var med och arrangerade och gav understöd till en tvådagars workshop på Klippan i Munsala för årets bild- och musikteor. De två dagarna blev en god start på tredje året och en fin förberedelse för arbetet med respektive linjers slutarbeten.

Under våren 2014 har UFFBOM tillsammans med skolan arrangerat en kulturresa till kulturhuvudstaden Umeå. Med på resan var årets bildelever i klass 1 och 2 samt musikketterna. Musiktvaorna beslöt enhälligt att de i sin tur önskar en workshop på Klippan i augusti inkommande läsår. Detta som en kick off inför arbetet med musikalerna.

Föreningen delar ut stipendier till samtliga årskurser inom bild- och musikprogrammet i samband med skolans vårfest 2014.

Tack vare lärarrepresentanten Carina Storthors har föreningen en god inblick i programmets verksamhet och därmed har samarbetet med utbildningen löpt smidigt.

Styrelsen vill tacka alla familjer som flitigt bidragit med ekonomiskt stöd genom medlemsavgifterna.

UFFBOM har under året fått bidrag från Svenska kulturfonden, tack!

Konst och musik ger glädje åt alla i skolan!

I föreningens styrelse har under läsåret 2013-2014 följande personer medverkat:

Anita Kronqvist, ordförande
Erika Fogelberg, viceordförande
Markku Lumio, sekreterare
Li Ollil-Nylund, kassör
Rita Sparf, medlem
Birgit Häger-Nylund, medlem
(suppleant)
Catharina Kullström, medlem
(suppleant)

Carina Storthors, medlem,
lärarrepresentant
Johan Sundqvist, lärarrepresentant
(suppleant)
Linnea Westerlund,
studeranderepresentant
Matilda Ångerman,
studeranderepresentant

Grupphandledarteamen i samverkan

Grupphandledarna för **årskurs 1** har under året satsat speciellt mycket på att få de nya gymnasieetterna att känna delaktighet i och anknytning till skolan. Målsättningen har varit att ge studerandena en känsla av sammanhang där man ser att ens egen identitet påverkas av skolan men samtidigt att man själv kan påverka skolan och sin egen situation; att alla har en röst.

Detta har vi försökt göra genom introduktionskursen, tematräffarna, grupphandledningen, utvecklingssamtalen och föräldramöten.

Introduktionskursen startade redan första skoldagen och avslutades första oktober. Under introduktionskursen konkretiserades fyra huvudteman, nämligen att alla har en röst, att alla ska få en känsla av sammanhang, att alla ska vara bekanta med de redskap och verktyg som finns tillgängliga samt att alla ska känna till hur nätverket där vi alla finns och verkar ser ut och fungerar.

Tematräffarna för hela årskurs 1 har varit fem till antalet och kretsat kring följande teman och verksamheter:

samtal med författaren Kaj Korkea-aho, 5) Inför Europadagen med ett potpurri av intryck från våra många resor under året.

Därutöver har vi haft ett halvt dussin grupphandledningar under året med varierande teman.

Vi har haft enskilda utvecklingssamtal med samtliga elever där vi bland annat diskuterat övergången från högstadium till gymnasium (med ständigt byte av kurser och lärare samt kurskamrater), ansvarstagandet (gällande egen studiegång och eget lärande), samt elevens roll i skolan som studerande, arbetskollega och vän.

På hösten hade vi ett välbesökt föräldramöte där vi hälsade även föräldrarna välkomna till skolan som medaktörer.

Grupphandledarteamet har bestått av Camilla Söderback (IA), Elisabeth Norrmén (IB), Carina Storthors (ICB), Diane-Christine Blusi (ICM) och Karl David Långbacka (ID)

- 1) Umgängesfostran och goda modeller, 2) Att lära känna hela årskursen genom samarbetsövningar, 3) Social kreativitet genom att göra videlyktor till Faddergalan, 4) Kommunikation genom möte och

Teamet i **årskurs 2** har jobbat kring gemensamma frågor som trivsel och stresshantering på olika sätt, vilket fortsättningsvis varit mycket viktigt i denna ambitiösa årskurs. Utvecklingssamtalen som hölls efter årsskiftet har varit en viktig del av den personliga kontakten med de studerande.

Två stora evenemang har ordnats av åk 2 under året, för det första det stämmingsfulla luciaprogrammet fredag 13.12 samt de äldstes dans fredag 14.2. Till dansen, som förbereddes under en hel gymnasiekurs med samma namn, var också föräldrar och släktingar inbjudna. Båda tillfällena var mycket uppskattade både av de studerande själva samt de inbjudna gästerna och har bidragit till att bygga årskursens sammanhållning och vi-känsla.

Under året har olika temablock hållits, flertalet av dem gemensamma för hela skolan. De som varit specifika för åk 2 är:

- 18.9 Vett och etikett med bl.a. Solveig Lehrer
- 13.11 Dramapedagogik med studerande från Novia under ledning av dramalärare Johan Sonntag

Redan under vårterminen 2014 valdes en ABI-kommitté med representanter från de olika basgrupperna som påbörjade arbetet med att planera ABI-årets program.

Studerande i åk 2 har även flitigt deltagit i projekt och annan verksamhet som skolan ordnat, bl.a innebandyturnering, skolfotboll, skolans kör m.m. Vi har en ambitiös och

engagerad årskurs som både satsar på skolarbetet och de gemensamma aktiviteterna utom klass!

Grupphandleddarteamet har bestått av Carola Wisén-Elenius p 1-2, Frida Crotts p 3-5 (2A), Satu Blomberg (2B), Maja Røj-Urrutia (2CB), Ann-Louise Holmgren (2CM) och Markus Norrby (2D)

Årets satsning i **årskurs 3 och 4** på temat Samtal för växande och lärande inleddes i basgrupperna med ett planeringstillfälle där vi diskuterade olika aspekter av kommunikation i ett mångkulturellt samhälle.

Våra tematräffar har gett utrymme för att diskutera kommunikation ur olika synvinklar. Kommunikationskonsult Elli Flén gästade oss och berättade om kommunikation i krissituationer, inte minst i fråga om kulturella möten. Hennes erfarenheter från arbetslivet uppskattades av de studerande. Skolkurator Maria Lingonblad hade under en tematräff som utgångsläge att lyfta fram hur vi kommunicerar med varandra på nätet. Vi fick ta del av skräckexempel om t.ex mobbning på nätet, men också goda råd om hur vi ska kommunicera över nätet. Forna elever från Vasa övningsskola gjorde sin röst hörd under följande tematräff. Eftersom våra studerande är på väg mot vuxenlivet, ville vi att de skulle få ta del av berättelser om alternativa vägar, som man kan välja efter gymnasiet. För detta tillfälle hade vi specifikt bett gästerna att vinkla sina anföranden kring kommunikationens betydelse i arbetslivet. För skådespelaren Markus Lyttz är kommunikation, med både kropp och röst, det viktigaste arbetsredskapet. Barnmorskan Anna Eerola måste i sina möten med mödrar förbereda sig på att det kan innebära utmaningar i kommunikationen vid en förlossning, eftersom samhället blivit allt mera mångkulturellt. Barnmorskestuderande Jenny Backlund hade valt att utmana sig själv språkligt och valt för det första studieåret ett annat studiespråk. Ingenjör Josefin Stolpe blev informatör och ville med sitt anförande belysa att det finns många vägar att hitta fram till sitt framtida yrke.

Våra styrkesamtal har främst handlat om studier och livet efter gymnasiet.

I samma ärende inbjöds föräldrarna till föräldramöte i januari. I samband med detta engagerades och inbjöds föräldrar till penkkis med traditionellt kaffe tillsammans med abin och lärare.

Årets penkkiskommitté hade gjort ett förberedande jobb och vi kunde med glädje konstatera att förutom programinslaget på julfesten avlöpte även bänkskuddardagen på ett trevligt sätt och uppskattades av de yngre studerandena.

Grupphandleddarteamet har bestått av Moja Ladvelin (3A), Henrik Lindgrén (3B), Tina Högnäsbacka (3CB), Tom Granfors (3CM), Stefan Røj (3D) och Anne Uppgård (4A)

Växande och lärande i de olika ämnesgrupperna

Vi växer i kommunikation

Läsårstemat samtal för växande och lärande är i sig redan en naturlig del av ämnet **modersmål och litteratur** men i år valde vi att lyfta fram det ännu mera. Vi införde en hel del praktiska övningar i både samtalets konst, retoriken och uppmuntran till diskussion. I närläsning av texter fokuserade vi på hur respektive text kommunicerar med läsaren och hurdan utfall denna kommunikation gav.

Inom ämnet arbetar vi mycket med multimodala texter och som ett naturligt led i detta arrangerade vi ett modersmålscafé om digitalisering i början av december. Vi hade bjudit in lektor Nina Granberg från Pedersöre Gymnasium som delgav oss sina erfarenheter av digitala inslag i sitt arbete.

Det intensiva arbetet med digitaliseringsprocessen siktar mot studentexamen men framförallt möter vi samhällets krav på individens förmåga att orientera sig i den virtuella världen. Inom ramen för Vi7-samarbetet och ämnet arbetar vi med att digitalisera kurser. Vi har ytterligare träffats i april och maj.

Responskulturen i vårt ämne förändras och utvecklas i och med digitaliseringen. Därmed stärks lärarens handledande roll och tvingar fram reflektion kring bedömningsgrunderna och det arbetet har påbörjats under läsåret.

Vi försöker uppmana våra studerande till att skriva mycket och på detta sätt fästa sin kunskap. Under året erbjöds ett ypperligt tillfälle för vår skola då skrivtävlingen United Nations Pilgrimage for Youth för årskurs två

arrangerades i januari. Första priset, en resa på två veckor till USA, gick till *Sara Paldanius*. *Victor Blomqvist* fick andra pris och *Calle Koskela* tredje pris.

Fjolåret tematiserades i ämnet som lyssnandets år. Även det här året har vi betonat att god kommunikation till stor del består av lyssnandets konst. Författaren *Kaj Korkea-aho* gästade skolan i mars och publiken njöt av att lyssna till hans berättelse om sitt skrivande. Vi har också bjudit in andra gäster. I samarbete med Pohjola-Norden gästades vi av Svend Kohrt som representerade den dansktalande minoriteten i Schleswig-Holstein. I samband med Vasa LittFest hade vi besök av fantasyförfattaren Karin Tidäck.

En del av våra abiturienter har som traditionen bjuder förtjänstfullt deltagit i slutprovet i muntlig kommunikation. Tillfället arrangerades i år av Vasa gymnasium i januari. Modersmålsläraerna Granfors, Holmgren och Ladvelin har även i år sammanställt detta prov för Utbildningsstyrelsen.

Den kontinuerliga fortbildningen ingår i ämnesgruppens arbetsuppgifter. I början av året deltog vi i Educa-mässan i januari i Helsingfors, i Mediespråk i Vasa och på Lärarutbildningen samverkar i februari. I samarbete med språkläraryöreningarna deltog vi i en utbildningsdag i Tammerfors i april. Ett annat samarbete inom eNorssi är LUTO och även där samarbetade ämnesgruppen med språklärarna. Som teaterombud har vi inom ämnesgruppen deltagit i olika föreläsningar och workshops kring pjäser på Wasa Teater.

Under året har vi även engagerat oss kring litteraturen i form av en bokcirkel där vi även har medlemmar från andra ämnesgrupper. Vi samlas regelbundet kring diskussioner om både gemensamma lästa verk och om egna läsoplevelser.

Ämnesgruppen **finska och främmande språk** har ett innehållsrikt och spännande läsår bakom sig både vad gäller traditioner och nytänkande.

Arbetet kring utvecklandet av den elektroniska språkportföljen för studerande i åk 1 och 2, som inleddes under det förra läsåret, har fortsatt och tagit nya former i flere olika plattformar. Detta arbete görs för att studerande skall lära sig identifiera sin egen lärprofil och utvecklas att ta ansvar för sin språkutveckling som språklärande. Samtidigt fortsatte den intensifierade satsningen på studerandens individuella skrivprocesser.

I fråga om språklig och kulturell identitet har flera tillfällen med inbjudna gäster och studerande med erfarenhet av studier i annan miljö inspirerat till diskussion och förstärkt motivationen hos studeranden att lära sig nya språk och förkovra sina existerande språkkunskaper. Som exempel kan här nämnas de tillfällen som ordnats inom de gemensamma samlingarna i gymnasiet samt samarbetet med studiehandledningen och F-6 samt Vasa universitet genom utbytesstuderanden som vistats i vår stad under läsåret. Det nyinledda projektet med expertnätverk välkomnas i och med att detta erbjuder utökade dyliska språkmöten under inkommande läsår.

Förstärkt läslust har ämnesgruppen strävat att skapa genom att studeranden uppmuntrats läsa skönlitteratur på målspråken i mån av möjlighet inom kurserna och också utanför. Därutöver siktar vi alltid på läsande med hjälp av texter som berör både på individuell plan men också med vinkling på att förstå vad som händer i världen och samhället i övrigt. Studerandena skall stödas att utveckla lässtrategier som hjälper dem att uttrycka egna åsikter och relatera de lästa texterna till de egna känslorna och erfarenheterna. Inte enbart det skrivna ordet står här i fokus utan olika mediamiljöer har använts för att sortera intrycken och impulserna, bland annat genom att studeranden fått göra presentationer i form av podcasts och film.

Mångsidiga metoder har använts för att engagera de studerande i meningsfulla uppgifter, i år med betoning på att utveckla vår egen förmåga att ge de studerande meningsfull feedback.

De allmänspråkliga digitala verktygen har varit i fokus under läsåret, bl.a. på grund av de kommande digitala studentexamensproven, både i form av diger fortbildning av lärarna men också i själva språkundervisningen. Vi har arbetat i olika lärplattformar, vi har haft regelbundna språklärarträffar med olika fortbildningssyften där vi lärt av varandra och andra och vi har tillsammans med studerandena använt oss av vad vi lärt oss i fråga om digitalt ljud, text, bild och film, och vi har inlett ett intensivt samarbete ämnesvis med de andra av traktens gymnasier inom Vi7-ringen. Allt detta stöder de studerandes inlärningsstrategier och ingår även i ett samarbete avsett att fortsätta i ett längre perspektiv.

Lsåret har även detta år erbjudit möjligheter för våra språkstuderanden att knyta bekanskskaper över språkgränserna. Inom ämnet finska fortsatte samarbetet med Jyväskylä normaalikoulu. I januari besökte en grupp studerande från åk 3 sina värdar i Jyväskylä och deltog i skolarbetet där. Besöket varade tre dagar och rönt stor uppskattning bland alla parter.

Utbytet med vänskolan i Belgien har även i år ägt rum. De integrerade Berlin- och Parisprojekten i gymnasiet har fortsatt precis som tidigare år, dessa i samarbete med Vasa gymnasium. För närmare beskrivningar av dessa projekt se nedan.

Berlin språk- och kulturvistelse

Även detta läsår genomförde vi vårt projekt "Kulturell vistelse i Tysklands huvudstad Berlin" för femte gången i rad. Målsättningen är att få insikt i den främmande kulturen, stärka den kommunikativa förmågan i tyska samt att stärka den sociala kompetensen. Projektet genomfördes inom ramen för en kurs med temat "kultur" där de studerande förberedde studieresan genom att bekanta sig med och förkovra sig i historiska, politiska samt kulturella aspekter som resulterade i diverse skriftliga och muntliga presentationer.

Den 6 dagar långa vistelsen genomfördes tredje gången i samarbete med Vasa Gymnasium i början av april. Vår grupp som bestod av 14 studeranden från vårt gymnasium och 4 studeranden från VG samt 2 lärare deltog i guidade turer till flera viktiga platser, sevärdheter och institutioner där vi fick bekräftad och ytterligare fördjupa våra kunskaper från den förberedande kursen. Gruppen gjorde ett studiebesök till Otto Nagel Gymnasium som har satsat starkt på digitaliseringen. Vi tog del av en presentation om skolsystemet i Berlin, deltog i lektioner och diskuterade sedan tillsammans med studerande som tillhörde skolans elevkårsstyrelse. De hade förberett vårt besök på ett föredömligt sätt så att vi verkligen kände oss välkommen.

För första gången besökte vi koncentrationslägret i Sachsenhausen utanför Berlin där våra studerande konfronterades med förintelsen på autentisk mark. Det var en mycket stark emotionell upplevelse.

Under två olika kulturpass bekantade sig våra studerande på egen hand med arkitekturen, stadsdelar, konst och historia. De studerandes egna reflektioner finns dokumenterade på vår gemensamma Berlin-blogg (www.berlinkult14.blogspot.fi)

Ytterligare en höjdpunkt under veckan i Berlin var musikalen "Hinter'm Horizont" som behandlar bl.a. människorelationer under det kalla kriget.

För de flesta deltagare var vistelsen den första direktkontakten med det tyska språk- och kulturområdet och de fick så möjligheten att praktiskt tillämpa sina tyska språkkunskaper som förhoppningsvis blir en höjande motivationsfaktor för fortsatta språkstudier. En detaljerad skriftlig utvärdering visade att projektet uppskattas och därför kommer det att fortsätta under nästa läsår.

Paris språk- och kulturvistelse

Vi började våra förberedelser i redan i september, då vi slog fast det slutgiltiga datumet för resan samt bokade flygbiljetter och hotell för vår efterlängtaede vistelse i Paris. Eftersom den franska skolan i Dunkerque som vi tidigare haft utbyte med inte hade möjlighet att ta emot oss i år pga. att det krockade med ett annat utbyte, kontaktade vi organisationen Pierre Overall för att organisera bl.a. familjeinkvartering, skolbesök och språklektioner samt inträden till olika sevärdheter och museer.

Under en del av kurs 7 i franska jobbade vi med programmet så att alla valde ut några programpunkter som de sedan tog reda på mera om och satte upp på vår blogg i ord och bild. På så sätt var alla lite bekanta med det mesta redan innan resan. Bloggen har sedan levt vidare under och efter resan. Se <http://fcrotts.wordpress.com/>. Vi tränade också på att lokalisera olika ställen på Paris-kartan samt att läsa metrokartan och planera olika rutter. Det som var mest spännande för de flesta var att alla studerande skulle bo i familjer. Därför tränade vi också genom rollspel på praktiska situationer som kunde uppstå i familjerna, så att alla skulle känna sig trygga då det väl begav sig. De hjälpte nog att inkvarteringen skedde i grupper på tre!

För att samla ihop pengar inför resan ansökte vi om olika stipendier som täckte en del av resekostnaderna. Vi ordnade också ett franskt kulturcafé i skolan, där vi under två dagars tid bjöd övriga studerande och lärare på fransk musik samt olika delikatesser som fyllda crêpes, macarons, kladdkaka och salta pajer. Förtjänsten blev hisnande 280 euro, som vi planerade att spendera på matmarknad och söndagspicknick på Parisiskt vis.

Vi anlände till Paris Charles de Gaulle en solig torsdageftermiddag och steg upp ur metron vid stationen Hoche i 19e arrondissementet. Där kom familjerna och mötte oss och alla traskade iväg till sitt. Det var minst sagt spännande att träffas igen följande morgon och höra hur alla hade haft det. Alla kände sig väl mottagna och var nöjda och lättade över att deras franska hade fungerat bra och hade fått uppleva en massa olika saker. Värdfamiljerna å sin sida var imponerade över hur artiga och språkkunniga deras gäster var. Våra studerande tillbringade sammanlagt tre nätter i familjer och fick äta frukost och middag med dem samt uppleva lite av vardagslivet i en fransk familj. Det var för många en av de värdefullaste upplevelserna eftersom det inte är något man kan göra som turist. En annan

ganska unik upplevelse var att vi gjorde ett besök i ett Parisiskt gymnasium: *Lycée Cathérine Labouré*, där vi både fick gå på olika lektioner samt äta skol-lunch. Det var minst sagt intressant och mycket annorlunda än hemma. Vi blev mycket väl bemötta av både elever och lärare, men de flesta av oss var nog

överens om att vi har alla skäl att vara nöjda med vår skola hemma i Finland! I Pierre Overalls egen språkskola fick våra elever en ordentlig dos överlevnadsfranska och än en

gång fick vår delegation otroligt mycket beröm över att alla var så positiva, öppna och duktiga på franska!!

Det är klart att vi också gjorde typiska "turistgrejer" under vår resa som att besöka Louvren och impressionismuséet Musée d'Orsay, göra en båttur längs med Seine-floden samt gå två guidade rundturer till fots – en längs med Seine-floden och en i Montmartre-området där vi bodde i tre nätter på hotell. Vi skippade att åka upp i Eiffeltornet till förmån för Tour Montparnasse som både erbjöd kortare köer och bättre utsikt. Det var inte helt fel att ligga och ta igen sig en stund i

solen på takterrassen på Paris högsta byggnad. Vi hann trots allt också med en hel del sådant som man inte nödvändigtvis gör som turist: en morgon fyndade vi bland antikviteter och roligt krimskrams på loppis i Porte de Vanves och följande morgon botaniserade vi på en av Paris största utomhus- matmarknader Marché Grenelle för att hitta ingredienser till vår söndagspicknick vid foten av Eiffeltornet. Succé! Under en av rundturerna slöt sig en före detta elev Linnéa Magnusson till vårt sällskap. Hon hade varit med oss till Paris för några år sedan och jobbade nu i Paris som au pair för att finslipa sin franska. Linnéa fick många frågor av våra studerande som eventuellt funderat på samma sak.

Det var också viktigt att alla hann ströva omkring och njuta av den Parisiska atmosfären, sitta på caféer och restauranger och studera folk, åka metro på egen hand och prata franska med främlingar. En av våra medresenärer var tom. på danslektion och en annan stack sig in till en äkta Parisisk frisör för att bli klippt! Efter resan kände nog alla att de hade varit med om nåt stort och omvälvande och många pratade redan i flyget om när de skulle återvända. A bientôt, Paris!

Årstemat "Samtal för växande och lärande" har aktualiserats konkret i **religionsundervisningen** på två sätt: undervisningen har strävat efter att vara så dialog- och diskussionsbaserad som möjligt i alla kurser i religion men speciellt i kurs 3.

Vi har tagit fasta på olika slags religiösa konflikter och funderat huruvida de skulle gå att lösa med hjälp av samtal (särskilt i kurs 2). Den ekumeniska rörelsen har lyfts fram. Grön Flagg har beaktas inom kurs 3 då skapelse och miljöetik diskuterats.

Samtal för växande och lärande har varit närvarande i ämnet **psykologi** flera kurser. I kurs 1 har den psykiska aktiviteten belysts genom områden som bl a inläring och interaktion (socialpsykologi). Att se och möta samhällseliga, kulturella och tekniska förändringar och bli mogna sociala individer som förstår agerandet hos människor med olika kulturell och social bakgrund har också haft en central betydelse i kursen.

I de fördjupade kurserna; 2 (utvecklingspsykologi), kurs 4 (motivation och känslor) och kurs 5 (personlighet och mental hälsa) har temat behandlats genom individens ständiga växelverkan med sin omgivning.

Grön Flagg behandlades i kurs 2 och kurs 4 medan hyfs och pli aktualiserades främst i kurs 2 och 4.

Årets läsårsteman har genomsyrat samtliga kurser i ämnet **filosofi**. Kommunikation, samtal, argumentation är centrala teman för ämnet. Genom dessa ges möjlighet för den studerande att utveckla sitt kritiska tänkande och förmåga att kommunicera.

I kurs 2 (filosofisk etik) och i kurs 4 (individ och samhället) behandlas Grön flagg temat och Hyfs och pli i samma kurser, dessa kurser har tyvärr inte genomförts p g a för få kursdeltagare.

Skolans läsårstema Samtal för växande och lärande har ingått som en naturlig del av undervisningen i **historia**. Som en del av detta läsårstema har vi speciellt betonat fostran till tolerans och respekt för andra kulturer i vår undervisning. I gymnasiet har dessa teman varit speciellt synliga i kurserna Kulturmöten (Hi 6). Kursen kulturmöten är en specialdesignad kurs där mångkulturalism och förståelse för andra kulturer och seder är det centrala temat.

Historia är också ett ämne där temat solidaritet mellan generationer syns tydligt. Vi har många inbjudna gäster i klasserna som representerar andra generationer. Ett årligt återkommande och mycket uppskattat inslag är våra besök på krigsveteranmuseet i Vasa. Även övriga museer och utställningar i regionen har besökts flitigt under läsåret. En längre exkursion inom ämnet historia var den exkursion som tolv elever deltog i till Strasbourg i november. Mera om denna som separat text i avsnittet om internationella projekt.

Natzweiler-Struthof. Elever från Vasa övningsskola och Jyväskyläns lyseon lukio besökte koncentrationslägret i Alsace i november.

Skolans läsårstema *Samtal för växande och lärande* har lyfts fram inom undervisningen i **samhällslära** läsåret 2013-2014 på flera olika sätt och nivåer. Även Europeiska unionen har genomsyrat vår undervisning med tanke på europaparlamentsvalet i maj. Nedan ett plock ur vår verksamhet i samhällslära.

Under läsåret har regelbundet riksdagsarbete i Finland firat 150 år. Detta har uppmärksammats på flera olika sätt inom vår undervisning, men en storsatsning var den paneldebatt som ordnades i vår skola under januari månad då riksdagsledamöterna Miapetra Kumpula-Natri, Lars-Erik Gästgivars och Maria Tolppanen besökte vår skola och berättade om sitt arbete i riksdagen och svarade på elevernas intressanta frågor. Då båda de kvinnliga riksdagsledamoterna

även hade meddelat sin kandidatur i Europaparlamentsvalet så blev paneldebatten samtidigt en debatt inför EP-valet i maj. I december månad besökte även en grupp gymnasieelever riksdagen och träffade riksdagsledamot Ulla-Maj Wideroos. En storsatsning inom vårt ämne var även deltagandet i Euroscola i Strasbourg, vilket finns närmare beskrivet som en separat text tillsammans med övriga internationella projekt i vår skola under året.

Under vintern deltog en grupp i samhällslära i LedA – De ungas akademi. Under en helg i januari arbetade eleverna intensivt i skolan kring ledarskapsfrågor, positiv feedback och gruppdynamik. Efter kursen fick varje elev ett intyg på att de har gått denna ledarskapsutbildning. I samma kurs arbetade eleverna med det rikssvenska undervisningsmaterialet *Spelar roll*. Materialet bygger på Case-övningar gällande förintelsen, rasdiskrimineringen i USA, folkmordet i Jugoslavien och mobbning och sexuella övergrepp i dagens värld. Syftet med övningarna är att visa att det finns ett samband mellan t.ex. förintelsen och mobbning idag och det är de passiva människorna som inte vågar ingripa. Syftet är att vi ska förstå att vi som enskilda individer kan spela roll. Flera elever har också på eget initiativ deltagit i Politikerkolan.

Inom samhällslära har vi också utnyttjat möjligheten att delta i lokala samhällsriktade evenemang och seminarier då tillfälle har getts. Elevgrupper har till exempel deltagit i ett seminarium gällande Europeiska unionen. Vi har också gjort flera studiebesök till kommunfullmäktige, lokala företag, banker, Vasabladet och Österbottens tingsrätt. Under massmediaveckan då vi besökte Vasabladet skrev och publicerade flera elever insändare på Vasabladet gällande aktuella teman. Vi har också haft flera inbjudna gäster i klassrummet. *Johan Häggman* från Europeiska kommissionen har besökt klassen och diskuterat aktuella frågor inom Europeiska unionen.

Våra gymnasieelever har också med framgång deltagit i flera nationella tävlingar under året, bland annat juristklubben Codex lagkunskapsstävling, Ekonomiguru, Kraft och kulturs uppsatstävling kring företagande och EU-kunskapsstävling. Beatrice Suomela fick hedersomnämningen i juristklubben Codex uppsatstävling samt Kraft och kulturs företagarsuppsatstävling.

Vi har betonat årets teman inom **biologi och geografi** genom att i undervisningen utöka andelen diskussioner under lektionerna. I diskussionerna har såväl lärare som elever tydligare formulerat tankar och åsikter som direkt kan kommenteras av andra i klassrummet. Temat läslust har fått större aktualitet inom de naturvetenskapliga ämnena genom att vi läst populärvetenskapliga artiklar. Vi har också rekommenderat skönlitterära verk som belyser teman inom biologi och geografi.

Energifrågor har aktualiserats i samband med diskussioner om hållbar utveckling, speciellt på det lokala planet där Vasa har profilerat sig som ett innovationscentrum. Temat har aktualiserats främst inom människans fysiologi, inom infrastruktur och välmående. Energiframställning och energikonsumtion har kopplats till en ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling.

Umgängesfostran har betonats inför studiebesök, exkursioner, fältkurser, museibesök och liknade situationer utanför skolan.

Inom biologin har vi fortsatt med att öka kunskapen om de växt- och djurarter som finns runt om oss för att stärka vår lokala identitet. Besöken i Kvarkenskärgårdens världsarv har också bidragit till att stärka den lokala identiteten. Till följd av att ämneslärarstuderandena från Helsingfors universitet har en mycket kort tid vid övningsskolan hade vi ett friluft- och utvärderingsmöte redan den 24 april längs vandringsleden i Björköby.

Eftersom digitaliseringen av studentexamen närmar sig har vi dels deltagit i nationella fortbildningar och dels diskuterat inom Vi7. Inom IB byts läroplanen i biologi inkommande höst varför läraren deltagit i seminarier om den nya läroplanen.

Under året har vi gjort följande gemensamma satsningar i matematik, fysik och kemi

- Fortsatt satsningen på gemenskapsfrämjande aktiviteter inom ämnesgruppen och tillsammans med bi/ge genom bland annat provveckoluncher och utflykter.
- Gjort en satsning på studieteknik, bland annat genom en tredelad fortbildning om bedömning i matematik på hösten och en tvådelad ämnesgruppsfortbildning på våren om modern hjärnforskning och dess betydelse för olika undervisningssituationer.
- Vidareutvecklat Moodle i handledningen av lärarstuderande
- Jobbat för ett "naturvetarspår" i gymnasiet för att underlätta planerandet för studerande som vill läsa lång matematik och skriva flera naturvetenskaper i studentexamen
- Växelverkat med Digabi gällande programvara och språkproblematik i förnyandet av studentexamen
- Deltagit i aktiviteter inom det förlängda DaNa-projektet, inklusive forskning och handledning av Pro gradu-avhandlingar
- Naturvetenskaperna på IB har samarbetat med Jväsaskylän lyseon lukio kring bl.a. Group 4 project

Stadie/ämnesvisa satsningar

	GY	IB
Ma	<ul style="list-style-type: none">• Jobbat med digitala verktyg i undervisningen• Satsat på användandet av TI miniräknare i lång och kort matte (CAS och 30X)• Ordnat "mattestuga" för intresserade i åk 1	<ul style="list-style-type: none">• Testat lärplattformen Moodle som ett komplement till Fronter
Ke	<ul style="list-style-type: none">• Testning av digitala prov• Kompletterat och vidareutvecklat det renoverade kemilaboratoriet	<ul style="list-style-type: none">• Samarbete kring öppna laborationer med PF• Förberett för den nya IB-läroplanen (Elisabeth på workshop)
Fy	<ul style="list-style-type: none">• Satsat på studiebesök för ÅK3 (The Switch och Vasa centralsjukhus)	<ul style="list-style-type: none">• Förberett för den nya IB-läroplanen (Markus N på workshop)

Plock ur kalendern

September

- 5.9 Utfärd tillsammans med bige-gruppen
6-10.9 Markus N. deltog i Fysikersamfundets studieresa till CERN
24.9, 24.10 och 19.11
Kurs: utvärdering i matematik
(Camilla, Johanna, Anne-Marie, Markus M, Stefan, Henrik och Joel)

Ma-fy-ke-bi-ge i naturen tillsammans 5.9

Oktober

- 10-15.10 Markus N på kärnfysikkonferens i Moskva
30.10 Öppen föreläsning "Vad är denna Higgs boson?" (Markus N)

November

- 2-5.11 CERN-resa för de österbottniska gymnasierna. Johanna Hedvik + 8 studerande från VÖS
6-8.11 Forskarföreningens för undervisning i matematik, fysik och kemi seminariedagar i Vasa (flera ur ämnesgruppen deltog i delar av programmet)
8.11 Teknologföreningens mattetäflan för gymnasiet ABI:n
22-24.11 Finlandssvenska fysik/kemi-dagar (Markus M, Markus N, Carina och Stefan)
25.11 Internetdagarna i Stockholm (Jan)

Januari

- 30.1 Studiebesök till Wärtsilä (Stefan, Camilla, Carina, Anne.-Marie och Markus N)

Februari

- 6-7.2 Matematikbiennalen i Umeå (Camilla, Henrik, Anne-Marie, Johanna och Jan)
10.2 och 14.4
Fortbildning om hjärnforskning och mafyke-didaktik
19.2 Gymnasiets energitemaförmiddag

Mars

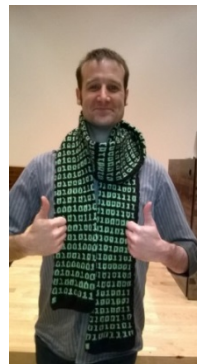
- 3.3 Gymnasiefysikdiskussion för regionens skolor (ordnat av RC vid VÖS)
6.3 After workshop i Geogebra (Stefan, Camilla)
14.3, 21.3 och 24.3
Videokonferenser kring studentexamensbedömning i ma, fy, ke
31.3 UBS-dag i Helsingfors om studentexamensreformen (Markus N)
31.3, 9.5 E-mathkurs (Camilla)

April

- 8.4 Ståupp-matematiker Matt Parker besökte Vasa,
Skolans långa matematiker deltog
28.4 DaNa-dag för regionens skolor (på VÖS)

Maj

- 6.5 TekNatur CERN-tävling
9.5 Studiebesök för ämneslärare
och studehandledare till ABB (Markus N)

*Stå-upp-matematiker
Matt Parker höll en
uppskattad
föreläsning*

Detta läsår har gymnasiegymnastiken präglats av en synnerligen varm och positiv kommunikation. Gymnasisternas sociala kompetens har syns i det dagliga arbetet i gymnastiksalen. Med en påföljt att samarbetet mellan elever, lärare samt gymnastiklärarstuderande har fungerat utmärkt. Elevengagemanget har varit stort både under vanliga lektioner och i äldstes danskurs. Där elevernas inslag, den egna dansen i år leddes närmast professionellt av åk 2-studerande Pauliina Hautala. Tvåornas frimodighet i dansen och härliga teamwork resulterade i en oförglömlig show på de äldstes kväll i februari.

På höstens skolidrottsprogram stod fotboll och innebandy på programmet både för flickor och pojkar. I fotbollen avancerade bägge lagen till en andra omgång och i innebandyn med William Bergkulla som promotor lyckades pojkarna ta sig till finalturnering, där de slutligen belönades med en hedersam bronsmedalj. I skolsimtävlingen i maj blev det brons för Olli Kapiainen (1B) på 50m bröstsim

Andra året i rad har vi även ett större intresse för Stafettkarnevalen bland gymnasisterna. Glädjande nog deltar vi med ett större lag i fler grenar än tidigare. Pojkarnas gatustafettlag är speciellt fokuserad på att försöka förädla fjolårets bronspeng.

Som nyhet i **hälsokunskap** för läsåret erbjöds en tillämpad kurs i stresshantering och välmående. Utgångspunkten var de stressfaktorer som kursdeltagarna upplevde i sin vardag. Målet var dels att erbjuda verktyg för stresshantering och dels att ge kunskap om stressens fysiologi och sambandet mellan sömn, kost, motion, självkänsla och välmående. Även studieteknik ingick i kursen. Teori varvades med praktiska övningar. Vi bjöd in dramapedagog Malin Olkkola som drog en workshop i kroppskännedom och muntlig framställning, samt friskvårdspedagog Anna-Lena Blusi, som föreläste om mental träning. Kursdeltagarna fick även testa Bodybalance med Bettina Backström-Widjeskog. Sammanlagt 41 studerande (främst tvåor) deltog i kursen som gick två perioder under läsåret. Kursen planerades och genomfördes tillsammans av Diane-Christine Blusi och Elisabeth Norrmén.

Studiehandledning i gymnasiet består av undervisning i storgrupp samt handledning individuellt och i smågrupp. Förutom den obligatoriska kursen (Sh 1) erbjuds en fördjupad kurs (Sh 2) som ordnas tillsammans med de övriga gymnasier inom Vi7. Sh 2 genomförs som en distanskurs med handledning av studiehandledaren på den egna skolan. Hösten 2011 startade ett pilotprojekt i studiehandledning. Alla gymnasier i gymnasieringen Vi7 deltog i projektet som pågick fram till läsåret 2011-2012. Projektet finansierades av Undervisnings- och kulturministeriet. Bakgrunden till att det startades är att studiehandledningen i gymnasiet mera konkret skall resultera i den studerandes individuella studieplan både med tanke på studierna i gymnasiet och kommande studier. Den studerandes egen studieplan skall vara ett centralt verktyg inom handledningen och målet är att den studerande får utveckla sina färdigheter att söka till vidarestudier och få djupare kunskaper om olika utbildningsalternativ och om arbetslivet.

Den elektroniska studieplanen "Wilmer" togs i bruk vid vårt gymnasium under hösten 2011 och är idag en viktig del av studiehandledningen och ett utmärkt arbetsverktyg för att hjälpa den studerande att ta ansvar för den egna studieplaneringen och i förlängningen de egna studierna. Wilmer används också av de studerande vid anmälan till studentexamen, en förhandsplan skrivs in under gymnasietiden och ligger som stöd för den egentliga anmälan. Planeringen för vilka ämnen den studerande vill skriva eller behöver skriva i studenten med tanke på fortsatta studier, blir med hjälp av Wilmerblanketten en process som på ett naturligt sätt växer fram till ett beslut under studietiden. Pilotprojektets målsättning var att (och numera en viktig målsättning för studiehandledningen i vårt gymnasium):

- utarbeta en personlig plan som orienterar för fortsatta studier (arbetsverktyget döptes till Wilmer och används kontinuerligt av de studerande som förlogg över den egna handledningen)
- utveckla hela skolans delaktighet i studiehandledningen (ett exempel är att även grupphandledarna använder sig av handledningsverktyget Wilmer vid utvecklingssamtalen)
- utveckla gymnasiernas samarbete med universiteten och högskolorna (studiebesök, deltagande i utbildningsmässor)
- utveckla samarbetet med Arbetskraftsmyndigheterna (informationsmaterial, studiebesök)
- utveckla samarbete med regionens näringsliv (föreläsningar, studiebesök)

Studerandeomsorg

I den tillämpade kursen **Studieverktyg** diskuterar vi frågor kopplade till inlärningsstrategier och -tekniker. I år använde vi två scheman som stöd för veckoplanering och uppföljning. Deltagarna registrerade sovttider, lektionsblock, läx- och provläsning samt tider för fritid. I den senare ingick tid som ägnades åt sociala medier. Därefter diskuterade vi hur väl planeringen fungerat i praktiken och vem som råkat ut för eventuella överraskningsmoment.

Kursen avslutades med en skriftlig hälsning till lärarna. I den sammanställdes råd som framkommit under träffarna gällande undervisningsmetoder, material och kursintroduktioner, med fokus på sådant som hittills underlättat studierna. Bland annat önskades handgriplig information om hurdant läsande enskilda ämnen förutsätter. Hur läser man mest ändamålsenligt kemi/religion/engelska/historia/mattekurs X ... ? Vilka moment lägger respektive lärare särskild vikt vid i kurs X? Vilka kapitel i den aktuella kursboken har läraren uppfattat som introducerande eller välstrukturerade respektive kompakta eller informationstunga, och varför? Till vår stora glädje fick vi också respons från några mottagare som blivit uppriktigt glada över vår ”skrivelse”. Vem vet, kanske responsbrevet får bli ett återkommande inslag i kursen?

Nytt för läsåret 2013-2014 är att elevvårdsteamet utökades med en **skolkurator**. Skolkuratorns uppgift är att stöda studerandes välmående, bland annat genom individuell stöd, stöd i grupp, samarbete med hemmet och nätverksarbete i och utanför skolan. Under detta läsår har kuratorn fördelat sin tid mellan åk 7-9 och gymnasiet.

Eftersom kuratorsverksamheten är ny på skolan har fokus under detta läsår varit att informera studerande om det stöd kuratorn kan erbjuda. Vi jobbar för att det ska vara låg tröskel att ta kontakt. Kuratorn deltog i introduktionskursen för alla ettor, dels för att hjälpa studerande att bli bekanta med varandra och dels för att informera om kuratorns arbete. Studerande i årskurs två har erbjudits ett individuellt samtal kring deras välbefinnande. Kuratorn har även informerat abiturienterna om möjligheten att ta kontakt samt deltagit i föräldramöten för åk 1 och åk 2. Kuratorn har även deltagit i lokala nätverk för skolkuratorer samt i fortbildning i exempelvis ny lagstiftning gällande elev- och studerandevård samt skolfrånvarobeteenden.

Kuratorns roll i skolan utvecklas kontinuerligt enligt studerandes behov och skolans övriga verksamhet.

Internationella och nationella projekt

Strasbourg och Euroscola

Under läsåret har tolv elever vid Vasa övningsskola deltagit i en exkursion till Strasbourg tillsammans med lika många elever från Jvaskylän lyseon lukio. Temat för exkursionen var tvåspråkighet och europeiska unionen. Inför exkursionen förberedde sig eleverna genom att göra projektarbeten om aktuella teman inom europeiska unionen. Under och efter

exkursionen arbetade eleverna med frågor gällande minoritetsfrågor och tvåspråkighet. Alsace är en tvåspråkig region med både franska och tyska influenser. En minoritet av invånarna talar Alsacetytyska och i skolorna läser alla barn både tyska och franska som obligatoriska ämnen. Därför föll det sig naturligt att behandla just tvåspråkighets- och minoritetsfrågor i Strasbourg.

Första dagen besökte vi f-gy skolan *La Doctrine Chrétienne*, som är en fransk skola, men med en Alsacetytysk linje. Vi deltog i lektioner i Alsacetytyska och våra elever fick möjlighet att diskutera minoritets- och tvåspråkighetsfrågor med de franska eleverna. Under dag två gjorde vi studiebesök till det medeltida slottet *Haut-Koenigsbourg*, som lär vara ett av de mest välrestaurerade medeltida slotten i Europa. På eftermiddagen besökte vi

koncentrationslägret *Natzweiler-Struthof*, som var huvudlägret i nazisternas lägersystem i Frankrike. Drygt 50 000 fångar passerade lägret under de tre år som det var i bruk.

Exkursionens höjdpunkt var deltagandet i *Euroscola* den tredje och sista dagen av exkursionen. Euroscola är ett evenemang som ordnas varje år i Europaparlamentet i Strasbourg. Mellan 600-700 elever från de flesta medlemsländerna i Europeiska unionen arbetar under en dag som europaparlamentariker i parlamentet. De deltagande skolorna sällas ut genom en nationell tävling. Tanken med Euroscola är att eleverna ska få en så realistisk bild som möjligt av arbetet i Europaparlamentet samtidigt som de får träffa och knyta kontakter till ungdomar från hela Europa. Dagen avslutades med en frågesport och vi är stolta över att en av de fyra medlemmarna i det vinnande laget bland över 600 ungdomar kom från Vasa övningsskola.

Eleverna har sammanställt fotografier och reflektioner över exkursionen på en facebook sida.

Belgienutbytet

"From Soundscape to Townscape"

Vilka ljud kan tänkas representera en viss miljö eller kultur? Hur tolkar vi ljud? Hur påverkas vi av ljud och tystnad? Hur väljer en stad sin profil? Vad är synligt och vad är osynligt? Vilka faktorer skapar en välmående miljö och en blomstrande stad?

Årets Belgienutbyte gav deltagarna nya insikter i närmiljö och välmående, i det visuella samt det auditiva. 16 studerande från åk 1 och 2 deltog i det elfte utbytesprojektet med

den belgiska vänskolan Heilig Hart College i Waregem. Veckan i Waregem (20-27 oktober) fick en internationell inramning med gäster även från Izmir i Turkiet, Kaunas i Litauen, Pamplona i Spanien. *Workshopen med temat Soundscape* innebar att deltagarna fick jobba med olika aspekter av ljudmiljöer och byggnader. En grupp gjorde studiebesök till en skola och presenterade senare sina intryck. En grupp skapade 'en idealskola' i form av en utställning. En tredje grupp fick jobba med ljudproffs från organisationen Aifoon i Gent och samla, skapa och sammanställa ljud. Oktoberveckan i Belgien var innehållsrik, med studiebesök till både Bryssel och Brügge, karaokekväll och folkdanskväll, samt intensivt umgänge med värdarna från tidig morgon till sen kväll. Eller som en deltagare uttryckte det: "This is the best week of my life!"

1 februari var det äntligen dags för svarsvisiten i Vasa och den goda sammanhållningen som uppstod i Waregem var påtaglig redan vid den första gemensamma kvällen med ivrigt deltagande i sällskapsdanser och lekar. Temat för workshopen var Townscape. Veckan inleddes med ett besök till styrelsegården där utvecklingsdirektör Susanna Slotte-Kock presenterade Vasa stad och dess profil och visioner. Detta utgjorde en perfekt inledning till det arbete som ungdomarna utförde under veckan. I mindre grupper besökte de bl.a. Wärtsilä (med guidning av Catharina Håkans), arkitektbyrå Aitoaho-Viljanen, Vasek , Terranova, Peter Ehrström vid ÅA, Wasa Teater (med Peter Lüttge som värd) samt gick en promenad i Setterbergs fotspår

med Karl David Långbacka som ciceron. Studiebesöken presenterades på onsdagen och följdes upp med kreativt arbete där deltagarna skapade sina egna visioner och intryck av Vasa. Slutresultatet visade på ett ypperligt sätt vad ungdomarna tagit del av under veckan och deras tolkning av en välmående stad. Workshopen finns dokumenterad på <http://townscapevasa.wordpress>

.com. Ungdomarna utvärderade veckan och det som uppskattades storligen var vinteraktiviteterna. De belgiska gästerna fick möjligheten att pröva på vinterbad tack vare värdföräldern Juha-Pekka Rauhala. De testade pulkåkning, skridsko, skidåkning, sparkstötting och snöskor och såg avslutningsvis en hockeymatch. Eftermiddagen på Stundars blev lyckad med smörknivar och pepparkaksformar som slutresultat! Faddergalan på tisdagkväll med program av skolans musikelever blev likaså en höjdpunkt!

Under veckan i Waregem inleddes arbetet med en ansökan om ett nytt europeiskt skolsamarbetsprojekt inom det sk. Erasmus+ programmet. Vi hoppas att ansökan beviljas så att vi kan följa upp det spännande pilotprojektet med Soundscape/Townscape och knyta kontakter till flera europeiska skolor under nästa läsår.

Vi vill rikta ett stort tack till årets positiva deltagare i Belgienprojektet och till alla generösa värdfamiljer! Vi är också oerhört tacksamma för samarbetet vi haft med olika aktörer i Vasa!

Finland-Alberta samarbetet

Från VÖS deltog studerandena: Alma Lüttge, Laura Saha och Anton Nygård samt jag (Anders Fransén) och Satu Blomberg från personalen. Bakgrunden till samarbetet mellan skolor i Finland och Alberta kan spåras till utmärkta prestationer enligt PISA-mätningar. Därför har forskare och lärare intresserat sig för att undersöka orsakerna och hur man uppfattar vad som utmärker en bra skola.

Den intensiva veckan i Alberta inleddes med jetlag och rundvandring på Centennial High School. Vårdarna guidade våra studerande medan Satu och jag visades runt av rektor Matt Christison. Vi fick veta att skolan erbjuder yrkes- och akademisk examen,

att väggarna är pyntade med visdomsord och att det finns en grön vagn i korridoren som säljer hälsosamma mellanmål. Samtidigt försvann det sista snömoset på utsidan när temperaturen kröp över 15 grader och den stränga vintern hade slutligen gav efter för våren.

På veckoprogrammet fanns också förberedelser inför presentationen i Banff, NHL-match mellan LA Kings och Calgary Flames (Flames tog hem vinsten efter straffar) plus ett Speak Out tillfälle som gick ut på att ungdomarna resonerade kring fördelar och utmaningar inom det finländska respektive kanadensiska systemet.

Fredagen var en spännande dag för oss lärare eftersom den började med ett lärarmöte där man bland annat diskuterade vattenläckan som inträffat under natten. Genast efter mötet tog en av vicerektorerna med oss till en fängelseskola i utkanten av Calgary. Där fick Satu och jag uppleva en sammandrabbning mellan två gäng och möta ungdomar som haft allt annat än bra start på livet.

På söndagen samlades alla som medverkade i FinAI-projektet för slutkonferens i ljuvliga Banff. Programmet försenades en aning eftersom gruppen från Edmonton haft en incident under bussresan, men snart fylldes lokalen av livliga diskussioner och skratt. Vistelsen här kulminerade i skolornas presentationer av temat What makes a good school.

Att många hittat nya vänner och fått växa som människor under resan gick det inte att ta miste på och det var många tårar i Banff och på flygfältet innan avfärd. Många längtar säkert tillbaka till nyfunna vänner och flera upplevelser. Själv hoppas jag snart få åka slalom i Klippiga bergen och återse kollegorna på Centennial High.

Tutorverksamheten

Elevvården spelar en central roll i vårt gymnasium. Skolan har grupphandledare, ett fungerande elevvårdsteam, en egen psykolog, en kurator osv., som kan sträcka till en hjälpande hand när en studerande behöver den. Men skolan har också en tutorverksamhet som finns till främst för våra nya studeranden.

En tutor är en äldre studerande som handleder och hjälper de nya studerande under deras första tid i den nya skolan. Tutorverksamheten bidrar till en bra gemenskap inom skolan. Årets tutorer började sitt tutorår i maj 2013. Då hade de en utbildningsdag med Maria Lingonblad från Folkhälsan. Under första delen av hösten ställde de upp för våra nya studerande i åk 1. Bl.a. tog de hand om en "lär känna eftermiddag" på Vasklot-planen, de höll träffar för att avdramatisera gymnasiestarten. Senare under året har de träffat tutorerna från Vasa gymnasiet för att utbyta åsikter, de har fungerat som guider för intresserade elever i årskurs nio samt för andra gäster som besökt skolan.

Tutorerna har tyckt att det varit roligt och givande att få engagera sig och dela med sig av sina erfarenheter från det första skolåret. De är alla överens om att det varit nyttigt att få ta ansvar och hjälpa till med en del av de uppgifter som skolan har hand om.

Skolans tutorer läsåret 2013 – 2014:

Alexandra Gullans, Johanna Ahlskog, Emma Järvinen, Sebastian Holm, Kristiina Välimaa, Yu Liu, Laura Saha, Katriina Rinta-Jouppi, Elinn Sanchez, Fanny Lindholm, Linnea Westerlund, Nelli Salonen, Jannica Laiho, Fanny Eriksson, Tobias Nygård och Linnéa Nylund

Elevårsstyrelsen

Under året har elevårsstyrelsen vid Vasa övningskola fungerat som alltid. Verksamhetsåret inleddes på årsmötet i augusti där Alma Lüttge, Filippa Forsén, Anton Nygård och Johannes Borg valdes in till styrelsen. Under hösten ordnades traditionsenligt innebandyturneringen i år i december. Under hösten ordnades även den lyckade mjukisdagen som blev bra mottagen i elevkåren och även några från lärarkårens sida. Höstterminen

avslutades med elevårsstyrelsens årliga julkalender i form av utdelning av julklappar.

Nya ordförande Carl Björkman efterträdde Johannes Kukkonen vid årsskiftet och till ny vice-ordförande valdes Anton Nygård. I början av året ordnades som alltid faddergalan. Succé som alltid tjänade elevkåren och därmed också Sanchez förhoppningsvis tillräckligt med pengar för att hållas på fötter. På faddergalan uppträdde som vanligt musikprogrammets förstaårselever men också självständiga band och artister. Första fredagen i februari inföll FSS:s hattdag som skolans elever deltog i. I maj månad ordnade även elevårsstyrelsen även hygienpasskurs för skolans elever. Under året har medlemmar från elevårsstyrelsen även varit aktiva inom olika planeringsgrupper och instanser inom skolan. Styrelseordförande har uppehållit goda kontakter med rektorn och deltagit i ett antal möten av varierande slag under årets gång. Samtidigt har styrelsemedlemmarna varit aktiva inom planeringsgrupper för diverse temadagar och händelser i skolan. Verksamhetsåret kommer att avslutas i och med elevkårens sista stormöte i slutet av maj men styrelsemedlemmarna kommer att medverka även under temaförmiddagen den sista skoldagen.

*I hopp om fortsatt gott arbete,
Carl Björkman, elevkårens ordförande*

Gymnasiediplom

Avläggande av gymnasiediplomet är en verksamhet som överensstämmer med gymnasiets allmänbildande utbildningsuppgift. Diplombetyget är en bilaga till avgångsbetyget från gymnasiet och det antecknas i punkten tilläggsuppgifter.

Följande gymnasiestuderande har under året avlagt gymnasiediplom i olika ämnen:

Gymnasiediplom i bildkonst

Asplund Janica, Björkholm Julia, Björkholm Nelly, Fagerudd Hanna, Fagerudd Siri, Granlund Victor, Harkkila Anna, Holm Sarina, Holm Simon, Strand Elin, Thors Matilda och Vuorenlinna Jenny

Gymnasiediplom i musik

Emaus Stina, Granfors Jakob, Lytz Felicia, Långbacka Johanna, Nylund Vendela, Nyman Alexander, Sirén Josefin, Westerberg Linda, Vörlin Lukas, Ångerman Matilda och Österberg Jessica

Slutprov i muntlig kommunikation i modersmålet

Enlund Josefin, Fagerudd Hanna, Fagerudd Siri, Heikfolk Markus, Häggblom Isak och Pajoslahti Anton

Intyg över muntlig språkfärdighet i engelska A-lärokurs

Ahlskog Johanna, Bergkulla William, Bäckman Ida, Emaus Stina, Fagerudd Hanna, Grön Mikael, Häggblom Isak, Jansson Anton, Långbacka Johanna, Mitts Martin, Mäki Nico, Nyman Alexander, Peltonen Victor, Skåtar Kalle, Strand Anton, Strand Elin, Strang Alexander, Uljens Reidar, Uusikylä Sara och Östergård Jesper

Intyg över muntlig språkfärdighet i finska A-lärokurs

Andtbacka Michaela, Holmström Alexandra, Ingo Jonas, Holmback Evelina, Strang Alexander, Teir Erik och Uljens Reidar

ELEVFÖRTECKNING

GRUNDSKOLAN ÅRKURSERNA F-6

Förskolan

Klasslärare: Fred Holmsten

Baarman Joel	Hong Netanel	Snickars Eleonora
Broman Alexander	Julin Tilde	Stenroos Ellen
Ehnström Stella	Kujanpää Nico	West Kajsa
Gichuhi Wallace	Lindén Linus	Westeråker Adam
Hirviniemi Lassi	Mäkinen Jani	Voutilainen Samu
Holm Felicia	Smulter Harald	

Klass 1 a

Klasslärare: Martina Wilhelms

Aaltonen Emil	Knutar Linus	Stenback Amos
Carlström Angelina	Kotkamaa Emilia	Tanhukivi Britt-Marie
Granlund Ronja	Lindbäck Nils-Johan	Uusitupa Ada
Hellbom Simon	Marttila Salome	Westergård Leo
Ingi Saga	Perhiö Otto	

Klass 1-2 b

Klasslärare: Anna Wulff

Bergroth Mia	Hirviniemi Leevi	Svedman Elvira
Björklund Miira	Holm Elias	West Oskar
Finne Ingrid	Lindell Zakarias	

Klass 1-2 c

Klasslärare: Johanna Rähkä-Jungar

Antell Olivia	Seppelin Rasmus	Widell Adele
Knutar Ivar	Smedman My	
Muhumad Suheyba	Storm Iivari	

Klass 1-2en

Klasslärare: Hillevi Honga-Oksanen

Andersén Dag
Dasgupta Anamika
Mannil Rasmus

Rikala Edith
Rintamäki Otto
Westermarck Elliot

Wikstrand Lycke

Klass 1d

Klasslärare: Annika Långgard

Eriksson Nelly
Hietikko Saga
Lindström Anna
Nygård Klara
Östergård Dennis

Pajukangas Leevi
Rantasalo Lina
Salonen Aron
Stenfors Simon

Södervik Iisakki
Teir Oskar
Ånäs Marcus
Åstrand Amanda

Klass 2 a

Klasslärare: Minna Rimpilä

Ahlnäs Hanna
Bertula Amanda
Hietamäki Charlotte
Hjelt Axel
Höstman Moa
Julin Casper

Kauranen Vilma
Koskela Sara
Kultti Jenna
Lähdekorpi Nea
Marttila Rebecka
Påfs Joakim

Sarkkinen Milla
Söderholm William
Westersten Vincent
Vuorenmaa Närvä
Bianca

Klass 3 a

Klasslärare: Pia Valkeakari

Alin Abbe
Carlson Elias
Do Johnny
Edén Dany
Enlund Julia
Guillermo Danielle

Heinonen Sofia
Höstman Ronja
Junila Jenna
Kettunen Amanda
Koski Oskari
Laiho Fia

Rönn Axel
Salminen Kevin
Seres Anisa
Voldi Eric

Klass 3-4 b

Klasslärare: Gun-Britt Kull-West

Baarman Tilda	Holm Linnea	Tidström Amanda
Carlström Alexandra	Lundström Tove	Tidström Matilda
Dahlvik Joel	Roibeh Nella	Ulfvens Hannes
Eriksson Ninni	Staffans Elias	Wikstrand Laban
Forsman Jennifer	Stenback Aaron	Åstrand Matilda
Heittola Teemu	Sundqvist Edvin	
Hofman Emil	Söderström Agnes	

Klass 3-4 c

Klasslärare: Kerstin Sandén

Kinnunen Justus	Mäkelä Emilia	Siegfrids Tove
Klockars Isak	Nyman André	Silén Ella
Lehtonen Jenny	Rekola Tony	Storm Otso Kankkonen
Malm Ida	Seppelin Emma	Isak
Muhumad Sabirin	Seres Arna	Söderholm Cassandra

Klass 3-4en

Klasslärare: Anna-Brita Slotte

Bolotova Katja	Klingenberg Sissela	Pörtfors Kati
Boussir Rio	Lee Lucas	Rimpilä Tindra
Brännbacka Edith	Lindahl Nora	Savolainen Elias
Eykerman Charlotte	Mahdi Rian	Sharma August
Hagström Samuel	Mandpe Sohneel	Simons Elliot
Johb' Ekollo Joyce	Ostberg Alagarda Tilda	Vuollet Linus
Jungar Harald	Perhiö Siri	Bergman Liv

Klass 4 a

Klasslärare: Kerstin Nyman

Do Kimi	Marttila Julia	Siegfrids Janna
Forsman Fanny	Nordlund Ellen	Urrutia Bruno
Hokkanen Johanna	Nummelin Nina	Viitanen Walter
Karrenpalo Daniela	Rikala Aino	
Kiveliö Jessica	Rodina Kristiina	
Klockars Erica	Saha Emil	

Klass 5 a

Klasslärare: Jenny Teir

Broman Tova

Hietamäki Jeanette

Häyry Axel

Järvinen Tom

Kauranen Venny

Kivioja Alexander

Knutar Elias

Kultti Julia

Lundberg Albin

Lähteenmäki Emma

Olme Ida

Polviander Max

Rosenblad Arne

Rönn Emil

Sarkkinen Elias

Smeds Emil

Svedman Esther

Wörgren Amanda

Klass 5-6 c

Klasslärare: Henrik Friberg

Björklund Wilma

Braxén Mira

Forsman Jonathan

Granlund Linn

Hagström Maria

Hjort Max

Nummelin Tommy

Pukkinen Sami

Raitila Noora

Räihä Viktor

Silén Oliver

Storbacka Victor

Storm Lumi

Wikstrand Aida

Voldi Emil

Ylinen Milla

Klass 5-6en

Klasslärare: Heimo Oksanen

Edman Andrea

Fagerudd Agnes

Klemets Victor

Lee Victor

Maggon Shaunak

Mukherjee Srishti

Rintamäki Arttu

Saramo Tinja

Vuollet Ellen

Klass 6 a

Klasslärare: Ulla-Brita Melin

Ablaev Artem

Ahlskog Peter

Gustafsson Johan

Häkkinen Emma

Karrenpalo Amanda

Malm Ivar

Marttila Maria

Rösgren Amanda

Rösgren Julia

Saarela Ellinor

Savolainen Leo

Sjöman Krista

Snickars Lisa

Söderholm Hugo

Urrutia Johan

GRUNDSKOLAN ÅRSKURSERNA 7-9

Klass 7 a

Klassföreståndare: Maria Rönn

Ala Mathilda	Gullberg Manda	Nummelin Niko
Bonn Jonathan	Julin Belinda	Nygård Robin
Broman Viggo	Kauppila Wilma	Nykänen Valtteri
Brännbacka Elias	Kiveliö Jenni	Nylund Malva
Eklund Carl-Alfred	Koljonen Kevin	Staffans Wilma
Ekqvist Kevin	Koskela Vera	Sundqvist Fanny
Enges Inez	Muhumad Muhamed	Viitanen Hilma
Foxell Ricky	Mäkinen Oskari	

Klass 7 b

Klassföreståndare: Stina Ahlmark

Aho Julia	Jåfs Eva-Maarja	Sirviö Paula
Berg Vanessa	Klockars Annica	Smirnoff Emelie
Björklund Robin	Klockars Rasmus	Tuomela Julia
Björs Daniel	Lähteenmäki Laura	Westersten Sandra
Björs Stephanie	Morney Sofia	
Edén Winston 1)	Näs Anton 2)	1) Avgått
Heimonen Viktor	Oksakari Joonas	31.12.2013
Hirvinen Kuisma	Rintamäki Oskari	2) Börjat
Hägglund Emilia	Risberg Walter	25.01.2014

Klass 7 c

Klassföreståndare: Jan Alin

Forsman Emma	Kakkuri Sandra	Raukko Janina
Haarala Pauliina	Karppinen Rasmus	Räihä William
Halmelina Iris	Keski-Nisula Elias	Smeds Sofie
Jakobsén Nelly	Lax Henri	Sparf Katja
Jansson Ted	Lehtiö Emilia	Vehkaperä Veeti
Julin Amanda	Lindahl Elias	Viiru Robin
Jungar Hilda	Morney Mikael	
Järv Anton	Mäkinen Nila	
Järvinen Tua	Pollari Kia	

Klass 8 a

Klassföreståndare: Joel Storgård

Enlund Tommy
Fogde Robert
Koistinen Eddi
Lüttge Malte
Mejia Martinez André
Niska Kia

Näsman Veronica
Ollqvist Amandra
Ollus Felix
Stefánsson Högnäs
Adam
Tammenmaa Vanessa

Toivari Ville
Wester Ida
Voldi Emma
Voutilainen Jan
Ågren Oscar
Österblad Catharina

Klass 8 b

Klassföreståndare: Anders Fransén

Broman Sarah
Fjellström Marie
Hakala Daniel
Holmström Julian
Koivuviita Jonatan
Kurkinen Aksel

Latvala Daniel
Marttila Louise
Nikko Miika
Nurmi Miika
Nyholm Sandra
Pukkinen Emma

Rosenblad Edit
Sundström Anna
Suojanen Jere
Teir Edvard
Tiukkanen Juhu
Vistilä Aapo

Klass 8 c

Klassföreståndare: Sandra Bernas

Ahmadi Hamed
Bendtsen Emely
Björkgren Oskar
Borgmästars Ronja
Dasgupta Anasuya
Johansson Julia
Kankaanpää Stella
Karvinen Ronja

Klemets Robin
Knutar Matilda
Miikki Natasha
Norrgård Alex
Pesola Felix
Raitila Emma
Räisänen Teresa
Sjöblad Sofia

Snickars Johanna
Sundholm Emilia
Suomalainen Sina
Timmerbacka Emelie
Vuollet Fanny

Klass 9 a

Klassföreståndare: Michael Frank

Ala-Aho Heli	Marttila Magdalena	Sundell Birk
Byggningsbacka Simon	Mäkinen Niklas	Tuomela Evelina
Engblom Desireé	Niskanen Amanda	Viitanen Wiljam
Eriksson Joel	Nummela Saga	
Forssell Mia	Riippa Jakob 1)	1) slutat
Grangård Ella	Santikko Nicklas 2)	13.08.2013
Koskela Ella	Segerstam Lina	2) slutat
Kukkonen Lauri	Sirviö Olli-Eemeli	13.08.2013
Lehtonen Mia	Sommardahl Jenny	

Klass 9 b

Klassföreståndare: Carina Forsdahl

Aadan Nimo	Junttila Mathias	Rosenblad Elsa
Carlström Björn	Lindholm Emma	Storbacka Lotta
Da Conceicao	Napieralla Nicolas	Storsjö Kevin
Shaiendren	Nummi Marjut	Teir Helena
Eklund Ellen	Nyberg Henrika	Urrutia David
Foxell Malin	Nylund Linn	Westerback Ebba
Guldbrand Walter	Pajoslahti Oskar	
Junttila Johannes	Pitko Aaron	

Klass 9 c

Klassföreståndare: Katrina Åkerholm

Ahlmark Amandra	Nylund Henrietta	Österholm Arthur
Koskinen Wilma	Rantala Walter	
Liavåg Casper	Rautell Emilia	1) börjat
Lillhonga Otto	Slotte William	13.08.2013
Lindfors Oliver	Snickars Niklas	
Lövdahl Johannes	Wide Filippa	
Nylén Marc 1)	Vuorinen William	

GYMNASIET

Basgrupp IA

Grupphandledare: Camilla Söderback

Alisch Simon	Forsman Sebastian	Jansson Jonas
Bergström Elisabeth	Hakala Fanny	Johansson Tony
Blomfeldt Johan	Harju Tilda	Julin Emilia
Ehrs Felicia	Harkkila Isak	Kalpamaa Cecilia
Ekman Emil	Heimonen Isabel	Lagström Tommy
Enges Ingrid	Holm Ida	Lax Karolina
Eriksson Robin	Jakobsén Calle	Lindén Oskar
Forsén Filippa	Jansson Andreas	Nyholm Nora

Basgrupp IB

Grupphandledare: Elisabeth Normén

Ahonen Riku	Latvala Sofia	Salonen Juliette
Borg Johannes	Lehtisalo Susanne	Sandvik Daniel
Gannur Shruti	Långbacka Erica	Savela Margareetta
Gomez Elias	Norrbo Mandy	Shresta Girwan
Hammarström Mattis	Nybacka Fredrik	Sindareva Angelina
Hemminki Tino	Nylén Mathias	Tetraut Nadia
Ibrahimli Melek	Nyman Elinor	Timmerbacka Theo
Kapiainen Olli	Oruglica Gerta	West Malin
Kilpeläinen Siiri	Peltoniemi Robin	
Knuts Bettina	Pukkala Enna	
Kwegyir-Afful Gregory	Pukkala Oskari	

Basgrupp ICB

Grupphandledare: Carina Storthors

Antell Alexander	Karttunen Andreas	Lindroos William
Bergström Victor	Kivioja Jessica	Lumio Clara
Englund Élin	Kull Elin	Mäki Annika
Grön Anders	Landgårds Julia	Nyman Lina
Hautasaari Sandra	Lang Jonas	Sparf Lisa
Heikfolk Simon	Lehtisalo Markus	Söderholm Jonas
Håkans Emilia	Levonen Pinja	

Basgrupp ICM

Grupphandledare: Diane-Christine Blusi

Böckelman Zackarias
Enholm Elin
Heikius Aurora
Hästbacka Fanny
Kullström Angelica
Lumio Selma

Martin Kim
Nguyen Nina
Nummela David
Nylund Otto
Palomaa Johannes
Sandén Mia

Sarinko Eliina
Stenbacka Kia
Taylor Rebecca
West Olivia
Widjeskog Isabel

Basgrupp ID

Grupphandledare: Karl David Långbacka

Andersson Joakim
Guldbrand Johanna
Lundström Christa
Lüttge Alma
Nguyen Michael
Norrback Ellen
Nygård Anton
Nylund Johanna

Nyman Celina
Nyman Elin
Rauhala Alex
Rauhala Vera
Rönnlund Viktoria
Sandström Niclas
Slotte Henrik
Snellman Emma

Storfors Erika
Söderblom Diana
Valsberg Sofia
Wik Christoffer
Virkama Hannes
Ylinen Janne
Yrttimaa Viktor
Östersund Madeleine

Basgrupp IIA

Grupphandledare: Frida Crotts

Ahlskog Johanna
Airaksinen Nadja
Arnautovic Leila
Autio Mikael
Backlund Johan
Backman Linda
Bergkulla Jack
Bergkulla Ted
Damsten Julia

Do Tai
Eklund Filip
Engström Linn
Gräsbeck Daniel
Gullans Alexandra
Hautala Pauliina
Heikkilä Mathias
Holm Sebastian
Järvinen Emma

Koivunen Sofia
Kuula Ellen
Lalou Nadine
Laurén Jessica
Lind Sandra
Lithén Robin
Mattila Jessica

Basgrupp IIB

Grupphandledare: Satu Blomberg

Abdoune Elsa	Iломäki Mikael	Rinta-Jouppi Katriina
Anikin Vladislav	Jämsä Tytti	Saha Laura
Aydin Suvi	Koco Megi	Sanchez Elinn
Björklund Matilda	Korpela Susanna	Sjöblad Karl
Blomqvist Sofia	Lehto Marko	Stenwall Elisabeth
Dorland Brittany	Liu Julia	Tetrault Keegan
Edfelt Kaj-Henning	Miettinen Teresa	Vierula Sofia
Eerola Hannes	Nickull Alexander	Viirimäki Elina
Hamedian Maral	Niranjan Rishab	Välimala Kristiina
Heikkilä Jesse	Ogunyemi Olajide	
Hölsö Sanna	Pörfors Kai Kent	

Basgrupp IICB

Grupphandledare: Maja Røj Urrutia

Asplund Lisa	Jussero Sanna	Salonen Anna
Berg Marlene	Koponen Mia	Strömbäck Emma
Blomqvist Victor	Lindholm Fanny	Westerlund Linnea
Brokvist Julia	Mattus Linus	Victorzon Viveca
Häggbloom Anna	Nyvall Ulrika	
Johansson Isabella	Petander Emil	

Basgrupp IICM

Grupphandledare: Ann-Louise Holmgren

Anderssén Jim	Fogelberg Edvin	Nygård Tobias
Back Benjamin	Hassel Lina	Nylund Linnéa
Björkman Carl	Havusela Emil	Salonen Nelli
Dahlvik Linnea	Jansson Tobias	Sjöholm Amanda
Eriksson Fanny	Koskinen Richard	Viljanen Hermanni
Fant Izabella	Laiho Jannica	

Basgrupp IID

Grupphandledare: Markus Norrby

Evars Karin	Nicol Victoria	Redlig Elisabeth
Hästbacka Emil	Norrgård Emelie	Reinikka Frida
Jern Simon	Nummela Fanny	Råholm Tintin
Karlsson Oskar	Näs Sara	Räfsbäck Philip
Koskela Calle	Olli Julia	Skåtar Ville
Leppänen Kristian	Paldanius Sara	Sundqvist Lina
Myllylä Rebecca	Paro Michaela	Åstrand Elias
Mäkinen Nora	Pensar Alexandra	Örn Ida
Mäkinen Sara	Pitkänen Emma	
Nabb Jonas	Redlig Catharina	

Basgrupp IIIA

Grupphandledare: Moja Ladvelin

Andersson Jonathan	Holmström Alexandra	Lewis Emelie
Andtbacka Michaela	Hägglom Isak	Lindholm Jesper
Bergkulla William	Häkkinen Johan	Luhtajärvi Caroline
Bäckman Ida	Ingo Jonas	Mejia Martinez
Enges Iréne	Jansson Anton	Katherine
Engstrand Thomas	Klemets Maria	Miemois Christoffer
Enlund Josefin	Kukkonen Johannes	Mitts Martin
Grön Mikael	Lassander Tim	Saaranen Ville
Heikfolk Markus	Latvala Madeleine	
Henriksson Niclas	Lehtonen Andreas	

Basgrupp IIIB

Grupphandledare: Henrik Lindgrén

Alahuhta Liisa	Holmlund Linus	Nyfors Mathias
Alamylläri Iida	Johansson Heidi	Solin Andrea
Backström Lucas	Kivelä Essi	Storhannus Malin
Erickson Axel	Kivimäki Jutta	Sundstedt Amanda
Frants Angelic	Lind Adeline	Välímää Katariina
Frusti Tanja	Nodirov Bekzod	Österholm Filip
Holma Susanna	Norrman Sandra	

Basgrupp IIICB

Grupphandledare: Tina Högnäsbacka

Asplund Janica	Granlund Victor	Nylund Pinja
Björkholm Julia	Harkkila Anna	Pensar Emilia
Björkholm Nelly	Holm Sarina	Strand Elin
Elopuro Emma	Holm Simon	Thors Matilda
Fagerudd Hanna	Ivars Matilda	Vuorenlinna Jenny
Fagerudd Siri	Lagerström Anna	

Basgrupp IIICM

Grupphandledare: Tom Granfors

Ahlnäs Lucas	Löfroth Clara	Westerberg Linda
Andersson Olivia	Nylund Vendela	Vörlin Lukas
Emaus Stina	Nyman Alexander	Ångerman Matilda
Granfors Jakob	Sigfrids Samuel	Österberg Janeta
Holmback Evelina	Sirén Josefín	Österberg Jessica
Lytz Felicia	Sjöbacka Sara	
Långbacka Johanna	Sundell Anton	

Basgrupp IIID

Grupphandledare: Stefan Røj

Molander Theresia	Pitko Veera	Strang Alexander
Mäki Nico	Rönnlund Julia	Sundell Nicholas
Niskanen Markus	Salomäki Jenni	Sundholm Anton
Nyqvist Jan	Saramo Sandra	Sunngren Hannes
Näsman Daniela	Sjöblom Emma	Teir Erik
Pada Johanna	Skåtar Kalle	Uljens Reidar
Pajoslahti Anton	Sommardahl Fanny	Vester Morgan
Pelkkala Jasmin	Still Rebecka	Vironen Mathias
Peltonen Victor	Strand Anton	Östergård Jesper

Basgrupp IVA

Grupphandledare: Anne Uppgård

Forsén Fanny	Mänty Viktor	Uusikylä Sara
Lindbäck Hans-Jacob	Nieminen Henrietta	Ylinen Anni
Mattila Marianne (h13)	Suomela Beatrice	

STUDENTEXAMEN

Studenter vid Vasa övningsskola hösten 2013

Jerkku Michelle

Mattila Marianne

Studenter vid Vasa övningsskola våren 2014

Ahlnäs Lucas	Lassander Tim	Saramo Sandra
Alahuhta Liisa	Latvala Madeleine	Sigfrids Samuel
(IB-studerande	Lehtonen Andreas	Sirén Josefin
i samarbete med	Lewis Emelie	Sjöbacka Sara
Vaasan lyseon lukio)	Lindbäck Hans-Jacob	Sjöblom Emma
Andersson Jonathan	Lindholm Jesper	Skåtar Kalle
Andersson Olivia	Luhtajärvi Caroline	Sommardahl Fanny
Andtbacka Michaela	Lytz Felicia	Strand Anton
Asplund Janica	Långbacka Johanna	Strand Elin
Bergkulla William	Löfroth Clara	Strang Alexander
Björkholm Julia	Mejia Martinez	Sundell Anton
Björkholm Nelly	Katherine	Sundell Nicholas
Bäckman Ida	Mitts Martin	Sundholm Anton
Elopuro Emma	Molander Theresia	Sunnngren Hannes
Emaus Stina	Mäki Nico	Suomela Beatrice
Enges Iréne	Mänty Viktor	Teir Erik
Engstrand Thomas	Nieminen Henrietta	Thors Matilda
Enlund Josefin	Niskanen Markus	Uusikylä Sara
Fagerudd Hanna	Nylund Pinja	Westerberg Linda
Fagerudd Siri	Nylund Vendela	Vironen Mathias
Forsén Fanny	Nyman Alexander	Vuorenlinna Jenny
Granfors Jakob	Nyqvist Jan	Välimaa Katariina
Granlund Victor	Näsman Daniela	(IB-studerande
Grön Mikael	Pada Johanna	i samarbete med
Harkkila Anna	Pajoslahti Anton	Vaasan lyseon lukio)
Heikfolk Markus	Pelkkala Jasmin	Vörlin Lukas
Holmback Evelina	Peltonen Victor	Ylinen Anni
Holmström Alexandra	Pensar Emilia	Ångerman Matilda
Häggbloom Isak	Pitko Veera	Österberg Janeta
Ivars Matilda	Rönnlund Julia	Österberg Jessica
Jansson Anton	Saaranen Ville	Östergård Jesper
Klemets Maria	Salomäki Jenni	

Följande studerande vid Vasa övningsskolas IB-linje har avlagt examen för International Baccalaureate 2013 och erhöll diplom 30.8.2013:

Ahola Elena	Jokiaho Mimmi	Ratus Samu
Airaksinen Emmi	Kondakova Margarita	Rauma Juuso
Bonn Rasmus	Lindström Oliwia	Salomäki Mia
Haikola Teija	Linman Madelene	Ström Petra
Hirvinen Tuisku	Löfroth Sara	
Jerkku Michelle	Omar Ismael	

Studentskrivningarna för International Baccalaureate examen 2014 inleddes den 5 maj. Följande studerande deltog:

Alahuhta Liisa	Holmlund Linus	Nyfors Mathias
Alamylläri Iida	Johansson Heidi	Storhannus Malin
Backström Lucas	Kivelä Essi	Sundstedt Amanda
Erickson Axel	Kivimäki Jutta	Välimaa Katariina
Frants Angelic	Lind Adeline	Österholm Filip
Frusti Tanja	Nodirov Bekzod	
Holma Susanna	Norrman Sandra	

KLASSLÄRARSTUDERANDE

Avslutande praktik läsåret 2013-2014

Linda Ahlroos
Hanna Alenius
Evelina Anderssén
Ida Andersson
Linn Autere
Sonja Autio
Emilia Backman
Thomas Bengs
Marina Björklund
Linda Björkskog
Rasmus Borg
Elin Bäck
Nina Cederberg
Sebastian Edén
Christine Elmgren
Nicolina Eriksson
Nina Fagerudd
Emma Finnholm
Jennika Flykt
Annie Gabrielsson
Anna Grönberg

Sonja Gustafsson
Amra Gutic´
Madeleine Heselius
Marie Hjort
Pia Hoppela
Johanna af Hällström
Rebecca Ingves
Runa Ismark
Sofia Jusslin
Majken Karlström
Anna Klemets
Jannika Kolehmainen
Heidi Krogell
Thomas Kula
Henrik Lagerbohm
Claudia Larkka
Andreas Laurent
Marlene Lindroos
Victoria Lindroos
Mirella Ljungqvist

STUDERANDE 2013-2014 FÖR ÄMNESLÄRAREXAMEN

Modersmål

Aalto Antonia
Blauberg Rolf
Eklund Cecilia
Erickson Petra
Hakala Matilda
Holmgård Sandra
Martin Ida
Rantala Katja
Sjöström Ann
Store Anna
Von Etter Antonia

Finska

Björk Tina
Brotkin Timo
Enlund Anna
Hautala Erika
Korkala Irmeli
Luttinen Hanne
Puronaho Pauliina

Främmande språk

Byskata Annette
Dahlros Sofia
Holmgård Carolina
Kunell Ann-Sofi
Lassus Fanny
Latvala Heidi
Lindkvist Sofia
Lundström Emilie
Manninen Jessica
Mattsson Daniela
Nyman Charlotte
Saarikallio Meri
Silfverberg Jonathan
Söderholm Johanna
Österholm Jannica

Historia-Samhällslära

Andtbacka Malin
Boije Mattias
Fogelholm Jesper
Hallivuori Heli
Hedström Markus
Lundqvist Anna-Sara

Religion-Filosofi-Psykologi

Anderssén Torbjörn
Björkqvist Jessica
Forsblom Erika
Kvist Ulrika
Lahtinen Ville
Ståhlberg Claus
Wallis Niklas
Ventin Lennart

Matematik-Fysik-Kemi

Dolietis Peter
Forssten Johan
Jacobson Thomas
Svenlin Staffan
Öhrnberg Markus

Biologi-Geografi

Björk Johanna
Sandkvist Marina
Kronlund Kristoffer
Lindén Mecki
Sandström Sara

Gymnastik

Holmberg Jens
Linnaila Charlotta
Ramstedt Eva
Rehnström Dennis
Tirri Maaria

FONDER SOM TILLHÖR VASA ÖVNINGSSKOLA

Seminariefonder, Överförda från Skolstyrelsen till Åbo Akademi 01 08 1981
(fonderna förvaltade av Vasa övningsskola)

a Nykarleby seminariums fonder	Fondernas kapitaltillgångar 31.12.2013
1 Margareta Björkvalls minne	3 702,99
2 Nykarleby seminariums jubileumsfond	6 054,49
3 Under krigen 1939-1944 stupade seminaristers minnesfond	10 136,42
4 Hans von Schantz´ matrikelfond	27 388,56
5 Oscar och Charlotta Rehnbäckes stipendiefond	9 667,08
6 Alexander II:s stipendiefond	5 076,08
7 Tecknings- och slöjdstipendiefonden	4 582,64
8 Musikstipendiefonden	3 862,94
9 Gymnastikfonden	4 956,85
10 Lektor Maria Castréns fond	3 598,08
11 Minnesfonden	3 053,18
12 Kamratskapsfonden	3 821,75
13 Lektor Torsten Korsströms fond	5 232,37
14 Lektor Maria Castréns 90-års dag	7 901,50
15 Direktör Nils Alarik Fougstedts stipendiefond	<u>26 990,88</u>
	126 025,81

Lyceifonderna

Överförda till Vasa övningsskola vid Vasa svenska flicklyceums och Vasa svenska lyceums indragning till övningsskola 01 07 1974
(Förordning 433/31.05.1974)

a Vasa svenska flicklyceums fonder	
1 Bodéns fond	5 357,21
2 Sylvia Maranders fond	16 211,39
3 Gymnastik- och hälsovårdsfonden	6 005,68
4 Modersmålsfonden	6 005,78
5 Fonden ”För goda framsteg”	7 629,84
6 Tyska fonden	8 577,60
7 Musik och teckningsfonde	6 346,22
8 Mary Nyqvists fond	19 671,67
9 Jubileumsfonden	23 573,40
10 Matilda Sundholms fond	8 967,21
11 Amanda Lassus´ fond	16 570,30
12 Studenternas fond	12 013,36
13 Selim Segerstams fond	9 904,74
14 Rektor Birgit Sovelius´ fond	15 118,62
15 Venna Jakobssons fond	<u>2 409,79</u>
	164 362,81

b Vasa svenska lyceums fonder	
1 De sammanslagna trivialskol-, gymnasie- och äldre lyceifonderna	29 799,82
2 Teologiestipendiefonden	16 014,94
3 Carl-Fredrik Wikmans minnesfond	38 490,44
4 1949 års historikfond	12 794,34
5 Arne Snellmans minnesfond	50 487,39
6 Carl Warghs minnesfond	5 208,37
7 Ingenjör Oscar Gros´ fond	50 487,39
8 Herman och Maria Pellas minnesfond	12 000,06
9 Harald Bouchts minnesfond	67 242,82
10 Einar Spjuts stipendiefond	22 805,54
11 Fyra bröder Hasselblatts minnesfond	36 421,48
12 Gustavs A Hedbergs fond	3 998,29
13 A E W Nybergs musikfond	3 998,29
14 Skolrådet Ragnar Krooks minnesfond	12 784,06
15 Skolsköterskan Inga Hedes minnesfond	30 033,58
16 Teckningslärare Eva Willförs minnesfond	3 574,82
17 Karl Oscar Jakobssons fond	<u>2 783,14</u>
	402 692,71
Övningsskolfonder, donerade till Vasa övningsskola	
1 Helsingfors Aktiebanks stipendiefond	12 003,15
2 Carl-Lennart Wests stipendiefond	9 449,83
3 Åsa Jerns konststipendiefond	10 738,80
4 Anna-Maria von Schantz´ fond	4 199,52
5 Henrik Sabels fond	8 774,91
6 Björn Lindemans minnesfond	35 344,78
7 Rektor Hans Häggbloms stipendiefond	3 975,30
8 Rektor Pontus Lindbloms stipendiefond	<u>15 760,83</u>
	100 247,12
Räkenskapsperiodens överskott, samtliga fonder	12 912,51
Erik och Sylvi Feldts fond	512 199,83
	<u>Summa 1 318 440,79</u>

Stipendier att utdelas våren 2014 har donerats av

Bl a

- Advokatbyrå Näsman & Båsk Ab
- Aktiestiftelsen i Vasa
- Andelsbanken
- Brita Maria Renlunds stiftelse/Svenska studiefonden
- Carl-Olaf Homéns Ungdomsidrottsfond
- Forna Vasa Flickskolisters fond/ Svensk-Österbottniska samfundet
- Forna Vasa lyceister r.f.
- Helsingin Sanomain Säätiö
- Hufvudstadsbladet
- Kesko
- Matkatoimisto Heta Oy
- Nina Lidfors
- Systrarna Gros fond/Svensk-Österbottniska samfundet
- Uffbom
- Natur och Miljö
- Pohjola-Norden
- Skolornas Musiklärare r.f.
- Jubilerande studenter från Vasa svenska flicklyceum (1964)
- Jubilerande studenter från Vasa svenska lycéum (1964)
- Jubilerande studenter från Vasa svenska lycéum (1959)

MEDDELANDEN

Följande läsår börjar tisdagen den 12 augusti 2014.

Eleverna i åk F-6, Kyrkoesplanaden 11-13, börjar kl. 9.00 och välkomnas av lärarna på skolgården. Skolskjutsarna fungerar fr.o.m. samma dags eftermiddag.

Eleverna i åk 7-9, Kyrkoesplanaden 11-13 samlas i auditoriet kl. 9.00.

Gymnasiets elever samlas i Estradan, Skolhusgatan 31, kl. 9.00.